

NOVI TEDNIK

številka 1 • leto XXXVIII • cena 17 dln

Celje, 5. januarja 1984

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC



Inde ostaja v Koteks-tobusu

Konec leta so se v preboldski tekstilni tovarni z večino glasov izrekli za to, da se Inde priključi k tej tovarni. Za priključitev je glasovalo 83,6 odstotka zaposlenih delavcev. Za priključitev k preboldski tovarni so glasovali tudi v usnjarni ter v kovinarskem obratu v Inde, proti pa je bilo večina delavcev iz konfekcije in skupnih služb.

Kar imamo, je zemlji namenjeno

Paralele s kulaštvom so še žive, pravi Franc Planinšek kmet iz Hudinje. Stran 11.

V melodijo prelita večna tema

Jakob Ermenc živi s svojo harmoniko. Stran 4.

Razbojnik Guza!

Pričenjamo roman in podlistek Po Guzajevih sledih. Strah 12.

Tudi železničarji rekorderji

Pratovorili so več blaga kot kdajkoli poprej

Celjski železničarji so lani naložili in razložili rekordno število vagonov. Že po enajstih mesecih so 96,8 odstotno izpolnili lanske načrte (naložili in razložili so 176.302 vagonov), ocene pa kažejo, da so tako dobro delali tudi v decembru. Z boljšo organizacijo dela so dosegli, da so se tudi vagoni hitreje obračali oziroma so manj časa stali v Celju.

Te vzpodbudne rezultate so železničarji dosegli v dokaj težkih pogojih. Se vedno jim manjka deviz, da bi lahko sproti kupovali rezervne dele, tako da je vse več lokomotiv v okvari. Primanjkuje tudi delavcev in si morajo pomagati z nadurnim delom. Trenutno bi na primer lahko zaposlili 60 novih delavcev, vendar pa mnoge odbija zahtevno izmensko delo. Kljub dokaj dobrim osebnim dohodkom imajo zato, kar veliko fluktuacijo.

Se boljše uspehe pri pretovarjanju blaga pa lahko železničarji v Celju pričakujejo potem, ko bo zgrajena tovarna železniška postaja za Be-

žigradom in ko bo prestavljen matični industrijski tir. Tovarna potaja v Cretu je namreč za sedanji promet že premajhna, poleg tega pa pri premikanju vagonov ovirajo promet na železniški postaji za potnike.

Trenutno sta za Bežigradom samo dva industrijska tira, do konca srednjeročnega obdobja pa naj bi jih bilo še najmanj šest, čeprav imajo zgrajeno infrastrukturo že

za štirinajst tirov. Z novo tovarno postajo, novo matično tirno mrežo, ki bo potekala v smeri vzhod-zahod in industrijskimi tiri do nekaterih novih delovnih organizacij v Celju bo mogoče razmišljati še o hitrejšem pretovarjanju blaga, hkrati pa bo imelo več celjskih delovnih organizacij možnost, da se odločijo za cenejši prevoz blaga po železniških tirih.

S. ŠROT

5 320 000 jajc v letu 1984

V kmetijski proizvodnji žalske občine naj bi letos proizvedli za potrebe tržišča najmanj 2000 ton govejega mesa, 3500 ton perutnine, šestnajst milijonov litrov mleka, 5 320 000 jajc, 3100 ton hmelja, 949 ton merkantilne pšenice ter 353 ton semenske pšenice.

K uresničitvi teh nalog bodo pripomogla tudi vlaganja v primarno kmetijsko proizvodnjo in predelavo in sicer: izgradnja novega hleva za govejo živino v Žepini, izgradnja hleva za pitance, nove mešalnice krmil ter izgradnja žičnic, namakalnih sistemov ter obnova opreme in mehanizacije. Skupna predračunska vrednost vseh teh naložb znaša 757 milijonov dinarjev.

JANEZ VEDENIK

Za uvod v leto samo punce

Martina Ozvaldič je prva novorojenka na Celjskem letos. Na svet je privlekla ob 13. uri na novega leta dan.

Ze enajsto leto zapored smo se na 2. januarja zjutraj ob 9. uri, ko so bile ceste prazne, trgovine zaprte, celo golobi so se skrili v svoja zavetišča, ustavili v celjski porodnišnici. Ekipa Novega tednika in Radia Celje je sku-

paj s pokroviteljem, delovno organizacijo MODA iz Celja, prišla čestitat mamici, ki je v Celju letos prva rodila.

Letos v celjski porodnišnici niso bili tako »uspešni« kot prejšnja leta. So pa tam še vedno državni rekorderji, saj so leta 1981 povili prvega otroka že pred iztekom prve minute novega leta (natančno ob 0,45) in sicer Damirja mamici Štefaniji Znidarec iz Huma na Sotli.

Toda, letos so bili veliko »slabši«. Salo stran! Sreča je v tem, da se je rodil zdrav otrok pa naj bo ura, katera koli že hoče. In dan tudi.

Znova smo se vrnili na mejo med Slovenijo in Hrvaško. V Hlevnico 69, pošta Džurmanec, kjer živi na kmetiji ANICA OZVALDIČ. Zaposlena je v Straži, v Plastiki. Mož Josip tudi, pri Ingradu v Rogaški Slatini.

(nadaljevanje na 10. strani)

Športniki leta v Celju

Izbrani so najboljši športniki in športnice občine Celje za leto 1983! V anketi je sodelovalo 51 športnih novinarjev, športnih delavcev in ljubiteljev športa. Med moškimi je prvi postal najboljši športnik STANKO ANDERLE, član judo kluba Ivo Reya, ki je osvojil dve srebrni medalji na balkanskem prvenstvu in sredozemskih igrah. Sodeloval je tudi na svetovnem prvenstvu ter je kandidat za letošnje olimpijske igre v Los Angelesu. Drugi je član Atletskega društva Kladiivar STANE ROZMAN in tretji karting tekmovalec, dobitnik zlate čelade, član AMD Štander Celje, JOŽE MESAREC.

Med ženskami je bila izbrana za najboljšo športnico članica SD Celje BARBARA JAGER, druga je članica Kegijaškega kluba Celje TANJA GOBEC in tretja mlada ter obetavna plavalka Neptuna MOJCA ANDERLE.

Proglasitev najboljših bo v četrtek, 19. januarja v Narodnem domu. Prireditve pripravljajo TKS, ZTKO in Novi tednik - Radio Celje, pokale pa je izdelala steklarna Boris Kidrič Rogaška Slatina.

TV



Naj lepe želje padejo na plodna tla novega leta

Toliko lepih želja kot smo si jih izrekli v minulih dneh ne more pasti na neplodna tla. A vendar so želje le želje. Če so bile izrečene ob zavesti, da je pred nami še eno težko leto, so toliko bolj dragocene.

Povsod je bilo praznično med minulimi prazniki. Povsod veselo. Kot da bi si želeli dati duška. Kot da bi želeli pozabiti na nič kaj prijazno leto 1983. In prav zato je bilo povsod veselo in sproščeno, kot na našem posnetku, ki je nastal točno opolnoči na Gomilskem.

Foto: EDI MASNEC



NOVI TEDNIK

PO 1418/85

Mozirski komunisti o nalogah v tem letu

Kritično o dosežkih in nalogah, ki terjajo preboj iz povprečja

Na zadnji seji občinskega komiteja ZKS v preteklem letu so mozirski komunisti spregovorili o ciljih občinskega gospodarstva. Na osnovi programa, ki ga je pripravila posebna delovna skupina pri OK ZKS Mozirje, so opredelili tudi naloge komunistov pri uresničevanju teh ciljev.

V občini Mozirje je bil v letu 1983 fizični obseg proizvodnje kar za 4,9 odstotka višji kot leto prej (v republiki 3,2 odstotka), dohodek je bil večji za 48, sredstva za poslovni sklad pa za 204 odstotka. Ker so sredstva za osebne dohodke naraščala le v višini 26-tih odstotkov, je bila delitev čistega dohodka krepko v korist akumulacije. Dosežena je tudi rast planiranega izvoza, ta je bil namreč višji za 75 odstotkov.

Komunisti so, kljub temu da so v občini rezultati poslovanja na nekatere

področjih nad regijskim in republiškim povprečjem, opozorili tudi na slabe strani občinskega gospodarstva. Izgubam se tudi v preteklem letu niso mogli izogniti, za 182 odstotkov so bile namreč višje kot v letu 1982. Vsa izguba je nastala v delovni organizaciji Vez, zato so dve temeljni organizaciji, Učila iz Bočne in Kovinarstvo iz Rečice, ukinili. Poleg te črne točke mozirskega gospodarstva je bilo lani v občini še nekaj temeljnih organizacij, ki niso ustvarjale dovolj dohodka, da bi z njim lahko pokrile vse tekoče in planirane obveznosti iz poslovnega sklada. Položaj je tembolj zaskrbljujoč, ker so v teh delovnih organizacijah, (Glin in Turist Nazarje ter Gradbenik Ljubno) tudi povprečni osebni dohodki nizki. Če bi v teh delovnih organizacijah izplačevali osebne dohodke v višini občinskega povprečja, bi se že znašli med zgubaši.

Ko v delovnih organizacijah ocenjujejo vzroke nastalih težav, te še vedno preveč iščejo zunaj svojih plotov, so ocenili na seji občinskega komiteja. Premalo je bilo razprav o notranjih rezervah in lastnih slabostih. Tudi komunisti se pri tem niso izkazali. Posebna delovna skupina občinskega komiteja je pripravila predlog obnašanja in dela komunistov v tem letu, saj so kvalitetne spremembe izboljšanja gospodarskega položaja nujne. V prvi vrsti bo to potrebno storiti z dvigom vrednot samoupravnih socialistične družbe, s krepitvijo znanja in zaupanja v lastno moč, z bitko proti kritizmu, črnogledosti, z odpravo anarhije v samoupravnem delu kjer je še vedno preveč odločanja v ozkih krogih. Ob tem bo nujno tudi povezovanje na samoupravnih dohodkovnih osnovah v okviru reproduktivnih celot.

R. PANTELIC

Ocenili neuspela referenduma

Na zadnji seji izvršnega sveta skupščine občine Mozirje so ob oceni neuspele združitve delovnih organizacij Turist Nazarje in Savinja iz Mozirja sklenili, da bodo s prizadevanji za združitev teh dveh delovnih organizacij nadaljevali.

Sprejeli so tudi informacijo o neuspelem referendumu v Glinu, kjer delavci niso sprejeli novega statuta delovne organizacije ter predloga o kolektivnem vodstvu ter sprememb statuta delovne organizacije.

V delovni organizaciji Savinja je bilo med člani vodstev družbenopolitičnih or-

ganizacij premalo prizadevanj pri pojasnjevanju in tolmačenju koristnosti združitve s Turistom. Neaktivnost so pripisali tudi poslovodjem ter delegatom delavskega sveta delovne organizacije. Večina zaposlenih tudi ni prejela elaborata ter samoupravnega sporazuma.

Neuspeh so v izvršnem svetu ocenili kot nezaupanje do vrha upravnih in izvršnih organov skupščine občine ter tudi do poslovodnih organov v delovni organizaciji, ki so bili pobudniki združitve. Ker gospodarska moč obeh delovnih organizacij ne zagotavlja obetavnega raz-

voja turističnega gospodarstva in preskrbe, vprašljiva pa je tudi socialna varnost delavcev, bodo z aktivnostmi za združitev nadaljevali.

Popolne ocene že drugega neuspeha v Glinu na seji niso sprejeli, ker niso dobili pisne obrazložitve - ker položaj v tej delovni organizaciji terja hitre rešitve in kadrovske okrepitve, bodo o tem spregovorili na naslednji seji. Ker spremembe statuta niso bile sprejete, pa je vprašljiva reakcija inšpekcijskih služb, saj delovna organizacija za vse dejavnosti, ki jih opravlja, ni registrirana.

R. PANTELIC

Izletnik ugodil Šentjurčanom

Več mesecev so imeli Šentjurčani težave s prevozi delavcev na delo. Skupaj z Izletnikom so iskali primerne rešitve in le-ta je pokazal dovolj razumevanja za njihove težave. Na dveh progah so premaknili pričetek vožnje, delavci iz vasi Presečno bodo vozili preko Slivnice, zamenjali so voznička, ki je vozil avtobus na Ponikvo, za delavce, ki se vozijo popoldan na Planino so premaknili vozni red in Slivničanom bodo dodelili nov avtobus oziroma vozilo z več sedeži.

Pričetek vožnje so premaknili na progi Celje-Šentjur-Planina in pri avtobusu, ki vozi iz vasi Pletovarje v Celje. Avtobus iz Zagorja pri Planini se po novem ustavi tudi v Dobju. Problem delavcev iz vasi Presečno so lahko rešili samo v povezavi s Slivnico. Progo so lahko podaljšali samo tako, da se krajani vozijo v drugo smer, kot so se doslej. Za zamenjavo voznikov so se odločili, ker opomini in disciplinski postopki ne zaležejo dovolj. Vozniki se namreč velikokrat obnašajo samovoljno in ne ustavljajo na posameznih postajališčih.

Nerešene so ostale zahteve, ki so jih postavili krajani Ponikve in Loke pri Zusu ter delavci tozdr EMO in ELEGANT iz Šentjurja. Krajani Ponikve so zahtevali, da se podaljša proga, kar je neizvedljivo, ker cesta ni usposobljena za avtobusni promet. Tudi nekateri krajani Loke bodo morali še naprej hoditi na eno izmed dveh postajališč v krajevni skupnosti, ker jih je premalo, da bi Izletnik uvedel še eno postajališče. Delavci, ki se vozijo iz Dramelj in hočejo imeti

končno postajo pri EMO, bodo morali dati Izletniku točno število, iz katerega bo razvidno, če je sprememba končne postaje smiselna.

Šentjurčani so imeli še pripombe glede voznih redov, ki jih na posameznih postajališčih ni ali pa so poškodovani. Izletnik se tega zaveda, zato bo v najkrajšem času poslal Šentjurčanom izveček voznih redov, ki jih bodo le-ti objavili v občinskem glasilu.

Tudi pri Izletniku so imeli pripombo. Ni jim všeč, ker se delovne organizacije ne odločajo za nakup mesečnih vozovnic. Zaradi tega nimajo prave garancije, da bodo avtobusi polni in dogaja se, da so pozimi preobremenjeni, poleti pa napol prazni. Šentjurčani bodo skušali vplivati na delovne organizacije, da bodo denar, ki ga dajejo posameznim delavcem za vožnjo, namenili za nakup mesečnih vozovnic.

V. E.

Iz žalske resolucije veje optimizem

Družbeni proizvod v žalski občini naj bi se v tem letu povečal za tri odstotke, oziroma za odstotek več kot v Sloveniji. Za toliko naj bi bila višja tudi dohodek in industrijska proizvodnja, medtem ko naj bi se kmetijska proizvodnja povečala za pet odstotkov. Število zaposlenih naj bi se povečalo za odstotek in pol, za toliko pa naj bi narasla tudi produktivnost dela.

Pri rasti družbenega proizvoda bodo dosegli najmanj 50-odstotno udeležbo produktivnosti. Izvoz na konvertibilno področje mora narasti za najmanj dvajset odstotkov, tako da bo znašal okrog tri milijarde dinarjev. Uvoz naj bi znašal 1,6 milijarde dinarjev, ker se bo povečal za sedem odstotkov.

Udeležba naložb v osnovna sredstva v celotnem prihodku bi znašala petnajst odstotkov, tako da bi za te

namene porabili 1,88 milijarde dinarjev. Med večjimi naložbami velja omeniti dokončanje regijske mlekarne v Arji vasi. V Sipu pa bodo zaključili z izgradnjo hale grobega razreza ter nakupili strojno opremo za novo tovarno v vrednosti 1,6 milijona dolarjev. V Ferralitu bodo obnovili livarno in zgradili nov energetski objekt, skupna predračunska vrednost teh del pa znaša 90 milijonov dinarjev. Letos bo končana tudi gradnja proizvodnih prostorov Juteksa v Ložnici, nabavili pa bodo tudi novo strojno opremo v vrednosti 120 milijonov dinarjev. Tekstilna tovarna Prebold bo nadaljevala z zamenjavo strojne opreme v predračunski vrednosti 200 milijonov dinarjev, poljska tovarna nogavic pa načrtuje gradnjo nove proizvodne hale v velikosti 1500 kvadratnih metrov ter nabavo strojne opreme. JANEZ VEDENIK

Bistvene spremembe v šentjurskem proračunu

Še pred kratkim je bil šentjurski proračun poln če-jev. Republiška merila za proračunsko porabo niso bila znana. Šentjurčani niso dobili novembrske dotacije in spraševali so se, če bo občinska uprava sploh lahko delala.

Zdaj je bistveno drugače. Republiška komisija izvršnega sveta na področju splošne porabe je pozitivno rešila vlogo občine Šentjur, ki se je nanašala na proračunski primanjkljaj in Šentjurčani so dobili decembrsko dotacijo, ki jim pripada kot manjši razviti občini.

Ker lani merila niso bila usklajena z dejansko realizacijo, so jih Šentjurčani prekoračili, tako da so se letos zanje merila povečala le za 15,7 odstotka. Toda tudi to je dovolj, tako da ne bodo imeli proračunskega primanjkljaja v višini 830.000 dinarjev. Delavci občinske uprave ne bodo ostali brez decembrskih plač, kot so se še pred kratkim bali, oziroma ne bo jim treba jemati kredita za osebne dohodke.

Glede na zvišana merila za proračunsko porabo in glede na delno usklajeno oceno lastnih prihodkov, so Šentjurčani dobili decembrsko dotacijo. Ker republiška komisija še vedno previsoko ocenjuje lastne prihodke občine, bo do izpada dohodka vseeno prišlo, toda ta bo bistveno manjši kot bi bil v primeru, če Šentjurčani dotacije ne bi dobili. Poleg tega bo republiška komisija konec januarja dopolnila proračunska sredstva, glede na dejansko realizacijo.

V. E.

Nova vodstva SZDL v občini Žalec

V krajevnih skupnostih žalske občine so v minulih dneh izvolili nova vodstva krajevnih konferenc SZDL. V naslednjem mandatsnem obdobju bosta funkcijo predsednika in sekretarja v Braslovčah opravljala Vili Korent in Jože Zavrnšek, v Andražu Slavko Pižorn in Jerica Kranjc, v Galičiji Viktor Furman in Sime Debelić, na Gomilskem Milan Šlander in Igor Cizej, v Gotovljah Miran Faletić in Franci Vouk, v Grižah Ivan Gorican in Stanko Rudolf, v Letušu Andrej Mandelc in Martin Mogel, v Libovjah Feliks Srebot in Leonida Kveder, v Petrovčah Marjan Turčnik in Leopoldina Zagorc, na Polzeli Dani Pfeifer in Tatjana Višne, v Preboldu Avgust Dobriha in Janko Napotnik, v Šempetru Miran Cvenk in Marjan Vidmar, v Seščah Zvonke Babič in Ida Jošt, v Taboru Dani Topovšek in Vid Poznič, v Trnavi Rudi Krovčevšek in Jože Derča, v Vinski gori Ivan Košan in Anica Drev, v Vrbiu Anton Holobar in Pavlina Glušič, na Vranskem Sašo Mihečič in Vilka Čulk, v Žalcu Ciril Prezelj in Vanda Paukovič, v Ponikvi je predsednik krajevnih konferenc SZDL Marjan Zibret, sekretarja pa bodo izvolili naknadno.

T. TAVČAR

Osebni dohodek bo odvisen od dela

Pripombe delegatov na celjsko resolucijo

Na zadnji seji v starem letu, je izvršni svet občine Celje razpravljal o pripombah, ki so jih dali delegati na osnutek resolucije za prihodnje leto. Vrsta pripomb se je nanašala na vprašanja, ki jih ni mogoče rešiti v okviru občine. Največ pa jih je bilo v zvezi z načrtovano stopnjo zaposlovanja in v zvezi s planiranim razvojem občine.

Pripombe, ki jih izvršni svet ni sprejel, so v osnutku že obrazložene, vendar so v razpravi ugotovili, da so jim, glede na široko obravnavo v zborih občinske skupščine, namenili premalo prostora. Zato so se odločili za širšo obrazložitve v posebni prilogi k resoluciji. V okviru občine ni mogoče rešiti pripomb, ki so se nanašale na depozit, republiški prometni davek, na zagotavljanje deviz za uvoz potrebnega repromateriala in podobno. Izvršni svet jih bo preko delegatov posredoval republiški skupščini.

Veliko besed je bilo izrečenih o načrtovani 0,7 odstotni rasti zaposlovanja. Za nekatere delegate je taka stopnja

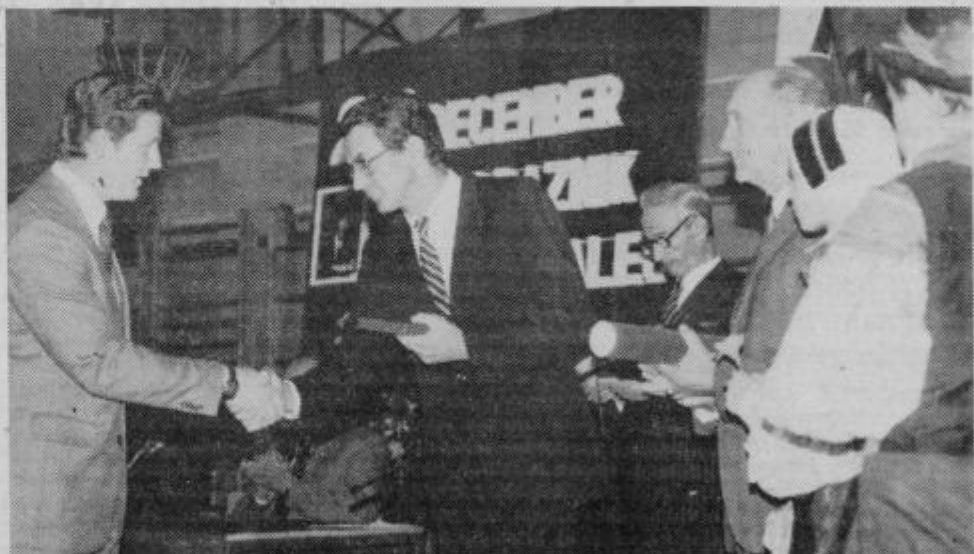
previsoka, za druge pa prenizka. Ob tem je izvršni svet sklenil, da bodo v resoluciji pojasnili, kaj si predstavljajo pod produktivnim zaposlovanjem.

Mnenja so bila deljena tudi glede načrtovanega gospodarskega razvoja občine.

Ker je neznank več, so nekateri menili, da si z resolucijo postavljamo cilje, ki so že zdaj vprašljivi. Izvršni svet se zaveda, da se pogoji gospodarjenja nenehno spreminjajo, toda načrtovanju se ne smemo odreči. Sklenili so, da bodo letos, če se bodo pogoji gospodarjenja korenito spremenili, sprejeli rebalans resolucije.

Izvršni svet se je odločil še za kratek komentar k pregledu pomembnejših naložb v občini in zavrnil vse razloge, s katerimi so se upravičevali pripravljenci energetske bilance, ker je niso uspeli pravočasno pripraviti. Energetska bilanca je zdaj že narejena in izvršni svet jo bo obravnaval na naslednji seji.

VILI EINSPIELER



Zaslужnim priznanja

Prejšnji teden so v KS Žalec končali praznovanje krajevnega praznika. V tednu dni se je vrstilo več kulturnih in športnih prireditvev ter turistično predavanje.

Slavnostne seje s kulturnim programom so se udeležili tudi številni predstavniki družbene in političnega življenja občine, osrednji govor pa je imel predsednik skupščine KS Žalec Veno Satler, ki je najprej govoril o pomenu praznovanja, nato pa je orisal dejavnost društva in organizacij in opravljeno delo. Na seji

so podelili tudi plakete in priznanja. Priznanja s plaketo so prejeli: Slavko Galof, Vinko Jug, Janez Kroflič, Srečko Meh, Stane Rednak, Sahanovski klub Žalec; priznanja pa: Nada Birs, Drago Čepin, Jože Čebular, Jože Hudovernik, Jože Herić, Edvard Kovačič, Jože Marinko, Tonika Martinšek, Strelska družina Žalec in Mladinski pihalni orkester KUD Svoboda Žalec.

Na sliki: Priznanje s plaketo prejema iz rok predsednika skupščine KS Žalec Vena Satlerja, Srečko Meh - predsednik Turističnega društva Žalec.

T. TAVČAR

V Gorenju začrtali novo pot

Sprejeli so razvojno sanacijski program

S sprejemom razvojno sanacijskega programa so v sestavljeni organizaciji Gorenje sklenili dvomesečno razpravo o bodoči usmeritvi tega poslovnega sistema. Kot so poudarili na zadnji letošnji seji delavskega sveta, so te usmeritve temelj za pripravo celovitega programa razvojnih možnosti in jih bodo z novimi kvalitativnimi rešitvami skupno še dopolnjevali.

Te teze pomenijo zasnovane nove organiziranosti, vloge in položaja bodočega Gorenja, konkretnije pa jih bodo opredelili v samoupravnih splošnih aktih, ki jih v Gorenju prav tako že pripravljajo.

Temelji prihodnjega dolgoročnega razvoja Gorenja naj bi bili program Dom in zeleni program, tehnološka in birotehnična oprema, strateški sestavni deli za vse tovrstne proizvode in elektronična kot sestavni del teh sklopov. V Gorenju načrtujejo tudi organizacijsko preoblikovanje velenjskega dela sestavljene organizacije. Gorenje TGO naj bi spričlo velikega obsega proizvodnje in raznolikosti posameznih programov preoblikovali v več delovnih organizacij, ki bi bile programsko zokrožene proizvodne celote. Poleg tega naj bi preobliko-

vali še organiziranost prometnega, skupnih služb sestavljene organizacije in Interne banke.

Izhodišča za ponovno utrditev poslovnega sistema Gorenja bo vseboval tudi projekt Obnova Gorenja, ki pomeni prvo združevanje

Banka Gorenju

V široko akcijo pomoči velenjskemu Gorenju pri gospodarskem okrevanju se je med prvimi vključila Ljubljanska banka-Splošna banka Celje. Gorenju bo prodala 2 milijona 640 tisoč dolarjev pod izredno ugodnimi pogoji, med drugim po tečaju z 31. decembra 1982.

Tako so na zadnji lanski seji sklenili člani izvršilnega odbora Ljubljanske banke-Splošne banke Celje. Med pomembnejše sklepe sodi tudi odobritev dolgoročnega posojila 22 milijonov 800 tisoč dinarjev celjskemu Ingradu za najem opreme za zidavo stanovanj v Alžiriji. Ingrad bo tam sodeloval v okviru sozda Gi-poss.

Izvršilni odbor je obravnaval tudi predvideno naložbo štorske Železarne v razširitev proizvodnje jekla. Naložbo v višini milijarde 681 milijonov dinarjev je ugodno ocenil in sklenil, da bo Splošna banka Celje v naslednjih letih namenila precej sredstev konzorciju bank za razvoj črne metalurgije, v okviru katerega ima štorska naložba pomembno mesto.

svetovalnega znanja te vrste v naši republiki. V Gorenju so se namreč odločili, da bodo ta projekt pripravili v sodelovanju z ljubljansko poslovno skupnostjo za svetovanje, saj so ocenili, da jim primanjkuje lastnega znanja in moči za tako zahtevno delo. Projekt Obnova Gorenja naj bi prispeval k trdnim temeljem bodočega poslovanja in učinkovitemu obračunu z znanimi težavami v kolektivu.

V Hmezadu še večji izvoz

Za naložbe bo leto 1984 izredno težko

Na dnevu sozda Hmezad, slovesnost je bila tik pred zaključkom leta 1983 v prebolskem hotelu, je zbranim govornikom predsednik poslovnega odbora sozda Vlado Gorišek. Ocenjeval je delo v letu 1983 ter precej pozornosti namenil nalogam v letu 1984.

Vlado Gorišek je med drugim napovedal, da bo Hmezad po vsej verjetnosti že v tem letu ustanovil mešano firmo v tujini. Načrtujejo seveda tudi močno povečan izvoz, pa večji fizični obseg proizvodnje, povečanje produktivnosti in višjo rast dohodka. V tem letu naj bi znašal celotni prihodek trideset milijard dinarjev. V kmetijstvu naj bi se fizični obseg proizvodnje povečal za 13,5%, v Minervi za deset odstotkov, Strojni za petino, Celjski mesni industriji za četrtno in v gostinstvu za pet odstotkov.

Pomembna naloga bo, da bi finančna sredstva znotraj Hmezada čim bolj povežali. Glede naložb ocenjujejo, da bo leto 1984 izredno težko. Za naložbe bo primanjkovalo denarja, precej težav pa bo povzročala tudi visoka obrestna mera. Že sedaj obresti znatno obremenjujejo poslovanje nekaterih delovnih organizacij. Nekatere delovne organizacije in tozdi bodo poslovali z izgubo, zato bodo izdelali sistem notranjih sanacij in solidarnosti.

V Hmezadu ocenjujejo, da so v letu 1983 dosegli dobrih 21 milijard celotnega prihodka, dohodek pa je znašal okrog tri milijarde. Izvoz je predstavljal domala 5% celotnega prihodka in je znašal dobro milijardo dinarjev.

JANEZ VEDENIK

Več povezovanja v gospodarstvu

Seznam opravljenih nalog iz letnega načrta Medobčinske gospodarske zbornice Celje je obširen, predvsem pa so njegov okvir presegale številne interventne naloge in opravila, ki so jih predvsem zahtevali lani zaostreni in menjajoči se pogoji gospodarjenja. Ocenjeno opravljenega dela v letu 1983, delovni program za leto ter aktualne naloge gospodarstva bodo ocenjevali in sprejemali na seji skupščine zbornice, ki bo 10. januarja.

Iz poročila, ki so ga strokovni delavci zbornice pripravili za sejo skupščine lahko povzamemo bistvene naloge v minulemu letu. Gre za zelo široko paleto nalog, ki so jih strokovni delavci zbornice in njeni organi opravili v obliki posvetovanj, pogovorov, strokovnih analiz in podobno. Urejali so vprašanja o sodelovanju z manj razvitimi republikami in pokrajino Kosovo, občuten je bil njihov delež pri pripravi in izvedbi različnih gospodarskih posvetovanj, na celjski zbornici pa je tudi sicer sedež regionalne komisije za oceno naložb. Značaj dela te komisije zahteva obširno in tesno sodelovanje, še posebej z bančnimi institucijami, SDK in družbenopolitičnimi skupnostmi, vse to pa so morali usklajevati še z dogovorjenimi kriteriji za oceno naložb v republiki. Komisija je svoje delo dobro opravila. Letos bodo v zbornici zao- krožili posebno študijo o uresničevanju naložb v kme-

tijstvu na širšem celjskem območju, kar bo služilo kot dobra osnova za načrtovanje razvoja agroživlilstva, pa tudi za bolj čvrsto sodelovanje med sozdoma Hmezad in Merx.

Žal na področju programiranja centralne čistilne naprave in povezave z družbenim delom zaradi uporabe sekundarnih surovin, lani ni bilo veliko narejenega. Vzroke kaže iskati tudi v prevladujočem mnenju sodelujočih družbenih subjektov, češ da so parcialne rešitve pri reševanju industrijskih odpadkov smotnejše od regionalno centralnega reševanja teh vprašanj, takorekoč v vsej Savinjski dolini.

Veliko truda zbornice je bilo vloženo v oblikovanje reprodukcijskih celot. Na področju kovinsko-predelovalne industrije in kmetijstva je bilo nekaj premikov na bolje. Bilje je bilo v gozdarstvu, začetki so pri gradbeništvu, pri pridelovalcih in predelovalcih hrane pa je bilo sklenjenih nekaj sporazumov, ki nakazujejo v svoji začetni fazi uresničevanja rahel napredek. V Medobčinski gospodarski zbornici Celje so prepričani, da je mogoče doseči še večje in boljše sodelovanje med obema agroživlilskimi sozdoma na Celjskem, kar bi zagotovilo večjo racionalnost, v končni obliki pa bi se to predvsem poznalo pri boljši in cenejši oskrbi celjskega in širšega območja, pa tudi pri poslih s tujino.

MITJA UMNİK

Kategorizacija v Mozirju opravljena

Na skupščini Kmetijsko zemljiške skupnosti Mozirje so prejšnji teden sprejeli kategorizacijo kmetijskih zemljišč, ter dokument dali v razpravo občinski skupščini, ki ga bo morala usklajevati še s prostorskim delom družbenega plana občine Mozirje.

Mozirska občina je tako sedma v republiki, ki že ima opravljeno kategorizacijo kmetijskih zemljišč. Dela, v katerih je bilo potrebno opredeliti fizikalne in kemične lastnosti zemljišč, ter jih razvrstiti v osem kategorij, je opravil Inštitut za pivovarstvo in umetjarstvo iz Zalca. Katas/ke načrte v merilu

1:5000 z vrisanimi parcelnimi številkami, mejami kategorij in razvrstitvami pa so naredili pri Geodetskem zavodu iz Ljubljane.

Dokument, v katerem so zemljišča razdeljena na dve področji, (1. in 2. kategorija) so trajno varovana zemljišča) je rezultat enoletnega dela Kmetijsko zemljiške skupnosti, ki je s tem poskrbela, da bodo lahko kvalitetne kmetijske površine zaščitene. S tem pa bo konec marca, ko bodo dokument usklajali s prostorskim delom družbenega plana, omogočena tudi nadaljna stanovanjska in druga gradnja.

RP

Več v izvoz

Izvoz gospodarstva žalske občine naj bi se prihodnje leto povečal za petnajst odstotkov, za petino pa naj bi se povečal konvertibilni izvoz. Ta naj bi znašal nekaj manj kot tri milijarde dinarjev. Ker bi se naj uvoz povečal za sedem odstotkov, bo stopnja pokrivanja uvoza z izvozom 183 odstotkov.

J. V.

Žalske naložbe

Prihodnje leto naj bi v žalski občini dogradili regijsko mlekarino v Arji vasi pri Rušah, zaključili izgradnjo hale grobega razreza ter opravili nakup strojne opreme v vrednosti 1,6 milijona dolarjev za tovarno kmetijskih strojev Sip Šempeter. V Ferralitu v Zalcu bodo obnovili livarno in zgradili nov energetski objekt, končana pa bo tudi gradnja novih Juteksovih proizvodnih prostorov ter nabavljena strojna oprema. V tekstilni tovarni Prebold bodo nabavili novo strojno opremo v vrednosti 200 milijonov dinarjev, v poljski tovarni nogavic pa načrtujejo gradnjo nove proizvodne dvorane ter nakup strojne opreme.

J. V.

PAPIR PRENESE VSE, VI TUDI?

Piše Brane Piano

»N'č se ne premakne, neki bo treba spremenit«

Tako pravijo Pankrti v eni svojih pesmi. Poglejmo, če to drži tudi za del delegatskega obveščanja, o katerem pišemo na tej strani. Pisanje, da celjski Delegatov poročevalec nima odgovornega urednika, je sprožilo precej hude krvi pri nekaterih javnih delavcih. To je bilo tudi vse. Odgovornega urednika pa DP še danes nima. Slaba slovesčina se je več ali manj umaknila s strani omenjenega časopisa, čeprav še zmeraj kaže svoje hrvatizmovske in tujkaste zobe.

V samih gradivih se še vedno dosti piše kaj vse da bomo naredili, čisto na majčkano pa se poroča česa nismo uresničili in zakaj ne. Indok informacije so šele koncem decembra objavile rezultate ankete o oceni informacij in Delegatovih poročevalcev Celja. Zdaj bomo čakali, če bo kdo od pristojnih potegnil iz ankete kakšne zaključke in jih vnesel v svoje delo.

Imam vtis, da vlada v našem mestu ENOTEN NAS-STOP DO BISTVENIH PROBLEMOM DELEGAT-SKEGA OBVEŠČANJA. Vsi kot eden jih namreč OSTRO IGNORIRAMO.

Očitno je malce drugače v Zalcu. V predlogu resolucije za leto 1984 so zapisali: »Glasilo Delegat bomo zaradi določenih problemov v tiskarni in naraščajočih stroškov tiska prilagodili nastalim razmeram tako, da bomo nekatera gradiva objavljali v skrajšani obliki oziroma objavljali le povzetke, da bi zmanjšali obseg gradiva. Predvsem bo to veljalo za gradiva interesnih skupnosti.« Želim jim, da bi s tem pridobili tudi na razumljivosti in branosti svojega delegatskega glasila. Izhod iz težav je torej v nas samih.

POGLED V SVET S KOVINOTEHNO

Nigerija spet pod vojaško oblastjo

Če je za večino afriških držav značilno sorazmerno majhno osamlje in prebivalstvo, ki ne presega nekaj milijonov ljudi, je Nigerija, dežela na zahodu celine, v obojem izjema. Z blizu milijonom kvadratnih kilometrov sodi med največje afriške države, po številu tod živčih ljudi pa je sploh največja. Cenijo, da je Nigerijcev 80 do 90 milijonov; natančnega popisa prebivalstva namreč še niso imeli.

Ko je Nigerija 1960. leta dosegla neodvisnost, je dobila v dediščino veliko, mestoma velikansko raznorodnost, nasledek zgodovinskega razvoja, v tem okviru pa tudi močnih kolonialnih vplivov. To je namreč dežela s nič manj kot 250 narodnostnimi skupinami in tudi več izrazitimi narodi, kot so Ibo, Hausa, Fulani. Razvoj je prinesel tudi oblikovanje treh izrazitih delov dežele, severa, vzhoda in juga. Ta delitev, ki jo izostruje še verska razdeljenost na muslimane, katoličane in angličane, sprepletena s posledicami kapitalistične razvoje pot, je naredila iz Nigerije državo s vlada-mi, ki nikoli niso bile trdne.

Tako je ves čas videti, da parlamentarna demokracija sabodnega tipa v tej državi ne more in ne more pognati korenin. Država ne more premore političnega voditelja, ki bi sdrušil hotenja velike večine Nigerijcev, snal premočati in razpletati številna družbena protislovja

in nasprotja. Tako ostane kot izhod voj-ska, bolj rečeno višji častniki, generali.

Tako je bila sodobna zgodovina Nige-rije celih 13 let, od 1966 do 1979 zgodovi-na vojaških prevratov, vojaške vlade. Civilna vlada v razsulu je 1966. leta izro-čila oblast generalu Ironsiju, potlej so se na krmilu vrstili drugi generali, Govon, Murtala Mohamed, Obasandjo. Vojaka je nato izročila oblast civilistom. Nigeri-ja je kilela kot parlamentarna država slaba štiri leta. Od 31. decembra lani pa je spet pod vojaško vladavino. Gospodarski in družbeni položaj je zdaj

medju britanske nadvlade so cepili odvisnost od tujih strokovnjakov, tujih strojev, tuje tehnologije, celo surovin in polidelkov.

In ko so se motnje na naftnem trgu še poglabile, se je pokazalo, da nafta ni mana s neba, marveč v marsičem pre-kletstvo. Zapadli obroki velikih najetih kreditov so začeli groseče trkati na vrata, vlade so skušale na hitro roko krčiti izdatke, začete investicije so obstale. Ostale pa so še bujše razlike med me- stom in vasjo, med vasjo, ki je ostarela, saka mladina je silila in sili v mesta, mesta pa so čedalje bolj kraj brezposel-nosti, izgubljenih ljudi, kriminala in drugega nasilja.

Dosedanja zgodovina moderne Nigeri-je namreč tudi kaže, da nobena stranka na oblasti, nobena vlada, ne civilna ne rojaška, ni snala zastaviti dela tako, da bi vsaj blažila velike in velikanske razli- ke med bogatimi in reveži, če jih še ni šelela ne mogla odpraviti.

Se bo tega lotila nova, najnovejša vla-da? O njej je vse premalo snanega, da bi se dalo kaj določnejšega napovedati. Vsekakor pa drži vsaj to, da se je števil-nim vojaškim vrham na afriški celini zdaj pridružil še ena - v največji državi Afrike.

Piše Jože Šircelj

brikone še slabši, kot je bil. Vladajoče elite, vojaške in civilne, so se od konca šestdesetih let, ko je kazalo, da je nafta toliko, da se bo dalo hitro obogatiti in razvijati deželo, pognale v hlastno izko-riščanje nafte in na dohodkih od le-te so bres posebnega načrta na vrat na nos skušali spremeniti sorazmerno saostalo kmetijsko deželo v moderno industrijsko družbo. Toda pokazalo se je, da ne-premišljene naložbe samo še povečujejo odvisnost dežele od tujine. Na deblo ne-premagane kolonialne minulosti v sna-



V melodijo prelita večna tema

Jakob Ermenc iz Gornjega grada je že deset let slep, njegova harmonika pa igra lepše kot kdajkoli.

Droben delček granate, ki je ostal v njem po neki bitki iz druge svetovne vojne pri Slovenj Gradcu, se ni hotel umiriti tudi potem, ko so se zarasle vse zunanje rane. Potuhnil se je in po dolgih letih, ko je živel samo še spomin na ta dogodek, začel zopet napadati. Načel je vidni živec in pred nekako desetimi leti je Jakoba Ermenca zalila večna tema.

Toda, prekaljeni borec se ni predal. S svojo bolečino je s harmoniko prelil v melodije, ki mu sedaj nudijo zatočišče in voljo do nadaljnjega dela.

Prvo harmoniko je Jakob Ermenc dobil od strica, ki je znal prisluhniti željam in posluhu trinajstletnega fantiča. Prve prijeme je nadobudnemu harmonikarju pokazal bivši lastnik harmonike, Franc Grčki, ki je kmalu opazil, da je njegov učenec dovzeten za dojemanje melodij in da ima odlični posluh. Tako je Jakob Ermenc začel igrati na »ohceti«, veselica in podobnih slovesnostih. V želji, da bi čimbolj obvladal svoj instrument in iz njega

izvabil kar največ, je poizkusil igrati tudi na klavirsko harmoniko. Toda, ostal je zvest diatonični, oziroma štiritonični harmoniki, kot pravi sam.

Kot samouk, se je Jakob Ermenc vseh skladb, ki jih je igral in jih še igra, naučil po posluhu. Pri tem mu, posebno v zadnjem času, pomaga tudi sodobne aparature. Veliko posluša radio in ko sliši skladbo, ki mu je všeč jo posname. Sam pravi, da ima rad vse glasbene zvrsti. Vseeno pa daje prednost tisti glasbi, ki jo tudi sam najraje

igra. To so narodnozabavne skladbe. Tako ima v arhivu precej skladb, ki jih je že priredil za svojo harmoniko in tudi za ansambel v katerem igra.

Toda, Jakob Ermenc ni samo poustvarjalec tujih skladb. Tudi sam je zložil precej melodij. V njih je izpeto vse tisto, kar loči Jakoba Ermenca od ostalega sveta. Kljub temu to niso samo otožne melodije. Precej je tudi veselih in vedrih viš, ki kažejo pravo podobo tega, skoraj šestdesetletnega harmonikarja. F.P.

Dvanajsti izlet 100 kmečkih žensk na morje

V drugi polovici marca bomo pripravili že dvanajsti izlet 100 kmečkih žensk na morje. Tudi letos bo trajal dva dni, v petek in soboto. Smer bo, kot vedno - Ljubljana, Postojna, Portorož, Rovinj in Pulj. Obeta pa se novost - obisk Brinova, torej otokov, ki so znani po tem, da je tam veliko svojega življenja preživel Tito. Sicer pa nekoliko potrpljenja - kupone bomo začeli objavljati v drugi polovici januarja, žreb pa bo tako kot lani tudi letos javen. Lani smo dobili 1703 prijave za izlet, z nami pa je potovalo samo 100 žensk. Kako bo letos?

T. VRABL



Maketa mesta Žalec

Učenci osnovne šole s prilagojenim programom Ljube Mikuš v Žalcu, so dali tudi svoj prispevek ob krajevnem prazniku Žalca. Izdelali so podrobno maketo mesta Žalec, ki je bila razstavljena v avli te šole. Učenci in pedagogi si za to lepo delo zaslužijo priznanje. T.TAVCAR



Za novo leto novo stanovanje

Na vogalu Koroške in Tovarniške poti v Sočanju so dogradili nov stanovanjski Blok, kjer sta stali prej dve dotrajani zgradbi. Novi objekt, katerega investitor je REK, zgradilo pa ga je podjetje Gradis, se je funkcionalno vključil v staro arhitekturo. V njem so 4 trisobna, 5 dvosobnih, 5 dvosobnih, 9 enoinpol sobnih stanovanj ter 10 garsonjer.

V.K.



Franc Slapnik

Malo je Gornjesavinjčanov, ki jih Franc Slapnik iz Varpolje ne bi poznal vsaj po priimku. Malce je temu kriva njegova služba, precej pa tudi družbeno politična aktivnost in delo, ki ga je opravljal, preden je postal profesionalni delavec občinskega upravnega organa za ljud-

sko obrambo v Mozirju. Je sicer Zadrecan, iz Smartnega ob Dreti, a že trinajst let živi v Varpolju. Prej je bil delavec milice v Celju in na Ljubnem, sedanje delo pa opravlja že enajsto leto. V delovnem okolju je priljubljen sodelavec marljiv in delaven, takšnega pa ga poznajo tudi drugod, v krajevni skupnosti Rečica na primer, kjer je bil pred kratkim izvoljen za predsednika krajevnih konference socialistične zveze. Medtem ko mu je mandat sekretarja osnovne organizacije zveze komunistov v občinski upravi potekel, je v svoji

krajevni skupnosti še vedno član delegacije sisa za izobraževanje, ter delegacije zbora krajevnih skupnosti.

S svojimi 35 leti se še vedno šteje k mladi generaciji in prav mnenjem mladih, kot pravi, bodo morali na Rečici v bodoče bolj prisluhniti. V tem že

OBRAZI

uspevajo, saj beseda mladih danes več zaleže, kot pred leti, ko v vodstvu krajevnih skupnosti ni toliko veljala. Tudi danes se starejši še vse preveč bojijo, da mladi niso sposobni, skratka, zaupanja ni dovolj. Franci Slapnik se z ostalimi vrstniki trudi, da v prihodnje ne bo več tako. Predvsem ne bo smelo več biti »kolobarjenja«, v vodstva različnih organizacij v krajevno skupnost bodo morali prihajati novi obrazi. Franci ve, da bo to težko, saj danes vsakdo, ki si je nekaj že ustvaril, težko poprime za delo ni izboljšanja skupnega jutrišnjega dne, a na Rečici je dosti mladih, ki jim ne bi smelo biti vseeno, kako bo v prihodnje. Poleg tega pa je po mnenju Francija Slapnika tudi sedanje rečičko vodstvo dobro in pri sodelovanju predsedstva, krajevne konference ter družbeno političnih organizacij ne bo problemov. RP



Z iglo in prejlco veze spomine

Takole ob šivanju si krajša dneve 82 letna Ana Vajndorfer iz Raduhe pri Lučah.

Z iglo in raznobarnimi prejicami veze v svoje prte z narodnimi motivi tudi del svoje mladosti in spominov na čase, ki jih je preživela v rojstnih Bakovcih, pa v Ameriki, kjer je bila polnih 23 let. Pred dvanajstimi leti je prišla iz Clevelanda, ker je hotela stara leta preživeti v domovini.

»V Ameriki je bilo lepo«, se spominja, »A tudi tukaj, v tretjem domu ni slabo.« Živi namreč pri sestri Stefki Zupanc in njenemu možu Janezu, ki sta jo na stara leta povabila

k sebi. In tako mirnih rok in bistrih oči, poleti zunaj pred hišo, zdaj pozimi v topli kuhinji, veze svoje umetnine. Mesec dni vbada iglo v belo platno, da dobi izdelek končno podobo. Precej prtov in prtčev se je tako že nabralo, kajti ne prodaja jih, le tu in tam naredi kakšnega za znanca.

Narodnega blaga so roke Ane Vajndorfer navezle že toliko, da bo mogoče kmalu na ogled na kakšni razstavi, ki jo v Lučah pripravlja turistično društvo.

RP, FOTO: EDI MASNEC

Drevo dolgo raste, poseka se hitro

Jože Kumer: Z gozdovi moramo pametno gospodariti

V občini Mozirje, ki je med največjimi v Sloveniji, je kar 35 tisoč hektarjev gozdov. Okoli 20 tisoč, torej precej nad polovico, jih je v zasebni lasti. Drugače je na Kočevskem, Notranjskem in drugod po republiki, kjer je več državnih gozdov. Prav zaradi tega morajo pri Gozdnem gospodarstvu Nazarje, v Temeljni organizaciji kooperantov (TOK), posvečati največ pozornosti sodelovanju z zasebniki. Najodgovornejši za uspešno sodelovanje s kmeti je v GG Nazarje direktor TOK Jože Kumer, ki je v v začetku pogovora o vsebini in problemih sodelovanja postregel z

nekaterimi statističnimi podatki.

»Veliko gozdov v našem alpskem in predalpskem svetu je zavarovanih, tako da je družbenih gozdov še manj. Delež zasebnikov je kar 64 odstoten. Ob tem pa je pomembno še to, da je od 2450 lastnikov gozdov le 800 naših kooperantov. Vsi ostali imajo manjše površine gozdov in kljub temu, da jih je veliko več, dosegajo le petino naše skupne proizvodnje. Poleg vključenih kmetov je v organizaciji še 33 revirnih gozdarjev.«

V vseh primarnih proizvodnjah ne gre brez težav. Kakšno je pravzaprav sodelovanje s kmeti, so ti zadovoljni z vašim plačilom?

»Tudi v gozdarstvu, kot primarni proizvodnji, je vse težje. Takšna inflacija nam gotovo ni v prid, saj vsak kmet našo ceno primerja s ceno blaga, ki ga mora sam kupiti. Prav zato se o neskladju cen v zadnjem času vse bolj govori. Trudimo se, da bi nam predelovalci mimo uradno priznanih cenikov del sredstev namenili v sis za gozdarstvo, kar bi namenili za odpiranje gozdov, izgradnjo infrastrukture.«

Ali kmetje lovijo inflacijo s črno sečnjo?

»Mislim da ne, poleg tega pa črne sečnje ni več veliko. Največ je prav na razdrobljenih območjih, medtem ko pri lastnikih velikih posesti tega ni. V gozdnem gospodarstvu vemo, kakšen je letni biološki prirastek, imamo pa tudi celoten pregled, kaj se s tistim lesom, ki ga moramo posekati, dogaja. Črna sečnja pa seveda ni tisto, kar kmetom odkazujemo za domačo porabo, tisto kar upo-



rabljajo za kurjavo, obnovo poslopij. Seveda gre nekaj tega tudi v prodajo... Takšnih odkazanih količin je letno okoli 1000 kubikov, medtem ko skupno odkazemo 97.000 kubikov.«

V zadnjem času je čuti, da boste morali gozdarji posek še povečati. Ali je to smotno?

»Že v začetku tega srednjeročnega obdobja smo v našem gozdnem gospodarstvu naredili kar 8 odstotni, torej strahovit skok pri poseku lesa. Takšno količino bi morali sekati šele zadnje leto srednjeročnega obdobja, vendar se zaradi potreb nismo odločili za stopničasti način, po katerem bi vsako leto povečali posek za dva odstotka. Zato tudi v tem ča-

su ne smemo povečevati poseka. Vemo namreč, kje so naravne meje, kakšne so možnosti izkoriščanja gozdov in torej ne moremo na račun vse večjih potreb več sekati. Z gozdovi moramo trajno gospodariti. Gozdarji planiramo za 100 letno obdobje. Če v gozdarstvu ni optimalnih zalog ne enoto površine tudi ni optimalnih prirastkov. V občini pa nimamo optimalnih zalog. Letno jih moramo torej povečevati. Z današnjo dinamiko sečnje in vlaganj v gozdove bomo to dosegli v stopetdesetih letih.«

Kako je z izgradnjo gozdnih cest in vlakov?

»Dosedaj smo jih naredili 530 kilometrov, kar pomeni 15 km na hektar. V razvitem svetu je to razmerje malo višje, 20-40 kilometrov na hektar. Za nas pa bi bilo dobro, če bi jih imeli 25 km/ha. Ker letno zgradimo 13 kilometrov, bomo tak načrt dosegli leta 2000. To pa ni edina ovira pri izkoriščanju gozdov. Danes tudi v zasebnih gozdovih ni delovne sile. V celotni občini je le še okoli 800 aktivnih kmečkih prebivalcev, od katerih na vsakega pride 16 hektarjev, kar je več kakor v kmetijski razvitih deželah. Gozdove moramo bolj odpirati tudi z vlakami, ki jih imamo le 18 metrov na hektar, morali pa bi jih imeli 150 metrov. Letno zgradimo 30 kilometrov vlak, kar pomeni, da bomo predvideno gostoto na hektar dosegli 2070. leta. Hiteti moramo z odpiranjem gozdov, da bomo kasneje lahko dosegali predvideno višjo proizvodnjo, vendar na tak način, da bodo z gozdom lahko gospodarili tudi naslednji rodovi.«

RADO PANTELIC



Maks Selišnik

Pred kratkim nas je za vedno zapustil MAKŠ SELIŠNIK dolgoletni družbenopolitični delavec.

Rodil se je 28. septembra 1928 v Žerjavu na Koroškem, kjer je tudi odrasel. Kot mladenič se je izučil za strojnega ključavničarja v rudniku Mežici.

Takoj po okupaciji naše domovine se je vključil v partizane.

Bil je najmlajši kurir, zbiral razno orožje, strelivo, raznašal letake o osvobodilni fronti in sodeloval v raznih akcijah na Koroškem. Po osvoboditvi se je ponovno zaposlil v rudniku Mežica. S prizadevnim delom je napredoval, saj se je poleg svojega dela vpisal v šolo za pedagoge in jo tudi uspešno končal.

Kmalu za tem se je poročil in si ustvaril družino. Leta 1959 je prišel v Zalec in se zaposlil kot učitelj na Kmetijski šoli v Vrbju, kasneje v Sentjurju in nato v Medlogu v Celju.

Nedolgo za tem je zbolel in se invalidsko upokojil. Maks Selišnik je bil tudi predsednik pri Svobodi v Zalcu in je delal v vseh družbenih političnih organizacijah v Zalcu ter v Vrbju. Leta 1971 sta se s soprogo odločila, da bosta, čeprav težko, zgradila nov dom v Vrbju, saj je družino pestila stanovanjska stiska. Mnogo truda, odrekanih in potu sta vložila v nov dom in trud je obrodil sadove.

Bil je zaveden državljani in komunist, pošten in odkrit tovariš. Za prizadevno delo je bil odlikovan za 30-letno delo z zlato plaketo delavskega zlatoupravljajca.

Zapustil je ženo, sina kakor številne prijatelje in znanke, ki so ga v Zalcu v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

JOŽE GROBELNIK

Mrtve ribe v celjskih vodah

Lani smo doživeli na Celjskem več poginov rib

Nerazumevanje tistih ki so bili krivi poginov, enostransko gledanje na ribiške organizacije in njihove člane s strani mnogih občanov in pa želja ter dolžnost ribiške družine da se bori za zdrave vode, so vzroki, da o vsem tem napišemo nekaj več.

Naša družba je skrb za življenje v vodah zaupala prostovoljnim ribiškim organizacijam in pa, v manjši meri, nekaterim strokovnim ustanovam in delovnim organizacijam. Lahko rečemo, da večina občanov ne pozna dolžnosti in pravic ribičev, zato gledajo na to dejavnost enostransko. Malokdo ve, da mora v naših vodah stalno živeti predpisano število rib - »minimalni ribji fond« kot pravimo. Ribiška družina je kazensko odgovorna za stalno vzdrževanje predpisane fonda. Zaradi stalnih posegov v naše vode (gradnja jezov, hidrocentral in sličnih vodnih objektov) in pa zaradi vedno hujšega onesnaževanja, pa je naravno razmnoževanje rib vedno težavnejše. Ribiči si pomagamo z umetno vzrejo rib.

Ribiči pa se ne ukvarjamo samo z ribami, temveč z vsemi vodnimi organizmi, kar tudi malokdo ve. Prepovedali smo lov rakov koščakov in školjk in omejili lov nekaterih žab, S tem ko se borimo za zdrave vode, se borimo tudi za obstanek vodnih mikroorganizmov in živalic, ki živijo na dnu. Le v povsem

zdravi vodi živijo enodnevni- ce, te najčudovitejše predstavnice žuželčjega sveta in samo v povsem čisti vodi živijo sladkovodne školjke bisernice.

Nenadna zastupitev vode v večjem obsegu je najbolj boleča prav zaradi pogina drobnih organizmov, živalic ali rastlin. Večje vodne prebivalce še lahko prenesemo od drugod, ne moremo pa nadomestiti majhnih, naprimer ličink mladoletnic, ki so najbolj pogosta ribja hrana. Več let traja da se življenje ponovno razmahne in uravnovesi, verjetno pa nikdar več v prvotnem obsegu.

In poglejte. Zastupilevalec ki je zamoril vse živo v vodi in izničil tisoče ur prostovoljnega dela ribičev, se ponavadi poskuša izmakniti odgovornosti. Prikriva dokaze, se izgovarja na kakšne pomanjkljivosti pri jemanju dokaznih elementov, govori o nepravilnih analizah zastupljene vode in slično.

Po podatkih ing. Franca Vitanca, predsednika RD Celje, je bilo na območju celjske družine v letu 1983 več poginov rib, imamo pa tudi nekaj vod, ki so stalno onesnažene. Sedmega maja je slikopleskar Peter Leskovar izlil v Hudinjo pri Vitani okoli 20 litrov apna in raznih kemičnih snovi s čimer je povzročil pogin rib. Sodišče je že izreklo sodbo ter določilo odškodnino v višini 189.540 din. V začetku junija smo imeli zastupitev Savinje. Krivca še nismo

uspeli zanesljivo prepoznati, škodo pa ocenjujemo na 1.646.150 din. Koncem junija je bila zastupljena Pirešica, domnevno zaradi izpusta gnojnice iz goveje farme v Zalogu. Škodo ocenjujemo na 569.650 din. Druga avgausta je prišlo do pogina rib v Savinji, zaradi prehitrega izpusta vode za mehkim jezmom. Že pred leti zgrajeni mehki jez na Hudinji je povsem preprečil selitev rib na drst, prav tako tudi nov na Savinji. Kljub obljubam, graditelj ni upošteval zahtev ribiške družine in ni zgradil tako-imenovane ribje steze. Težave pa bodo nastopile tudi takrat, ko bo treba očistiti mulj, ki se počasi nabira za jezmom. V prihodnjem letu nameravamo očistiti jez na Hudinji, mulja pa je toliko, da ribiči že sedaj opozarjamo da se vse ne bo dobro končalo.

Stalno so onesnažene Pirešica, Libovska Bistrica, Hudinja in delno tudi Lava ter Savinja. Onesnaženja je kriva celjska in okoliška industrija ter nekateri kmetijski obrati. Stopnja onesnaženosti stalno kontroliramo s pomočjo ribiške inšpekcije SO Celje, vodnogospodarskega inšpektorja SO Zalec in zastopnika domnevnega krivca.

Ribiči pravzaprav nimamo velikih želja. Prav zadovoljni bomo, če nam drugo leto ne bo treba pisati o poginih vodnih prebivalcev.

IGNAC JEVNIŠEK

TEDNIKOV INTERVJU

Umetnini se dajem kolikor me rabi

Z mojstrom Viktorjem Povšetom smo se pogovarjali ob razstavi v Weishelsbergerjevem dvorcu v Laškem.

Ze v času študija na ljubljanski likovni akademiji ga je profesor Subic povabil med rastavatorje, tako da je vsake počitnice sodeloval na terenskih akcijah. Delo mu je postalo všeč, vedno bolj se je poglobljal v študij tehnologije v življenje materialov in zato ni čudno, da se je vpisal na postdiplomski študij restavracije, kjer je bil takrat edini študent. Študij je nadaljeval v Sovjetski zvezi. Ker je bilo dogovorjeno, da bo prevzel pedagoško delo na akademiji, je bil ta študij izredno širok z bogatimi izkušnjami. Nadaljeval ga je na Poljskem. Vrnil se je domov na Dolenjsko, kjer je začel z rastavratskimi deli pri tamkajšnjem Zavodu za spomeniško varstvo, kmalu ga je delo priključilo v naše kraje, kjer je kot svobodni umetnik pozabi in uničenju iztrgal že nemalo najvidnejših spomenikov naše kulturne umetniške preteklosti. Loteval se je najvidnejših, najdragocenejših, najbolj poškodovanih umetnin.

NT: Ob enem delu se srečujeta dva mojstra. Kako vi občutite sleherno snidenje s starimi mojstri, kadar ozivljate njihovo delo?

Viktor Povše: »V bistvu so vse te umetnine zame pacienti. Mojstri iz raznih obdobj so dajali sebe umetninam različnim po stilu, po izvedbi. Tiste, ki so dočakale današnji čas, so šle skozi določeno selekcijo, bodisi po umetniški ali po tehnološki plati. Šle so skozi različna obdobja in preko nemalo rok. Ljudje v različnih časih so imeli različen odnos do umetnin in so jih nemalokrat s svojimi posegi tudi uničili.

Moja anloga je, da odstranim vse, kar ne sodi zraven in sebe dajem umetnini samo toliko, kolikor me ta umetnina potrebuje, da lahko zaživi svoje lastno življenje. Umetnine, ki so šle skozi moje roke niso prikrajšane ne v stilu in ne v avtorski moči. Moje delo je temu podrejeno, zato študiram vsakega avtorja posebej, prav tako njegovo tehnologijo.«

NT: Videli smo primer Rožensve Madone iz Ptujске gore. Otrok je bil prvotno gol, kasneje so ga oblekli, vi ste tej skulpturi dali prvotno podobo. Takih »popravljenih« umetnin je verjetno več.

Viktor Povše: »To je gotoka skulptura iz leta 1400. Nekoga je motilo, da je bil jezušček gol in je golo telo oblekel z mavcem. Isto se je zgodilo z jezuščkom pri madoni zavetnici, prav tako s Ptujске gore. Sicer pa so bile te skulpture močno poškodovane še iz turških časov in ni jim bilo lahko vrniti prvotno podobo.«

NT: Ali menite, da ste specialist za katero posebno obdobje?

Viktor Povše: »Pripravljal sem se zelo široko. Za mano je cela vrsta silno težkih del na reševanju stenskih slikarij od gotike do baroka. Moje zadnje delo v Marjini cerkvi v Celju je verjetno najtežji restavratski poseg na Slovenskem. Fresko v velikosti kakšnih 80 kvadratnih metrov sem snel z ometom vred, jo uredil in letos, po treh letih dela, dokončal. Ta



Eno Povšetovih najboljših in najzahtevnejših del je tisto na stenah in stropu cerkve sv. Daniela v Celju. Zaupali so mu tudi znameniti kamniti kip Sočutne matere, ki so jo v preteklosti kar sedemkrat preslikali, danes pa predstavlja enega najvidnejših spomenikov v srednjeevropskem prostoru. V tej cerkvi je rešil tudi renesančno slikarjo Rajske vrt in gotško slikarjo Pohod treh kraljev. Restavriral je pozno gotške freske v Boštjanovi kapeli na Svetih gorah in baročne štukature v cerkvi sv. Petra v Malečniku pri Mariboru. Predelal je Plinerejev oltar iz 1605 leta, pa več kot 40 znamenitih oljnih podob iz samostana Pleterje, ki danes krasijo galerijo Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki. To je le nekaj najpomembnejših del, vsaka umetnina zase katerih se je ob teh najvidnejših loteval, pa vsekakor predstavlja neizmerno bogatstvo v ohranitvi naše kulturne dedščine.

ogromna freska Marijinega vnebovzetja je ponovno tam, kjer je bila. Posebno vprašanje pa je bilo v Celju reševanje fresk v kapeli Zalostne matere božje, potem je tu vrsta težkih posegov na tabelnih slikarijah in gotških skulpturah.«

NT: Kako se danes obnašamo do umetnin?

Viktor Povše: »Odnos je bistveno drugačen kot je bil nekoč. Danes težimo k temu, da vse kar je bilo nekoč ustvarjeno, izluščimo izpod plasti novejših časov. Vsakdo želi imeti stike z originalom, čeprav marsikdo nase nevedečim mojstrom in še marsikdo nima pravega odnosa do umetnine in jih nevede poškoduje.«

NT: Kaj vam ob tej obilici rastavratskega dela pomeni slikanje?

Viktor Povše: »Slikam, ker moram, da se sprostim. Ne iščem novih izumov in smeri. Moje slikanje je sproščen rokopis pri katerem se ne pačim in ne pretvarjam. Moje slike pa so tehnološko dognane in bodo preživele stoletja.«

NT: Koliko dela vas še čaka v Laškem, kjer ste pripravili tudi svojo prvo razstavo?

Viktor Povše: »Ko sem 1965. leta prišel v ta kraj, je bilo v Marija Gradcu moje prvo veliko delo na Stajerskem pri reševanju gotške slikarije v tamkajšnji cerkvi. Delo je trajalo štiri sezone, ko je bilo dokončano, je s tem ta kraj veliko pridobil. Te mojstrovine iz prve polovice 16. stoletja pa so pomembne tudi za ves naš kulturno umetniški prostor. Ogromna uganika je še v romanski cerkvi v samem Laškem. Bogata pa sta tudi Celje in celjski okoliš, zato mi ni žal, da sem ostal tu, kjer me čaka še veliko dela.«

VIOLETA V. EINSPIELER



Silvester, ki ga otroci zlepa ne bodo pozabili

Se preden se je na silvestrovo zmrčilo, je na vrata bloka 16 c v Dobrteši vasi potrkal dedek Mráz in razveselil vse otroke. V sosednjem hišnem svetu pa so bili še bolj domiselni. Otroke iz svojega bloka so v silvestrski večer popeljali z risankami, ki so jim jih vrteli kar sami. V majhno sobico hišnega sveta so se ob »domačih« nagnetli še otroci iz sosesčine in skupaj jih je bilo več kot 50. Ko so se risanke iztekale, so tisti, nekoliko starejši, ostali skupaj in se z dobrotami, ki so jih sami pripravili, veselili novega leta.

FOTO: EDI MASNEC



Od štirih do ene, od enih do treh...

V najstarejši kovačiji na Slovenskem se kladiivo ne loči od nakovala

V roke kovačev Dornikov, ki so prišli na Štajersko iz Kamnika, je sedanja kovačija v Jagnjenici prešla leta 1588 in od takrat je v graških urbarjih zabeležena kor rokodelska kovačnica.

Sedanji rod, - gospodar Mirko Dornik, je četrti po vrsti. Pri hiši je bilo štirinajst otrok, enajst je še živih. Kar šest fantov se je izučilo za kovače in vsi še opravljajo,

raztreseni po Sloveniji, svojo obrt.

Ko je Mirko »prevzel«, je kovalo še leseno kladiivo in delo je bilo ročno. Mirko je kovačijo moderniziral, vseeno pa še ostaja veliko ročne dela, zlasti, ker še vedno sam (pri tem mu pridno pomaga sin Karel, ki bo obrt tudi nadaljeval) izdeluje kalupe za določeno orodje. Kovač Mirko se je specializiral predvsem za motike, ki se uporabljajo v vinogradih. Poleg njih izdeluje še sekire in včasih kaj po naročilu. Pri delu mu pomagajo sin in trije pomočniki, zelo spretna pa je tudi Mirkova žena, ki ji delo v kovačnici pomeni razvedrilo ob kalupu vsakdanjega gospodinjstva.

Naročil imajo pri Dornikovi vedno dovolj. Le štirje izdelovalci takšnega orodja so še v Sloveniji, zato je povpraševanje veliko, zaslužek pa ne tak, kot za strojem v

tovarni. Veliko je odpadkov, ker je material slab, pa še težko ga je dobiti.

Dornikovi izdelki so izredno iskani in znani vse tja do Vojvodine in Srbije.

»Če bi preštel vse ure, ki jih prebijem v kovačiji, dodam davke in plače za pomočnike, mi ostane največkrat toliko, da spet nakupim material in kar potrebujem za sproti. Kapitalist res ne bom, to tudi ni moja želja. Vesel bom, če se bo moje delo nadaljevalo in tradicija rodu ohranila.«

ZDENKA STOPAR

Srečanje starejših na Gomilskem

Srečanja starejših krajanov na Gomilskem se je udeležilo kakšnih štirideset starejših od sedemdeset let. Ob tej priložnosti so jim pripravili lep kulturni program ter pogostitev. V obujanju spominov, prijetnem klepetu in dobri volji so tako starejši krajanje skupaj preživeli nekaj ur.

JANEZ VEDENIK

Glej v živo

Razmišljanje o TV mediju

Pri založbi Obzorja v Mariboru je izšla knjiga Jožeta Volfanda Glej v živo in predstavlja eno redkih del pri nas, mislim napisanih v Sloveniji, ki bi na tak prizadet način govorilo o televiziji kot mediju, oziroma o eni od njenih možnih govoric. Tako je svojim knjigam Odmevi (1978), O kulturni politiki in kulturni vzgoji (1979), Osnove samoupravne kulturne politike (1980) in Naši obrazi v Afriki (1982) dodal še knjigo Glej v živo.

Morda smo že vsi skupaj pozabili, da je Jože Volfand kot moderator zaoral ledino na področju oddaj v živo na ljubljanski televiziji. V uvodni besedi k omenjenemu delu je sam zapisal: »Ne, nisem pisal strokovne študije in tudi nobeni znanstveni nagibi me niso obletavali, ko sem se namenil pisanju. Tudi dnevnika živih oddaj nisem napisal...«

Želja po zaključkih lastnega razmišljanja, oplojenega z izkustvi in znanjem so vodili avtorja k pisanju. Zato knji-

ga ni ne dnevnik ne priročnik, toda kdor se bo ukvarjal s študijem komunikacij ali medijev, ne bo mogel mimo tega dela. Predvsem ne zaradi tega, ker bo našel v njem iskreno razmišljanje, temelječ na izkustvu skromne tovrstne prakse slovenske TV. Našel bo odsev tipajočega hotenja, da ne rečem pionirskega početja skupine ljudi, ki je hotela nekaj narediti. Najbrž bi lahko našli med različnimi dejavnostmi pri nas enake vzgibe za podobne knjige. Volfandova nam govori o televiziji kot o mediju, ki bi naj bil drugačen kot je.

D. MEDVED

Elkroj

INDUSTRIJSKA
PRODAJALNA NAZARJE

odprta od 8. do 19. ure
sobota od 8. do 12. ure

Novoletni koncert navdušil

Kinodvorana Union je primerna tudi za koncerte

Novoletni koncert, ki sta ga tudi letos skupaj pripravila Celjski godalni orkester in Celjski plesni orkester Žabe, lahko upravičeno imenujemo popularni. Program je bil namreč izbran tako, da je zadovoljil tako tiste poslušalce, ki imajo radi resno glasbo kot tiste, ki raje poslušajo nekoliko lažjo glasbo. Oba ansambla sta skupaj z dirigentom Radovanom Marvičom in solistoma Zoranom Kolinom ter Acijem Bertoničjem pripravila prijeten večer, ki so ga poslušalci znali nagraditi z aplavzi.

Sicer pa bi letošnji koncert lahko ugodno ocenili tudi izven glasbenih meril. Ta nastop je namreč pokazal, da so take prireditve v Celju potrebne. Do zadnjega kotička polna kinodvorana Union in navdušeno ploskanje obič-

skovalcev je samo potrditev tega. Res je, da je bil program koncerta primeren prednovoletnemu vzdušju in da bi mogoče nekateri raje poslušali nekoliko težja glasbena dela. Toda, to je stvar prihodnosti. S programom, kakršen je bil letos, vzgajajo poslušalce in jih pripravljajo tudi na »težje« koncerte.

Eden izmed ugodnih rezultatov je potrditev, da je kinodvorana Union primerna za koncerte. Dolgo časa je namreč v Celju veljalo prepričanje, da je to predvsem kinodvorana in nič drugega. Letošnji novoletni koncert je to trditev ovrgel. Skupni napor organizatorja in Kinopodjetja Celje, so z manjšo preureditvijo odra pokazali, da imamo v Celju dvorano, v kateri lahko nastopajo tudi večje simfonične zasedbe.

Tretja in verjetno najpo-

memnejša ugotovitev pa je, da imamo v Celju dovolj nadarjenih glasbenikov, ki bi lahko, ob manjši pomoči od zunaj, igrali v manjši simfonični zasedbi. Oba orkestra lahko, ob primernem izobraževalnem programu Glasbene šole Celje, sestavita simfonično zasedbo, ki bo nudila podobne koncerte kot je bil novoletni in z daljšo pripravo tudi težja glasbena dela. Seveda bo pri tem treba nekoliko več pomoči ter angažiranja tudi s strani ostalih kulturnih in družbenopolitičnih organizacij, ki so doselej stale nekako ob strani.

Zapišimo, da sta letošnji novoletni koncert pripravila oba orkestra sama in da bi pomoč nekaterih organizacij, ki so zadolžene za tovrstne prireditve, bila še kako dobrodošla.

F. P.

Mohorjeva spet med bralci

Že v lanskem letu so prišle med bralce knjige redne knjižne zbirke Mohorjeve družbe, naše najstarejše slovenske knjižne založbe, ki je v začetku lanskega leta slavila 130-letnico obstoja in delovanja. V vseh teh letih je bila svetla luč napredka v številnih slovenskih domovih in glavna spodbujevalka bralnih navad ter okno v svet ne le literarnega, ampak tudi svetovnega in domoznanskega čtiva.

Kaj prinaša redna zbirka za leto 1983 ob koledarju za leto 1984: Ivan Pregelj: Peter Pavel Glavar; zgodovinska povest iz 18. stoletja, ki je sicer že izšla pri Mohorjevi družbi in to leta 1922. To so zgodbe lanskega gospoda, še en lik slovenskega duhovnika več v Pregljevi literarni zapuščini. Jože Lohrant: Pot okoli sveta: Zanimiv in razmišljajoč potopis, ki se ne zadovoljuje zgolj na turističnih vtisih, ampak je globoko vezan na globlja

spoznanja, ki jih spoznavanje širnega sveta v človeku poraja v novih razsežnostih. Anton Martin Slomšek: Črni maček in druge zgodbe: Bralci so dobili s to knjigo vpogled v Slomškovo mladinsko literaturo, ki na svoj način didaktično nastopa v sklepnih mislih vsakega posameznega poglavja oziroma zgodbe. Zanimivo je tudi to, da se zgodba Človeški udi se upro, pojavi v tej knjigi z njegovim imenom, čeprav je enaka vsebina podana v različnih knjižnih izdajah kot afriška ljudska pripovedka. Jože Ramovš: Boj za življenje družine: To je pravzaprav nadaljevanje knjige, ki je izšla pod naslovom Alkoholno omamljen, predstavlja pa izpoved zdravljenega alkoholika. Druga knjiga nosi podnaslov Zdravljenje alkoholizma in urejanje neskladne družine. Predstavlja pretrajši dokument iz življenja alkoholika in njegovega okolja. Naročniki redne zbiri-

ke so jo dobili kot doplačilno knjigo. V redni zbirki je pod oznako Naši kraji 6 izšla tudi knjiga z naslovom Slovenci ob Soči med Brdi in Jadranom. Sestavljena je iz dveh delov in sicer predstavlja prvi del knjige literarno bogastvo tega sveta, ker so v njem predstavljeni pesniški in prozni teksti »goriških« avtorjev, drugi del pa bralcu predstavlja zgodovinski, upravni in domoznanski utrip Goriške, pregled cerkvene zgodovine in številna druga poglavja, ki jih je tako kot tudi bibliografijo napisal Marijan Brecelj, ki je opravil tudi izbor literarnih besedil. In še koledar: tudi tokrat poln zanimivih informacij, kakršne od koledarja pričakujemo, krasi pa ga lepa likovna oprema z barvnimi fotografijami iz življenja kartuzije Pleterje, ki se letos pridružuje častitljivi obletnici devetih stoletij življenja tega reda.

D. M.

Ljubečna Celje

hlevit

tlak za hleve

tel. (063) 25-800



Kakšen je recept?

Gostilna »Pri Jošku« iz Gornjega grada je med najbolj znanimi gostišči širšega celjskega območja.

Vedno več je avtobusov, ki preko Črničva pripeljejo izletnike v Gornje Savinjsko dolino. Preden nadaljujejo pot proti Radmirju, Mozirju ali Logarski, se okrepcajo v eni izmed dveh dobrih gostiln v kraju pod Menino planino. Tokrat smo za predstavitev izbrali gostišče, ki poleg dobre hrane nudi še veliko domačnosti. Priznanja, ki jih je prejel Janez Stiglic, ki gostilno vodi od leta 1960, so

pomenila le vzpodbudo k nadaljnjemu izboljšanju ponudbe. Ker je takšnih gostiln malo, nas je zanimalo le nekaj. Kakšen je recept za dobro gostinsko delo?

»Najpreprosteje povedano, gosta moraš zadovoljiti in tako postreči, da se bo še kdaj vrnil. Pri nas se trudimo to narediti na preprost način, z domačo hrano, v domačem ambientu. Če bi bila naša gostilna v steklu, bi verjetno ne bilo toliko gostov. Le les lahko ponudi tisto domačnost, ki jo danes tako pogrešamo. Pa seveda domača hrana in priazen gostilničar.

Vidite, tamle imam harmoniko in če gostje želijo, jim tudi zaigram. Res da zaslužek pri naša pijača, vendar če bi vsi tako mislili, se turisti in izletniki kmalu ne bodo imeli več kje okrepcati. Pijača je na vrsti takrat, ko je gost sit, zato bomo pri nas še naprej skrbeli za to, da turisti in izletniki na ogled lepot Gornje Savinjske doline ne bodo odhajali lačni.

Tudi tak kratek odgovor nam lahko pove, v čem so skrivnosti dobrega gostinskega dela. Vsega pa tudi Janez Stiglic ni hotel izdati, kajti recepti za domače klobase in ostale dobrote sodijo v poslovno skrivnost, ki ima 300 letno tradicijo.

R. PANTELIC

Hujšanje je lahko tudi zabavno

Pod naslovom »Tudi hujšanje je lahko zabavno«, poteka v Zdravilišču Rogaska Slatina 21-dnevna shujševalna kura, s katero se da z lahkoto premostiti težave, ki spremljajo izgubljanje odvečnih kilogramov.

Program vsebuje zdravstveno oskrbo, balneo terapijo, aktivni oddih z rekreacijo in aerobiko, glasbeno terapijo, pitno kuro z zdravilno mineralno vodo Donat Mg ter polni pension v zdraviliških hotelih, zlasti v hotelu Sava A kategorije.

»Jej okusno, jej dietno«, pa je program za vse tiste, ki imajo težave s prebavo, kronična obolenja želodca, jeter, sladkorno bolezen in druge presnovne težave. Ta program traja 14 dni, vsebuje pa polni pension v hotelu z dietno prehrano, zdravstveno oskrbo in terapijo kot je začetni, kontrolni in zaključni pregled z nekaterimi laboratorijskimi preiskavami, program fizikalne in balneoterapije, pitno kuro ter strokovna predavanja in prikaz priprave dietnih obrokov, ki so lahko prav tako okusni in zadovoljujoče še tako zahtevnega jedca.

V Zdravilišču Rogaska Slatina ponujajo tudi trodnevni sistemski gastroenterološki pregled, ki vsebuje dva zdravniška specialistična pregleda, laboratorijske preiskave krvi ter ostale preiskave kot so EKG, RTG pljuč in srca ter eno ultrazvočno preiskavo.

M. A.

PLANINSKI KOTIČEK

V meddruštvenem odboru planinskih društev »Savinjska«, kjer je vključenih 27 planinskih društev od Okrešlja do Donačke gore ter od Rogle do Smohorja, so planinci lani opravili preko 11.000 ur prostovoljnega dela. Ob 90-letnici slovenskega planinstva je bilo na tem področju odprtih tudi več planinskih koč. Solčavski planinci so odprli dom na Klemenči, planinci iz Gornjega grada dom na Menini, GRS na Mozirski planini, štirje domovi pa so bili obnovljeni.

Skupaj je bilo organiziranih 450 izletov in 27 orientacijskih pohodov, planinci, alpinisti in GRS pa so sodelovali tudi na akcijah NNNP.

Izšolali so že drugi rod planinskih vodnikov, prvič pa je bila organizirana tudi planinska pionirska šola v Logarski dolini. Tudi vse komisije so dobro opravile svoje delo. Markacisti so za označbe planinskih poti porabili 450 ur prostovoljnega dela. Krono vsemu pa so postavili alpinisti iz Celja, ki so se povzpeli na 7145 metrov visoki Gaurishankar.

Planinsko društvo Zreče vabi na tradicionalni planinski pohod po poteh 1. pohorskega bataljona Osankarica-Rogla. Pohod bo v nedeljo, 8. januarja. Planinci se bodo ob 7. uri zbrali v Oplotnici, od koder se bodo z avtobusom odpeljali do Osankarice. Po komemoraciji na zadnjem bojišču I. pohorskega bataljona bo 3-4 urni pohod do Rogle. Udeleženci pohoda se bodo lahko nazaj v Oplotnico odpeljali z avtobusi.

V Topolšici nov hotel Vesna

Ob koncu lanskega leta so v Topolšici pri Soštanju v Saleški dolini odprli nov hotel B kategorije Vesna. V njem je 220 ležišč, 300 mest v restavraciji, dve kongresni dvorani, dva bazena s savno in seveda kuhinja, kjer bo možno dobiti vse vrste jedi. Hotel Vesna so zgradili v 18 mesecih, ima 10.600 m² površine, vrednost pa je 517 milijonov din. Denar je združilo gospodarstvo občine Velenje s pomočjo kreditov. Gradbena dela je izvedel GIP Vegrad, notranje prostore pa je s slikami opremil Jaki.

LOJZE OJSTERSEK

Po poteh XIV. divizije

piše Božo Jordan

Letos mineva 40 let od pričetka legendarnega pohoda XIV. divizije na Štajersko. V spomin temu dogodku smo v jubilejnem letu sklenili pot Tomšičeve, Šercerjeve in Bračičeve brigade prehoditi skupno z vami tudi na straneh našega tednika. Sami temu ne bi bili kos, če nam ne bi na pomoč priskočil izkušen planinec in prizadeveni delavec planinske organizacije Božo Jordan, ki je to pot prehodil že velikokrat, ob tem pa je z beležko in s pomočjo že zapisanega, poskrbel tudi za natančen opis posameznih odsekov poti. V veselje in korist vseh planincev, izletnikov, turistov, pa seveda bodočih rodov. V prvih dveh nadaljevanjih bo bralce seznanil z nekaterimi zgodovinskimi dejstvi, kajti ideja o planinski poti XIV. divizije je stara četrto stoletja.

Uredništvo

Po 25 letih

Ideja o planinski »Poti XIV. divizije«, ki jo je dalo PD Celje, je stara četrto stoletja (PV 1956/426). S to potjo goji planinstvo v teh krajih partizanska izročila in s tem povzema eno temeljnih idej slovenskega planinstva - narodno obrambno idejo (PV 1967/131). Zamisel o planinski poti je bila izrečena 9. novembra 1958 na drugi konferenci planinskih društev okraja Celje, v Andrejevem domu na Slemenu. Takrat je bilo sklenjeno, da bodo planinska društva okraja prirejala vsako leto »Orientacijski pohod po poti XIV. divizije od Buč na Sotli do Luč ob Savinji (PV 1959/143).

V počastitev 40 obletnice KPJ in SKOJ je PD Celje priredilo 27. in 28. aprila 1959 Pohod po poti XIV. udarne divizije od Sedlarjevega do Celjske koče. Ta pohod je imel poleg planinskega športnega cilja, še večji pomen za ohranitev spomina na težke borbe med zadnjo vojno (PV 1959/363).

Letos mineva 40 let, odkar se je pričel pohod XIV. divizije na Štajersko, ko je 6. februarja 1944 prestopila Sotlo pri Sedlarjevem in 25 let od prvega planinskega pohoda. Na zboru planincev na Menini planini, 31. maja 1959 je bil sprejet sklep: »...da bodo prihodnje leto bolje organizirali Pohod po poti XIV. divizije v drugi etapi, da bodo vso pot markirali in tistim, ki jo bodo prehodili, sporazumno z ZB izročali posebna priznanja v obliki značke ali kako drugače.« Drugi pohod je bil, kar lahko trdimo z gotovostjo, 23. in 24. februarja 1960. Leta 1965 je v Planinskem vestniku zapisano: »Glavna akcija, ki jo vsa leta organizira MO Celje s sodelovanjem PZS, je bil Pohod po poti XIV. divizije. Pohod so lani pričeli na II. etapi. Trasa je naslednja: Opoka pri Štorkah-Dramlje-Frankolovo (prenočišče pod šotori) - grad Lindek-Ravne-Basališče-Pa-

ški Kozjak, sestop v Pako pri Velenju. Pohod je trajal dva dni. Udeležilo se ga je 36 planincev iz PD Laško, PD Dol pri Hrastniku, PD Mežica, PD Kozjak Maribor, PS Emajl Celje in Gimnazija Celje.

III. etapo so zaključili 17. oktobra 1965 v Ljubnem, kar se da ugotoviti s pisnega priznanja, ki so ga dobili MO. V oktobru 1974 je PD Celje organiziralo pohod iz Soštanja do Zlebnika, s prenočevanjem na Smrekovcu.

POHOD XIV. DIVIZIJE NA ŠTAJERSKO

LETA 1944



rofu Jurklošter po TV poti na Vrha nad Laškim, smo lahko dobili žig TV. Dalje bi morali v dolino Lahomnice nekje pri Tevčah, se dvigniti do Sv. Petra in v Oleščah poiskati markacije proti Svetini čez Veliki vrh (805 m). Toda to so le ugibanja, saj posebnih žigov za pot ni bilo.

Planinska pot je bila markirana od Sedlarjevega do Ljubnega. Delo so opravili markacisti PD Celje. To je bila prva trasa poti. Zapisano imam, da so leta 1959 markirali: Sedlarjevo-Pilštajn-Bohor-Planina-Svetina-Opoka (Store), 1960 leta pa: Opoka-Dramlje-Slemen-Konjiška gora-Frankolovo-Lindek-Socka-Velike Ravne-Brdce-Kozjak-Paka. Namestili so 26 smernih tabel in 33 puščic. V letih 1970-71 so markacije obnovili. Verjetno obstajajo bogatejši zapiskiporočila, v arhivu markacistov PD Celje. Natančno pot ni opisana. Ko so pozneje obnavljali markacije, so traso spremenili, izpuščili so Bohor. MO PD Celje je pripravila pohod po prvi etapi 22. oktobra 1977 s prenočevanjem v Sotli v Sentišču pri Planini. V kratki notici v NT piše, da je bilo 51 udeležencev (med njimi tudi trije iz TS Celje, kar med naštetimi ni zapisano).

V planinskem vodniku Kamniške in Savinjske Alpe (1973) je prvič opisan del poti od Savineka do Ljubnega. Prvi del poti po drugi trasi od Sedlarjevega do Opoke je zapisan v Vodniku po Posavskem hribovju (1978), osrednji del poti pa v Vodniku po gorah severovzhodne Slovenije (1980). Samostojnega opisa te poti ni bilo, tako kot ga na primer ni tudi za Zasavsko planinsko pot (ta je bila opisana vsaj skupno s transverzalo, 1969. leta). Tudi nekatere druge poti so dobile svoj vodnik zelo pozno. Na zadnjem delu poti so ohranjene še posebne markacije: pravokotnik z označbo XIV in peterokrako zvezdo (vidne so na delu poti Zlebnik-Turk-Razpodovnik-Bele vode-Luka-Koča na Smrekovcu). Ostala pot je bila označena z rimsko 14, pozneje z osnovno slovensko markacijo, ki ji je ponekod dodana XIV.

Po 20 letih je Savinjski MDO začel ponovno razmišljati o tej poti (8. 5. 1979, Zalec). Na zboru markacistov na Menini planini je tudi tekla beseda o tem (PV 1979/420). Ob otvoritvi Pristave na Menini planini je slavnostni govornik spregovoril celo o nekem podaljškem te poti. Savinjski MDO je sklical sestanek v Zalcu (16. 3. 1981) in ustanovil iniciativni odbor, ki naj bi to delo dokončal. Na prvi seji odbora v Celju je bil tudi Živojin Prosenc, s PZS, zadnje poročilo o delu pa je bilo podano na zadnji seji MDO v Zalcu. 8. decembra prejšnjega leta. Sedež MDO bo sedaj v Celju in upamo lahko, da bo pot le dobila vse tisto, kar od nje zahteva današnji čas.

Jajca kot po tekočem traku

Pri Plevančevih modernizirajo hlev za kure

V Jagnjenici, streljaj od glavne ceste, ki se dalje vije proti Svibnem, stoji na hričeku dvoje poslopij. Najprej ne veš, kaj je hiša, kaj hlev.

Naš korak se je ustavil pred slednjim, kjer sta gospodar MATRIN PLEVANČ in gospodinja EGIDIJA čistila cevi. Povedala sta, da jih bosta namestila v poslopju, kjer imata kurjo farmo, ki jo trenutno (mesec dni menda vse skupaj že traja), modernizirata.

Ponosno sta razkazala že urejeni del, kjer bo prostora za 6500 kur nesnic, ki bodo dnevno dajala več kot 4000 jaje.

Gospodar Martin pravi, da se je k hiši »pritepel« iz Krškega pred petindvajsetimi leti ter skupaj z ženo Egidijo začel obračati brazde in čistiti hosto. Kmetija ima 22 hektarov, od tega je devet hektarov obdelovalne zemlje. Vsega po malem je bilo dotlej pri hiši, dohodka pa nobenega, zato se je Martin odločil, da svojo kmetijo usmeri. Pred dobrimi desetimi leti se je povezal s kmetijsko zadrugo v Laškem in dobil najprej kredit za hlev, kjer danes stoji privezanih dvaindvajset glav živine, od tega sedem krav.

Pred šestimi leti se je odločil še za kurjerejo in tudi tu mu je pomagala s krediti kmetijska zadruga. Sprva je začel skromno in hleva ni opremil najsodobneje. Veliko je bilo odpadnih jajc, zdaj pa notranjost preureja na najsodobnejši način. Kure - nesnice bodo v kletkah, jajca pa se bodo valila v korita ter se pobirala kot po tekočem traku. Za vsako jajce je do zdaj dobil 45 par, kupovala in odvažala pa jih je kmetijska zadruga, ki tudi skrbi za krmlila in embalažo.

Stirje otroci - Martin, Darinka, Branko in Martina na Plevančevi domačiji pridno pomagajo pri delu, najbolj vnet pa je Branko, ki bo tudi naslednik na domu. Rad vozi kmetijske stroje, ki jih Plevančevim ne manjka, mati Egidijsa pa komaj čaka vselitve v novo stanovanjsko hišo, ki ob vseh naložbah v



grunt nekako stoji ob strani. Stiskajo se v nekdanjem hlevu, kjer so si uredili skromne stanovanjske prostore. Toplota se razliva po njih in daje domačnost, ki smo jo občutili na vsakem koraku. Skromni in obenem ponosni

so Plevančevi iz Jagnjenice pri Radečah.

Sicer pa so lahko takšni, saj se vse, kar se vidi, nastalo s trudom in delom, ki se ne meri z urami in prostimi dnevi.

ZDENKA STOPAR

Kmetijstvo za preobrazbo gospodarstva

Kmetijstvo mora povečati svoj delež pri preobrazbi gospodarstva: ta zahteva je odprta na spremenjen odnos do te panoge v družbi, na prizadevanja in uspehe pri pridelavi hrane, na izvozne možnosti in na dogovorjene resolucijske naloge družbenoekonomskega razvoja v Sloveniji in Jugoslaviji.

Cilji v kmetijstvu so zahtevni. Letos nameravamo povečati kmetijsko proizvodnjo za 3,5 odstotka, tržnost pšenice na 75.000 ton, povečati pridelavo koruze in oljnic, intenzivirati travnine in površine travnikov ter pašnikov zaokrožiti na obseg 150.000 hektarov, živinorejo kolikor je le mogoče preusmeriti na domačo kakovostno krmo, povečati stalež krav in namolsti več mleka - 340 milijonov litrov je resolucijski cilj za 1984, hkrati pa povečati kmetijski izvoz za četrtno, meliorirati 5200 hektarov, komasirati 8000 hektarov in usposobiti 5000 hektarov pašnikov.

Vse to pa bo mogoče le, če bodo ukrepi ekonomske politike naravnani tako, da bodo spodbujali večjo družbeno kmetijsko proizvodnjo, prav tako tudi zasebno, ki ji je treba pomagati z najsodobnejšimi tehnološkimi prijemi.

UM

Ob stari Bornškovski domačiji je zrasla nova, kjer bo prostora tudi za turiste.

Kmetje od zore do mraka in novega dne

Sredi Stranic stoji trdna domačija Bornškovih. Edina čista kmetija je to v vasi. Po očetu, ki jo je umno in gospodarno vpeljal, a je na žalost pred kratkim umrl, jo je nasledil sin Ivan. Pomagata mu žena in mama, za kmetovanje se pri petih letih navdušuje že mlajši Ivanov sin.

Veliko načrtov imajo pri Bornškovih in prav toliko skrbi. Pred tremi leti so pričeli graditi nov dom, v katerem bo prostora tudi za turiste. Iz skoraj 300 let stare hiše, kjer žive zdaj, se bodo preselili spomladi.

Pridne roke in seveda sodobna kmetijska oprema, so kos 15 hektarjem zemlje, ki je žal preveč razdrobljena, ugotavlja kmet Ivan, da bi lahko navrgla še več. Kot

kooperanti Kmetijske zadruge Slovenske Konjice s katero dobro sodelujejo, so se usmerili v živinorejo. V boksih v hlevu je 35 glav pitalcev, v silosih pa je dovolj domače krme.

Ob domačiji je še velik vinograd, saj pri Bornškovih naprešajo, če je dobra letina, tudi do 1500 litrov vina, jabolka iz domačega sadovnjaka prodajo Vitalu v Mestinju in individualnim kupcem.

»Ni lahko biti kmet«, pravijo Bornškovi, a ob tem pristavijo, da zadnje čase družba le ne pozablja na kmetijstvo, ki je bilo še do pred nekaj let potisnjeno v ozadje. »Če se kmet ne čuti osamljenega in če vidi, da njegov trud ni zaman, ni težko delati od zore do mraka«, ugotavlja Ivan.

MATEJA PODJED

Nekaj napotkov za gnojenje žit

Žita si slede v njivskem kolobarju za okopavinami, ki jih običajno obilo gnojimo s hlevskim gnojem. Zato velja splošno načelo, da žitom ni treba gnojiti s hlevskim gnojem. Strokovnjaki uporabljajo hlevskega gnoja za gnojenje strnih žit izrecno odsvetujejo. Žito namreč zahteva ob setvi uležano, ne pa s hlevskim gnojem zrahljano zemljo.

Se vedno so številni primeri napačnega gnojenja žit. Najpogostejše pridelovalci po pravilu okopavin puste do setve zemljo neozorano. Oranje včasih onemogoči deževno vreme. Toda tudi sicer se v lepem vremenu takšno ravnanje maščuje pri pridelku. Kaj pomaga, če izberemo najbolj rodovitno sorto, pa nismo pravilno pripravili zemlje za setev, nato pa še napačno gnojimo posevke!

Za jesenske potrebe ozimnih žit je običajno dovolj dušika že v zemlji od okopavin. Zato ozimnih žit jeseni posebej ne gnojimo z dušikom. Pač pa bi bilo zelo nesmotno, če bi opustili gnojenje s fosforom in kalijem. Posebnih fosfornih in kalije-

vih gnojil sicer ni na razpolago, imamo pa NPK gnojila z majhnim odstotkom dušika, ki so zelo primerna za gnojenje ozimnih žit.

Zelo rodovitne sorte žit zahtevajo in poplačajo obilno gnojenje z NPK, kot so na primer NPK 6:26:26 (okrog 400 kg/ha), NPK 10:30:20 (okrog 300 kg/ha) ali NPK 9:18:18 (okrog 350 kg/ha).

Dogaja se, da jeseni ni na voljo primernega gnojila. Se pogostejši pa so primeri, da pridelovalci opuščajo osnovno jesensko gnojenje ozimnega žita. V takem primeru bo nujno potrebno dati žitu spomladski potrebni količino fosfora in kalija obenem z dušikom. V tem primeru pridejo za spomladansko gnojenje v poštev predvsem gnojila, v katerih so hranila v razmerju 1:1:1. To pa so na primer NPK 15:15:15 ali 13:10:12. Če vemo, da je v tleh dovolj fosfora in kalija, pa je zelo priporočljivo gnojilo za spomladansko rabo NPK 18:9:9, v katerem je poudarjen delež dušika.

Spomladanskega gnojenja ne moremo popolnoma natančno načrtovati, ker je zelo

odvisno od vremenskih razmer po setvi ter od stanja posevkov po zimskem obdobju. Spomladi je vseeno bolje dvakrat dognojiti posevkom kot pa samo enkrat. Ob prvem dognojenju naj dobijo redkejši posevki več dušika, gostejši pa manj. Po daljšem deževnem obdobju ob koncu zime, ko se veliko dušika izpere, je prav, da gnojimo z dušikom močneje. Tudi po takih zimah, ko zimsko odejo prekinja odjuga, je priporočljivo povečati odmerek dušika, ker se ga je izpralo iz območja korenin več kot običajno.

Velja torej, da gnojenje ozimnih žit zahteva več pozornosti, kot je nekateri pridelovalci temu vprašanju običajno namenijo. Nevarnost je, da bo v prihodnje zaradi podražitev gnojil več pridelovalcev opustilo gnojenje ozimnih žitom z rudninskimi gnojili. To bi znalo odločilno vplivati na zmanjšanje pridelkov. To pa se ne bi smelo zgoditi, pač pa bi morali vztrajno odpravljati napake, ki so bile doslej pogoste pri pridelovanju ozimnih žit. JOŽE GUZELJ



Gospodarno kmetovanje

Piša Franc Potočnik, dipl. kmet. inž.

Krmni obroki za krave molznice (3)

V krmni obrok I in II iz prejšnjih nadaljevanj smo poleg koruzne silaže kot osnovno krmo vključevali še srednje dobro seno, danes pa si pogledimo, kakšno proizvodnjo mleka lahko dosežemo, če krmimo zraven koruzne silaže še zelo kvalitetno, na sušilni napravi dosušeno zgodaj košeno seno. Tako seno ima lahko škrobno vrednost 41 in 8,6% prebavljivih surovih beljakovin na kilogram. Vključimo ga lahko nekoliko več v obrok kot srednje dobrega, ker lahko žival kvalitetne krme več zaužije.

Krmni obrok III

Krmilo	Kg	%SS	SV	%PS-B	Suha snov (kg)	Škrobne enote sur.	Prebavljive belj. (g)
Koruzna silaža	25	30	18	1,4	7,5	4.500	350
Seno, dosušeno	10	90	41	8,6	9,0	4.100	860
zgodaj košeno	0,12	100	-	200	0,12	-	240
UREA	0,10	100	-	-	0,10	-	-
Bovisol	1,5	90	65	14,0	1,35	975	210
Koncentrat							
Skupaj					18,07	9.575	1.660

Izračun obroka zadošča pri 600 kilogramski kravi za dnevno proizvodnjo okoli 23 kilogramov mleka. Iz osnovne krme lahko proizvedemo v tem primeru okoli 19 kilogramov mleka dnevno ob dodatku 12 dkg UREE in 10 dkg rudninske mešanice.

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO 80 DIN ZA KG
TER OSTALE KOŽE PO UGODNIH CENAH



SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1984!

KOTO
Kotaka tobus
in zbirnice
kmetijskih združenj

Čakalnica na Lavi

Doktor Ervin Mejak je letos že drugič pisal v NT o predlogu, da bi na železniškem postajališču Lava postavil zaščitno utico in klop za čakajoče.

Železniško gospodarstvo Ljubljana v srednjeročnem obdobju 1981–1985 nima nikakršnih razpoložljivih finančnih sredstev za tovrstne gradnje. Potreb take vrste pa je v naši delovni organizaciji še precej (vsaj še 6 novih postajališč z 19 postajami).

Zaradi pomanjkanja denarja se za tovrstne gradnje dogovarjamo z uporabniki (delovnimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi, občinami). Za postajališče Lava je bil dogovor o izgradnji in financiranju sprejet v skupščini občine Celje. Izvajanje je prevzel Zavod za planiranje in izgradnjo Celja. Projekt predvideva zaščitno utico s klopmi. Ta še ni postavljena, ker je treba pred tem speljati ob železniški progi od Čopove do Ipavčeve ulice še pešpot. Na naj bi potekala južno od železniške proge, potrebna pa je še ureditev prostora sedanega postajališča. Nosilec dokončne izvedbe te naložbe ima v narčtu za prihodnje leto predvidena sredstva za postavitev zaščitne utice ter za vse pred tem potrebne ukrepe za pešpot, ki onemogoča izvedbo že letos.

V. d. direktor ZTO Celje
JOŽE RAJTMAYER

Kako do telefona

V začetku maja sem slučajno izvedela, da bo na Ostrožno pri Ponikvi napeljan telefon. Tudi sama sem že več let interesentka zanj, zato me je zanimalo, zakaj se o tem v vasi ni nič vedelo in zakaj ni bilo dogovorov, kot so običajni ob takšnih akcijah. Povprašala sem tajnika krajevnih skupnosti Ponikva tov. Gradišnika, ki mi je pojasnil, da so se o tem dogovorili v vaški skupnosti Dolga Gora, od koder bi šel telefonski vod na Ostrožno, kjer naj bi bilo od 40 razpoložljivih števk določenih pet. Te so razdelili na KS Ponikva na kmete kooperante. Javnega dogovora naj ne bi bilo zato, da v vasi ne bi bilo preprirov. Izvedela sem še, da so vsi interesenti do 15. aprila že vplačali akontacijo.

Trdim da ni pošteno in prav, da se karkoli dogovarja na skrivaj, brez vednosti širše vaše skupnosti Ostrožno. Trdim, da je pet števk za vas Ostrožno razdeljenih na štiri hiše na Ostrožnem in na eno, ki ni v tej vasi ter da vsi, ki naj bi na Ostrožnem dobili telefon, niso kmetje kooperanti. Sprašujem, kako so si na KS predstavljali, da potem, ko se bo izvedelo, da se telefon na tak način napeljuje, ne bo preprirov? Sprašujem, kje in kdaj je bilo dogovorjeno, komu na Ostrožnem pripada telefon, kdo je bil na sestanku, kdo ga je sklical, kdo in kje se je dogovoril o ključu razdelitve telefonskih števk. Istočasno se prijavljam kot interesent za telefonsko številko in prosim, da se prijava upošteva enakopravno z drugimi.

MARILJA VODEB,
Ostrožno

Uredništvo: Naša bralka je podobno pismo že maja naslovila na KS Ponikva in SZDL Sentjur, ker nanj ni dobila odgovora, zahteva zdaj javno pojasnilo. Prosim odgovorne v KS Ponikva, da ji čimprej odgovorijo.

Rekli so, ne

Krajani Medloga se malo oglašamo v časopisih, a če nas kakšna stvar prizadene, povzdignemo glas in opozarjamo, da utegne biti kak pojav tudi družbeno škodljiv.

Takšno nezadovoljstvo smo izražali krajani na zboru, ki je bil 15. decembra v dvorani bivšega zadružnega doma in ki je zdaj last Opreme. Nezadovoljstvo je povzročilo pojasnilo vodilnih predstavnikov krajevnih skupnosti Medlog, da so možnosti za pridobitev prostorov za potrebe KS v lamelnem bloku na Ljubljanski cesti, s čimer bi se sedež KS preselil.

Ogorčeni krajani predloga nismo potrdili in tako ostane sedež KS Medlog na Babnem, spričo dejstva, da je stavbišče krajevnih skupnosti novo in udobno, ter da prostori zadostujejo vsem krajevnim potrebam.

FRANC JAGER,
Babno

Pridni invalidi

Društvo invalidov Sentjur je vredno vse pohvale za svoje delo in za organizacijo poceni izletov. Aprila so pripravili predavanje zame pa so postregli z malico. Več je bilo izletov, junija pa smo imeli v Brestanici srečanje invalidov, ki je bilo res prijetno. V začetku decembra smo imeli praznovanje mednarodnega dne invalidov. V dvorani v Gorici pri Slivnici smo bili invalidi iz vseh krajev, čez 200 nas je bilo. Sodelovali so tudi pevci iz zbora Skladatelj Ipatcev in folkloristi iz Dobja. Predsednik je imel govor, zatem je podelil nekaj priznanj. Sledila je malica in nazadnje še zabava.

Društvo invalidov zasluži vse priznanje, posebno še predsednik, Mirko Ščurek.

JOŽE ZUPANC,
Vezovje

Divje plakatiranje

Ko sem 13. 10. 1983 napisal v Novem tedniku nekaj pripomb na divje plakatiranje v Celju, sem bil prepričan, da je, vsaj z moje strani, ta zadeva končana. Povedal sem svoje mnenje, na drugih pa je, kako bodo to sprejeli in morebiti tudi kaj ukrenili.

Pa ni bilo tako, mislim tisto, da je za mene zadeva končana. Po dobrem mesecu sem namreč dobil od Občinskega inšpektorata pri celjski občini pismo, v katerem se mi načelnik inšpektorata tov. Stane Gabrsek zahvaljuje za "... opozorilo in predloženo dokazilo..."

Iz tega pisma sem zvedel, da sem inšpektorat še posebej opozoril na divje plakatiranje nekega TVD Partizan in da sem v podkrepitev priložil celo »dokazni material«. Seveda sem inšpektoratu takoj odgovoril, da je vse, kar sem kdajkoli in komurkoli napisal o tej, sedaj že kar »aferi« bil tisto v Novem tedniku, z vsem ostalim pa nimam nobene zveze, da pa je očitno, da se je nekdo lotil pisarjenja v mojem imenu.

Da je temu res tako, mi je kmalu na moj odgovor potrdilo pismo Občinskega straže pri Občinskem inšpektoratu, kateremu je bila priložena tudi fotokopija »mojega« pisma tovarišu Gabrsku.

No, in šele sedaj smo pravzaprav pri bistvu te zadeve.

Ne morem namreč razumeti, kaj vzpodbuja človeka, ki želi nekaj povedati, mogoče celo z najboljšim namenom pa si tega ne upa storiti v svojem imenu. To tembolj, če gre, kot v tem primeru za, vsaj v naših razmerah, zelo vsakdanjo, že kar banalno

stvar. Pa še prav nič »nevarno«.

Ali ni tako obnašanje mogoče že tudi stopnička k ovađstvu, ki se pri nas boja že kar pridno bohota?

No, še ena možnost je – kaj če se je pisec »mojega« pisma le zavedal vse revščine svoje pismenosti (v enajstih vrsticah svojega umotvora je napravil več kot dvajset napak, da o vem kar sodi še h kulturnemu pisanju sploh ne govorim) pa je tudi to skušal skriti za nekoga drugega.

FERDO KAVTIČNIK,
Celje

Obvarujmo življenja

Če razmišljam o sebi ali z vami o problemih, vezanih na obstoj edinega življenja, ki ga imamo, si skušam življenje zamišljati lepše in boljše. Želim ga zaščititi pred nevarnim spletom iger, ki ga vse bolj ogrožajo. Vem, majhna je vloga nas bralcev na velikem odru dogajanj. In ne moremo veliko vplivati na pamet, ki bo zagotovila mir. Vendar upanje je, tudi v naši mali režiji, da obvarujemo življenja.

Dogodki prehitvevajo razmišljanja. Velikokrat nimamo časa zase. Zaradi tega je tudi v nas samih veliko napak, saj je veliko lepega pogojuje srečnejše življenje.

Smo poskušali napake odpravljati in sebi dokazovati, da nimamo dveh življenj? Kje bomo dobili zadoščenje za napake drugih, če ne vemo, kaj je lastna sreča? V vrtnicu grozljivega napetega pričakovanja izginotja, vse bolj potrebujemo eden drugega. Odtujeni od sebe, od sosedov, vrtoglavo hitimo, brez pomislekov smo, ko izgineva vse humano.

Nisem velik človek, sem pa realen in pripravljen na izziv. Sem za bitko proti stresu, proti besedičenju. Sem za človeška dejanja, za človeška življenja. Verjamem v malega človeka za velike reči. Če drugi mislijo drugače, ne razmišljam o sebi.

MARJAN GRZINČIČ,
Celje

Za devize ali za dinarje

Naši trgovci so v teh časih, ko primanjkuje enih in drugih dobrin, šli v pretirano skrajnost. Nič več ni pomoči človeku, ki je nečesa potreben, ampak izvleči od njega čim več, kar že cene same tako zahtevajo. Pa to še ni tako hudo. Zaradi nevednosti in malomarnosti ter nejevolje do dela prodajalcev, mora človek opraviti dvakratno ali celo trikratno pot, ki bi jo sicer lahko samo enkrat. Sreča je v tem, da povsod ni tako. Afera pa doseže svoj vrhunec, ko se vse skupaj zatakne pri tem ali kupiti za devize ali za dinarje.

To, kar bom sedaj napisal, ni samo dialog med prodajalcem in kupcem, ampak je resničen ter precej nenavaden dogodek, ob katerem bi se veljalo zamisliti.

Greš v prodajalno TOMCS v Celje na Trgu oktobrske revolucije 3 in želiš kupiti motorno kolo TOMOS. Prodajalec pravi, da imajo zahtevano robo, vendar samo za devize. Pa si človek misli. Le kako je to mogoče, da bomo sedaj na domačem tržišču domače blago, kot je motor Tomos, plačevali v devizah. S tem dejstvom se vsak ne bi strinjal in kot se tudi ta kupec ni, vpraša dalje:

»Ali bi se dalo za to izjavo dobiti potrdilo?«

To vprašanje je bilo prodajalcu očitno sumljivo in pravi, da se je za takšne stvari pa že potrebno pogovoriti s poslovođjo. Dobro. Prodajalec ali poslovođja, za kupca je pravzaprav to vseeno, vendar pa v tem primeru ni bilo tako. Kot je izgledalo, tudi poslovođji takšen zahtevek ni bil všeč in verjeli ali ne, čez nekaj minut pogovora je bil sklenjen dogovor, da se motorno kolo kupi isti dan za dinarje. Si lahko mislite?

Zadovoljen kupec zapusti prodajalno in se vrne čez nekaj ur. In takrat? Vse po starem. Motorna kolesa so samo za devize. Tisti dogovor za dinarje, opravljen dopoldan, ni držal več. Vse je bilo porušeno.

»Potem pa prosim za potrdilo, zahteva kupec.

Prodajalec napiše potrdilo

z vsemi podatki ter z velikimi napiše MOTORNO KOLO TOMOS SAMO ZA DEVIZNO PRODAJO.

Tako se je ta dialog končal. Verjeti se ne da, kako si lahko nekdo tako osebno kroji pravico, za kakšne denarje se bo kaj prodajalo. In da je bila pri tem opravljena dvakratna pot zastoj, pa pisava naročilnice in še zapravljen čas, o tem bi bilo škoda izgubljati besed.

Na koncu vsega tega pa je potrebno pripisati še to. V republiški zakonodaji je zapisano, da morajo vsa Avtomoto društva imeti v svoji bari sredstev tudi vsaj eno motorno kolo, če želijo obstajati še v naslednjih letih. In kje motorno kolo dobiti za dinarje? Jasno je, da tovrstna društva opravljajo storitve še samo za dinarje in zato deviz za tovrstne kupčije res ne morejo iztržiti.

Ali bo za te zahteve dovolj opravičljiv razlog listek prodajalca, na katerem je zapisano, da se motorna kolesa kupujejo samo za devize?

VLADO MAROT,
Laško

Trplim po nedolžnem

Pred leti je moj mož odšel v tujino, kjer je takoj dobil službo. Tam se je spoznal z neko žensko, ki mu je bila zelo dobra prijateljica. Skupaj sta preživela ves prosti čas. Znanecem ga je predstavljala kar za moža. Čez čas je prišel pome, da sem šla z njim v tujino. Delala sva v istem oddelku, vsi trije pa smo bili pri istem šefu. Zagrozila mi je takoj, da mi bo že pokazala. A kaj?

Vse kar se godi okoli mene in za mojim hrbtom je zdaj velika laž in izvira iz osebnega sovraštva. Hotela je, da se mož vrne k njej, zaradi sramote, ki mu jo naj bi povzročala žena. Nekateri pa se najraje spotikajo na nedolžnih. Ti naj najprej pometejo svoj prag. Ko pride mož domov na dopust, ni treba, da ga sprašujejo, kje sem in kaj počnem, saj to nikomur ni mar.

Ko sem zapustila podjetje v tujini, sem dobila izkaz za lepo vedenje in dobro delo,

ki ga lahko pokažem vsakemu. Če bi vedela, da ima mož drugo v tujini, tja nikoli ne bi šla.

A. D., Laško

Pozornost do upokoјencev

V imenu vseh upokoјencev, izvzemši tistih, ki nimajo nikoli ničesar dovolj in z ničemer niso zadovoljni, se iskreno zahvaljujem za vso pozornost, ki jo izkazuje delovna organizacija Tovarna nogavic Polzela svojim upokoјencem.

Spomnijo se nas za novo leto in za dan žena s skromnimi, a vendar praktičnimi darili. Ob tovariških jubilejih pa nas tudi povabijo na družabna srečanja. To je lepo in naj taksne geste ne bodo nikoli opuščene in pozabljene.

KRISTA POSEDEL

Uredništvo: Pridružujemo se zahvali za te lepe potoze, priložnost pa izrabljamo, da zaprosimo odgovorne, če odgovorijo tudi na manj prijetno vprašanje, zastavljeno 13. 10.

Kje ste, Florjanci?

V oddaji Naš kraj smo na TV gledali naše Stojno selo. V NT je tudi izšel članek o tem kraju. Res se je zadnja leta ta kraj lepo razvil v primerjavi pred 25 leti, ko sem tam obiskovala šolo. Zelo veliko se je naredilo in spremenilo. Oglašam pa se iz drugega razloga.

Ni mi jasno, zakaj so kraj preimenovali v Stojno selo, ko pa je imel že prej lepo ime – Florjan. Leta 1958, ko je prišla tov. Žerovnikova k Florjanu, je še lepo napisala v spričevalo Sv. Florjan. Največ je pripomogla ob spremembi imena ravno ona. Zakaj bi nas bilo sram, da smo Florjanci? S tem, da se ljudje ponašajo, češ da so doma v Stojnem selu, niso nič večji »gospodje«. Še večji siromaki so, ker se sramujejo svoje preteklosti. Samo stara tabla na trgovini še spominja, da je bil tu nekdo Florjan.

A. K., Pristava

PRIREDITVE

Slovensko ljudsko gledališče

Četrtek, 5. jan. ob 12.: Publj Terencij Afričan: EVNUH. Abonma Pedagoški šolski center.

Ob 19.30: Publj Terencij Afričan: EVNUH. Abonma četrtek in izven.

Petek, 6. jan. ob 17. in 19.30: Raymond Queneau: VAJE V SLOGU. Gostovanje v Ptuj.

Ob 19.30: Miloš Mikeln: MOR. POL. KVALIF. TOV. GUBCA. Gostovanje v Hrastniku.

Ponedeljek, 9. jan. ob 12.: Publj Terencij Afričan: EVNUH. IV Mladinski abonma.

Ob 19.30: Publj Terencij Afričan: EVNUH. Abonma gimnazija in izven.

Torek, 10. jan. ob 14.: Publj Terencij Afričan: EVNUH. II. mladinski abonma.

Ob 19.30: Publj Terencij Afričan: EVNUH. Abonma torek in izven.

Četrtek, 12. jan. ob 10.: Denis Poniž: ŠKOF TOMAŽ HREN. Zaključena predstava za Gostinsko šolo.

Ob 17.00: Denis Poniž: ŠKOF TOMAŽ HREN. 4. šolski abonma in izven.

Likovni salon

V Likovnem salonu v Celju je odprta razstava slikarskih del mariborskih umetnikov. Na razstavi se predstavlja osem avtorjev, razstavo pa si boste lahko ogledali do 14. januarja.

Razstavljalni salon Rogaška Slatina

V Razstavljalnem salonu je odprta razstava akademskega slikarja Milana Lorenčaka. Razstava bo odprta do 15. januarja.

Avla Poslovnega centra GIP Ingradna Celje

V avli poslovnega centra Ingrad na Lavi razstavlja

cikel novih grafik Jože Horvat-Jaki iz Nazarij. Razstavo si lahko ogledate do 15. januarja.

Knjižnica Titovo Velenje

V galeriji knjižnice je odprta razstava noveletnih ilustracij Jelke Reichmanove. Razstavo si boste lahko ogledali do konca januarja.

Knjižnica Edvarda Kardelja

V avli knjižnice Edvarda Kardelja na Muzejskem trgu je odprta razstava z naslovom Zimski športi. Razstavo si lahko ogledate vsak dan v času, ko knjižnica posluje za bralce in sicer do 25. januarja.

Pokrajinski muzej

V Pokrajinskem muzeju je odprta razstava antičnih fresk. Razstavo si lahko ogledate vsak dan razen ob ponedeljkih od 9. do 12. ure, ob sredah tudi v popoldanskem času od 14. do 16. ure in sicer do konca januarja.

Avla Razvojnega centra

V avli Razvojnega centra je odprta razstava slikarja Jureta Šarlaha, ogledali pa si jo boste lahko do 14. januarja.

Pionirski dom Cvetke Jerinove Celje

V pionirskem domu Cvetke Jerinove je v teh dneh odprta razstava likovnih del učencev osnovne šole Slavko Šlander. Ogledali so jo boste lahko do 10. januarja.

Cankarjev dom Ljubljana

Poslovalnica Kompas iz Celja organizira 13. januarja obisk koncerta Slovenske filharmonije v Cankarjevem domu v Ljubljani. Prislulih boste lahko delom Vivaldija, Webra in Čajkovskega, kot solisti pa bodo nastopili Viljem Trampus, Janez Prašnikar, Darko Linarič, Romeo Drucker, Alenka Popov in Vera Belič. Prijave sprejema Kompas v Celju do 10. januarja.



Prva mamica leta 1984, Anica Ozvaldič, nežno in previdno jemlje v roke svojo Martino iz rok medicinske sestre, Jožice Šmid.



Ob šopkih na mizi pa so si pred svojim odhodom iz porodnišnice zažele vse lepo in srečno leto tele porodnice, prve, ki so smele v letu 1984 k svojim družinam. Z naraščanjem, se ve.



Vsi trije; oče, mati in sin, vsi imajo obdržala.

Za uvod v leto samo punce

(nadaljevanje s 1. strani)

Doma sta še oče in mama. Veliko je zemlje, nekaj gove, prašičev. Dela je preveč za premajhno število rok. Služba - dom, oboje pa z delom in polno odgovornostjo.

Anica Ozvaldič je tista mamica, ki je letos prva rodila v celjski porodnišnici. V porodnišnico so jo prepeljali z rešilcem že na novega leta dan ob 2.15, rodila pa je isti dan točno ob 13. uri. Na svet je prišla deklica Martina.

»Za ime sva se z možem dogovorila že pred porodom. Če bi bil fant pa ne vem...« Mama Anica govori tiho, zbrano in z neverjetno občutljivostjo drži malo Martino, ki je bila ob porodu težka 3080 gramov in dolga 50 centimetrov. Pravijo, da bo »fejst« punca. Ko jo je naš Edi Masnec slikal, se je najprej smejala, potem pa nakremžila, češ, kaj mi delate težave in probleme, rada bi spala...

Martina je drugi Aničin in Josipov otrok. Prvi je Natalija, ki je že zakoračila v četrto leto. Mama Anica ni v skrbeh za varstvo: »Najprej bom sama, potem pa ata in mama.«

V času, ko to berete, je mala Martina z mamico Anico že doma. Kmalu bo začela spoznavati naš lep svet, njeno pokrajino.

V novoletni ali silvestrski noči so bili dežurni: primarij doktor Slavko Peterlin (bil je neumoren, kajti dežural je vse praznične dni. Še spal je v porodnišnici, če je imel čas), doktor Vlado Veber, v porodni sobi babici Slavica Laubič in Anica Veber ter strežnica Katka Horjak.

Jožica Šmid, medicinska sestra na porodniškem oddelku, ki je dežurala na dan, ko smo bili na obisku: »Zadnja lani je rodila Milena Kurko iz Kasaz pri Petrovčah in sicer ob 21.58. Na svet je prišel sin, težak 2760 gramov in velik 49 centimetrov. Leto smo tako zaključili z moškim, začeli pa z žensko. Pa tudi pri naslednjih treh porodih so se rodile deklice. Žensko leto bo in pravijo, da bo srečno.

Prva je letos rodila Anica Ozvaldič, za njo pa Ana Vončina iz Slovenskih Konjic. Porod je bil na 1. januarja popoldne ob 16.19. Deklica 3500 gramov in 53 cm. Potem je bil mir vse do 2. ja-

Srečno, zdravo in uspešno polno

ovo leto vam želi

Arnej (prvo-rojeni leto 1983 + Celja)

z mamo in očkom

Tole čestitko sta nam za malega Arneja poslala njegova starša, mama Marjana in oče Rudi Savinek iz Prekopa pri Vranskem.

nuarja, ko je ob 6.14 rodila deklico Irena Rak iz Brezij pri Mozirju. Četrta pa je bila

Mira Kralj iz Male Rodne pri Rogški Slatini ob 6.26. Deklica je bila težka 3250

gramov in velika 51 cm. Vsi otroci so zdravi!»

Prvič je letos v akciji sodeloval tudi novi direktor delovne organizacije Moda Celje Ciril Zavolovšek, ki je glavni pokrovitelj naše novoletne čestitke prvorojencu v celjski porodnišnici: »Srečni smo, da sodelujemo pri tej akciji. To bomo počeli tudi v prihodnje. Darilni bon pa naj mamica Anica izkoristi za nakup prepotrebne opreme za novorojenko v naši poslovalnici Baby.«

Letos sta se naši akciji pridružila še dva: s cvetjem cvetličarna Lojzke Ocvirk iz Celja in delovna organizacija

Lesna industrija Bor Laško. Jože Sadar iz Bora je povedal: »To je odlična akcija in radi se bomo vključili v sodelovanje. Letos podarjamo prvi novorojenki v celjski porodnišnici posteljico z željo, da bo v njej dobro spala Martina in še kdo za njo.«

Leta 1981 so imeli v celjski porodnišnici 2973 porodov, leta 1982 2842 in lani le še 2798.

Ob odhodu iz celjske porodnišnice na ponedeljek, 2. januarja, smo si stisnili roke z dežurnim osebjem in rekli: NAJ BO MIRNO IN ZDRAVO LETOŠNJE LETO ter na svidenje 2. januarja 1985.

Tekst: TONE VRABL
Foto: EDI MASNEC

Le predi, dekle predi, prav tanko nit naredi

Francka Adamič iz Stranic še zna vrteti kolovrat



Nekoč ni bilo kmečke hiše brez kolovrata, pravi Francka Adamič iz Stranic

V Ljubnici pri Vitanju, kjer se je pred 60 leti rodila Francka Adamič, so ženske ob dolgih zimskih večerih veliko predle. Kolovrati so se vrteli ob petrolejki, včasih celo kar ob gorečih trskah. Presti jo je bila naučila mama in ko je umrla, je Francka na svoj novi dom v Stranica nesla tudi kolovrat. Ne samo za spomin, tudi zato, da bo predla, kadar ji bo čas dopuščal. Zdaj ga ima več kot pred leti.

Doma se je bila Francka naučila tudi striženja ovac, spirati volno in jo tudi barvati, če je bilo potrebno. Danes, pravi, je za prejo že kar hudo, saj je na kmetijah vse manj ovac, čeprav z njimi pravzaprav ni veliko dela in škoda je, da ovčereja izumira. Tudi kolovrati izginjajo iz kmečkih hiš. Mnogi so šli za okras stanovanj ljudem v mestih, mojstrov, ki bi jih znali izdelovati pa skoraj ni več.

Potem je zavrtela kolovrat in za nekaj trenutkov je bilo v prostoru slišati samo enakomerno klopotanje. Kdo ve, kam so ji tisti hip ubežale misli.

Nekdaj skoraj ni bilo kmečke hiše brez kolovrata. Pri Franckinih so jih imeli celo več. Dekleta so predla in predla, da so jim včasih otrpnile noge in prsti. Kósale so se med seboj, katera bo naredila tanjšo in lepšo nit, da se kasneje ne bo trgala med iglami. Po pet, šest ur na dan so vrtele kolovrate, si vmes kakšno zapele in tako so jim minevali večeri. Danes je vse drugače, je skoraj potožila Francka Adamič, saj se mlada dekleta ne zanimajo več za prejo, čeprav jim ne bi nič škodilo.

MATEJA PODJED

Žganjekuha zahtev

Pri Adamičevih na Stranica kuhajo

Žganjekuha velja menda bolj za moško opravilo, a Slavka Adamič iz Stranic ne razmišlja o tem. Medtem ko je mož na delu, se prav »po moško« loti tega opravila, ki ga jo je naučil možev oče.

Medtem ko je Slavka skrbno pazila, da ji v kotlu ni pošel ogenj in pod pipo pritiskala steklenico za steklenico, se je razgovorila o tem, kaj vse je potrebno postoriti, da se skuha dobro žganje.

»Tole je hruškovo. Doma imamo precej sadja in žganje nam navzve še kakšen dodaten dinar. Precej ga prodamo, nekaj ga ostane doma. To, kar najprej priteče iz kotla, je luter, drugi skuhamo je šele pravo žganje.«

Posoda, v kateri se je kuhala »huda voda« je že stara. Uporabljal jo je že od očeta oče, zato je na večih mestih že zakrpana. Za silo zna to narediti tudi Slavka. »Kar z glino zamašim kakšno luknjo,« pravi. Za kurjavo pa uporablja lesne odpadke. Teh je okoli kmetije zmeraj dovolj. »In na pravilno temperaturo moram paziti, da žganje enakomerno curi v steklenice. Buden moraš biti pri tem delu. Če sem pri kotlu, si komaj upam skočiti v kuhinjo za štedilnik. Tri do štiri ure sem pri prvi stavi, pri prvem kotlu. Ko prekuham luter, mine včasih cel dan. To gre bolj počasi.«

Slavka je prišla k Adamičevim iz Soštanja. Prej je bila 10 let delavka v Gorenju in

ko se je omožila, je mo poprijeti za kmečka. »Sprva je bilo težko, a člo se vsega navadi, če ima v lje do dela.«

Ko se bo iz kotla, ali st kakor pravi Slavka, iz hruškovec, bo skuhalo pravo slivovko. Sadje in uskladiščeno v kleti. »To je treba znati,« je pove



Kar imamo, je zemlji namenjeno

Zemlje pa imamo vedno manj, z grenkobo pravita Antonija in Franc Planinšek z Zgornje Hudinje

Hiša je bolj mestnega kot vaškega videza. Gospodarsko poslopje iz tridesetih let, svinjaki tudi. Nove so lope za stroje in priključke. Polja in njive? Kje da so?

Z grička nad avtocesto blizu nadvoza proti Škofji vasi je ni več kaj prida videti. Rdeče in sive strehe vsepovsod, velike in majhne. Zemlje, razkropljene kot je zrnje ob setvi, je z gozdom vred 11 hektarjev. Bilo jo je 17. Mešana kmetija je in proizvodnja tudi: poljščine, živinoreja, nekoč tudi hmelj. Tu na pragu Celja daje kmetija tržišču: do 30.000 litrov mleka, po 3 pitana goveda in po nekaj telet, do sedem svinj, okoli 2500 kg pšenice in po 14 ton krompirja na leto...

To je osebna izkaznica kmetije na robu Celja ki jo vodita Antonija in Franc Planinšek, v pomoč pa so jima trije otroci; hči, ki je v službi, sin-student, kadar pride in najmlajši - še šolar.

Tona Partljič ni nič pretiraval

Tisti večer, ko so člani ljubljanske drame v Celju gostovali s Partljičevim žalostno komedijo »Moj oče, socialistični kulak«, je bil med gledalci tudi Franc Planinšek. Želel je videti, kakšno podoba ima tisti povojni čas v dramski književnosti.

Ni važno, ali za njim, pred ali ob njem, sta bila dva mlajša gledalca, ki sta nejevolno zmajevala z glavami, češ, tako hudo brzokone le ni bilo. Planinšek se je ob tem grenko nasmehnil, kot bi se spomnil zelo hudih sanj. Je vsa reč res že precej daleč. O, ne! Partljič ni pretiraval. Takšne je bila tudi njihova zgodba iz tistih dni.

Sivi lasje na Planinškovi glavi najbrž niso tistega datuma. Takrat je gospodaril še oče, Franc je bil star 19 let. S tekmovalno ihto so takrat tudi v Celju hoteli dokazovati, da očitki informbiroja, kako socializma na vasi v Jugoslaviji ni, ne držijo. Celje se je hotelo obdati s kmetijskimi obdelovalnimi zadrugami, ena naj bi bila tudi v območju obeh Hudinj in menda tudi Trnovelj. Ko doneča agitacija ni kaj prida zdala, se je začela politika pritiska. Boj kulakom, je bil zdaj geslo in kulak je bil vsak, ki se je obotavljal v nekakšno jugoslovansko, izpeljanko kolhoza. Če ne gre drugače, bodo opravili davki!

In so prišli, zarubili in za plačilo davka odpeljali; pet odraslih govedi, dva tovarna avta (od 15 do 20 svinj), par

skemu ministru, vmes pa brčas tudi kaj potelefonirali...

Minister Zoran Polič jih je sprejel, jim zagotavljal, da so v Celju ravnali po svoje, da prisila ni zakonita. Kmetje so se vrnili, nasilni kolektivizatorji so prišli na Hudinjo oštevat in groziti, pa so menda komaj ušli z avtomobili v mesto.

Kulaki? Protisocialistični elementi?

Kje pa. Hudinjski kmetje so dve leti za tem dobili za nagrado sodobno mlatilnico Zmaj kot nagrado za najvišji hektarski donos žita na svojih njivah.

Zob za zobom iz ust in punca je škrbasta kost

Koliko smo bolj razsodni od takrat?

Franc Planinšek in njegova žena Antonija nimata veliko razloga verjeti, da kaj dosti.

Leta smo industrializacijo dvigovali pod nebo. Kmetijstvo neke na tretjem tiru ob uvozu mnogih agrarnih proizvodov še ni segalo tako visoko v naših razvojnih, zadnja leta tudi stabilizacijskih geslih. Celje se je podvojilo, potrojilo. S številom ljudi in po površini tudi. Gradnja je segla po kmečki zemlji. Ob najnižji mogoči ceni je bil vendarle odkup, ne odvzem. Upiranje je bilo brez haska, za to v širšem interesu obstajajo črke zakona...

Planinškova zemlja je kopnela takole:

- 1949 je šlo 25 arov za Ulmanove cigunce,
- 1964 en hektar in pol za novo naselje na Hudinji,
- 1965 je prvo skladišče Kovinotehne pogotnilo 25 arov.
- Leta 1970 so za avtocesto odrezali 95 arov,

Se je inženir šalil?

Ko so Planinškovim jemali zemljo za veliko skladišče Kovinotehne, jih je Franc Planinšek le še skušal odvrniti in dokazoval, kako je tu za meter in globlje črna bogata prst, taka za v »tegelee«, da je v Gajih pri Teharju zemlja slaba, močvirna in tudi zrak tam ni najboljši za rast vegetacije...

Pa mu je eden od inženirjev odkupovalcev dejal, češ, gospod Planinšek, tudi železo ima rado čist zrak! Morda se je šalil - le Planinšku ni bilo do smeha.

vprežnih konj, vse kmetijske stroje za konjsko vprego, dva voza, elektromotorje... Ze prej so bili ob obvezni oddaji ob malone vse žito, zarubili so tudi nekaj tisoč kosov opeke, ki pa jo do razpleta te štorije niso utegnili odpeljati. Kmetija je bila opustošena. Ne samo Planinškova.

Mera je bila zvrhana. Niso verjeli, da je tako krut postopek zakonit. Zbrala se je delegacija mož in so krenili v Beograd. Poslušali so jih, zmajevali z glavami, jih napotili v Ljubljano h kmetij-

● 1972 je za potrebe vodne črpalke za industrijsko vodo bilo odkupljeno hektar in 25 arov zemlje.

● 1978 je za šolo Frana Roša šlo nadaljnjih 65 arov.

● 1979 leta je šla hmeljska žičnica za skladišče Kovinotehne na Hudinji.

Potegnimo črto. Planinškovi so bili ob 5 hektarjev in 55 arov obdelovalne zemlje. To pa je že povprečen slovenski grunt.



Franc Planinšek: Kjer so hiše, so bile nekoč njive...

Izoginili se temu ni dalo, pomagati pa

Razumljivo, da se mesto nemore širiti v zrak, zlasti ne gospodarski objekti, ki rabi- jo ceste, vodo, železniške ti- re. Toda precej dolgo je tu tudi samoupravna zemljiška skupnost, katere cilj in nalo- ga je jasno zapisana. Planin- škovi z njihovo pomočjo pa niso dobili niti ara zemlje. Kar so dokupili, tega je bilo okoli 2 hektarja, so si morali sami poiskati in plačati po tržni ceni ali zakonu ponud- be in povpraševanja. Toda tudi po tej kupljeni zemlji so že segali prsti razvoja. Želez- niški tiri bodo presegali veli- ko njivo iz kota v kot, da iz vsega skupaj ne bo nič, z drugim nakupom v Trnov- ljah pa so si Planinškovi omislili tudi kup težav, ko zemljo sicer hasnujejo, zati- ka pa se pri lastninski vknjižbi.

In tako smo z našo zgodbo o Planinškovih prišli do raz- lage naslova tega pri- spevka.

Franc Planinšek gro med vozarje

Vse razen stanovnijske hi- še, ki bi jo tudi sicer potrebo- vali, je namenjeno zemlji. Traktorji, priključki, sodo- ben hlev, mlekarna, popolna linija za spravilo krme od ko-

Denar niso ničle, je kupna moč!

Franc Planinšek pravi: »Danes dobim za meter prvovrstne kmetijske zemlje 18 kilogramov betonskega železa. Za hektar take zemlje bi 64. leta dobil 6 traktorjev »Ferguson«, zdaj samo še enega.«

silnice do prevetrovalnika za sušenje sena. Ko je kazalo, da se plaz, ki je v ravnini odnašal zemljo ne bo ustavil, se je Franc spomnil svojega vozaškega rodu, Hudinjcani so bili vozarji iz cesarskih časov, ko se ni bilo železnice, na cesti Dunaj-Trst, pozneje »furmani« v Celju. Tudi oče, stari Žgank, je bil kmet in »furman«. In tako je Franc kupil tovornjak s katerim pogodbeno vozi. Pa bi ga pri- pričel preliti v zemljo, če bi jo kje blizu dobil.

Kajti Franc Planinšek, nje- gova žena in, kot kaže, spre- ten ter za vsa dela pripraven fantič, od vsega srca želi- jo ostati kmetje. Cisto prepro- sto: OSTATI KMETJE.

Smo v časih, ko pridelova- nje hrane in surovin za indu- strijo postavljamo med stra- teške cilje ustalitenega raz- voja. Dokopali smo se do kmečkega rekla; da prazen žakelj ne stoji pokonci, reka- mo, da niti ped zemlje več ne smemo zapraviti.

Gesla! Se vedno bolj v be- sedi, manj v zavesti. Zakaj neki od nakupu (v Celju

npr.) kupec zemlje plača 10 starih jurjev kmetijski zem- ljiški skupnosti, kmetu pa le štiri jurje in pol? Brzkone za- to, da bi osposobili neobde- lovalna zemljišča, nadome- stili izgubljeno rodovitno zemljo, če jo je bilo treba žrtvovati - in to bi moralo ve- ljati tudi za Planinškove in vse podobne?!

Tožba Žgankovega Franca z Zgornje Hudinje...

Ko je sedel na klopi za mi- zo, se mi je zazdel kot Joža iz Partljičeve žalostne komedi- je v zadnjem prizoru, ko ženi pripoveduje, kaj vse mu ni prav. Kot da ga poslušam v nadaljevanju ali drugem de- lu te oderske zgodbe, ko pravi:

»Ni mi prav, da so nam zemljo kar naprej jemali in se nikoli vprašali, kje bom jemal drugo, če hočem ostati kmet!«

»Ni mi prav, da je naša kmetija samo toliko zaščite- na, da svoji hčerki ali sinu, ki ne bosta doma, ne smem dati koščka za zidavo hiše, jo pa vsi drugi lahko vzamejo, če je le količjak razloga za to!«

»Ni mi prav, da v isti drža- vi ljudje enake dolžnosti ni- majo iste veljave. Zapriseže- ni cenilec iz Maribora je v Celju, ko sem ga povabil ob sklepanju pogodbe za prisil- ni odkup zemlje, veljal toliko kot lanski sneg!«

»Ni mi prav, da ne morem nič verjeti, tudi obetanemu zelenemu in nedotakljivemu pasu severno od avtoceste ne. Ni mi prav zato, ker vi- dim da mi sin hodi po stopi- njah, da ga pri tem spodbu- jam, kot je oče mene, pa se bojim, da mi bo še kdaj hudo zameril.«

»Ni mi tudi prav, da sem v mnogih očeh, ne tako neme- rodajnih, še vedno kulak, ker delam od zore do teme, z rokami in glavo, pa sem bil dvakrat za dva dni na morju, ko sem v Baški obiskal sina. Res ni mi prav.«

JURE KRAŠOVEC



Planinškova, po domače Žgankova, pripravljena za molko.

budnost

ro žganje

Slavka, ko se je vrnila iz dr- varnice z naročjem drv. »Sa- dje zabrtimo v sode. Hruške prej nekoliko zmečkamo, sli- ve pa cele zapremo posode, da do njih ne pride zrak. Dalj časa je v sodu, boljše je po- tem žganje.«

Za Adamičevega pravijo, da je dobro.

MATEJA PODJED

PO GUZAJEVH SLEDEH

Piše
Milenko Strašek

»Je zvit kakor ovnov rog!«

Počasi je vse skupaj utihnilo, med ljudmi pa se je začela najprej docela neopazno, potem pa vedno bolj in bolj spletnati velika pripoved o zvitem in pogumnem razbojniku Guzaju in njegovi družini.

I. Guzaj in njegov čas

V razbeljenosti in pekoči vročini julijskega dne, ki je prepodila ljudi s polj in travnikov in jih nagnala v senco, v uri, ko so črke na spomenikih bornega prevorskega »britofa« migetale v soparici, dušeci in s topostjo prepredeni, se je med znamenji poslednjega počasi in zamišljeno premikal razoglav mož, iščoč sled in smer. Sonce je stalo naravnost nad njim, neizprosno, neusmiljeno.

Kot čas, kot zgodovina. In naposled tudi kot ljudje.

Ni kazalo, da bi karkoli našel. Pogled mu je begal med spomeniki, med križi, med s travo porastlimi grobovi. Pravega, Guzajeva, ni ugledal. Naposled tudi ni mogel: pustoščavje, zanikrno in suho, od vročine opaljeno, prekriva kraj, kamor so zagrebli nesrečnega pustolovca. Slišal je mož o vrtinici, ki da cveti v posled-

nji spomin Guzajevi slavi. O rožmarinu, ki da ga je zasadila Barbika. O križu, ki ga je postavil bogve kdo.

Ničesar od tega ni videl.

Kot da sta čas in ljudje izbrisali tolovaja Guzaja z obličja zemlje.

Guzaj. Razbojnik, morilec, predrznež, tolovaj, rokomavh, rokovernjač, vagabund, nesrečnež, zoprnik, maščevalec, pustolovec, upornik, ropar, zlikovec, človek, željan ljubezni... Kaj vse mu niso prere-

kli, ko je še živel in kaj, ko ga je prekrila ruša?

O vsem tem je mož pod vročim kozjanskim nebom, tavajoč po prevorskem »britofu« lahko le slutil. V megleni podobi, v praspominu ljudskega izročila je vstal v njegovi predstavi človek in čas, ki ga je naredil. Človek kot odraz dobe in razmer. Re-vež, ki ga je zgnetlo siromaštvo in maščevalnost, izkoriščanje in podlost, garaško življenje med kozjanskimi globačami in strminami.

Kljub vsemu slabemu, kar je tolovaj Guzaj storil ljudem in kar je nakanil dobrega – je v njem vendarle v dobri meri ostal duh kozjanskega človeka: dobršna mera duhovitosti in trme, prepredenosti in iznajdljivosti, pomešano s poštenjem in ljubeznijo do rodne zemlje, voličev, ljudi, do vsega, kar se še do dandanašnjega ni spremenilo in tli, včasih močnejše, včasih kot lučica.



Franc Guzaj in Barbika Amon. (Iz kronike planinskega grada in trga Planina, last Krajevne skupnosti Planina pri Sevnici)

OBJAVO ROMANA
JE OMOGOČILMERX  TEKO

TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA



Ernest Tiran

Razbojnik
Guzaj

1

Tale povest, ki Novi tednik danes začenja z njenim objavljajem, nikakor ni prvo, kar je bilo o Guzaju tiskanega. Že v letih 1877 do 1880, ko je bila njegova slava na višku, sta o njegovih podvigih v svojih dnevnikih novicah pogostokrat poročala naša tedanja glavna dnevnik »Slovenec« in »Slovenski narod«. Te članke sem si bil svoj čas celo prepiral, ker sem jih potreboval kot dokazilo v avtorski pravdi, s katero me je počastila Tiskarna Sv. Cirila v Mariboru. Bilo je takole: Okrog leta 1930 je Januš Golec, eden glavnih v tej tiskarni, v »Slovenskem Gospodarju«, takrat na štajerskem podeželju najbolj razširjenem tedniku, objavil v obliki podlistka vrsto za silo med seboj povezanih Guzajevih dogodivščin, pa je potem v tožbi trdil, da si je zgodbo sam izmislil, da je torej njegova last in svojina in da sem mu jo torej ukradel.

Ti Golčevi podlistki so 1931 izšli tudi v knjižnem ponatisu, z nekaterimi krajšimi dodatki, ki so jih Golcu sporočili pač šele naknadno.

Leta 1933 pa so bile Guzajeve prigode celo dramatizirane in sta se bila lotila tega dela slučajno kar dva človeka hkrati, kaplan Davorin Petančič in jaz, ki so me bili nahujskali vneti čestilci Guzajevi. Snov je res kar izzivala odrsko obdelavo. Spet slučajno, – saj nisva niti vedela drug za drugega, – je bil moj rokopis dober mesec dni prej gotov in na razpolago kakor njegov in s tem sem jim seveda pokvaril posel. Predvsem pa so bili tudi politično strankarski nagibi, ki so odločali. O tej pravdi bom na koncu povedal še kaj več, bila je nenavadno razgibana in nič kako zanimiva.

Pozneje so druga in vse večja dogajanja v svetu in doma potisnila Guzaja čisto v ozadje. V dobi, ko nam je vsem

šlo za življenje in smrt, ko je bilo na tisoče in tisoče naših ljudi brutalno pregnanih z doma v neznano trpko usodo, ko je Planina bila eno samo obupno pogorišče, takrat pač ni bilo smisla za kakršno koli romantiko.

Da pa je Guzajev sloves vsem hudim časom navkljub le ostal živ in tlel pod pepelom dalje vse do danes, dokazujejo številne želje, naj se njegova zgodba obnovi in osveži.

Tako bodi! Razbojnik Guzaj je mrtev, – naj živi razbojnik Guzaj Guzaj!

★ ★ ★

Saj je vsak že na svoji lastni koži to poskusil, – kakšen dan je res vse, kakor da bi bilo zakleto. Že ko vstaneš, si nekam nataknen, sam ne veš, zakaj. Potem pa se cirkus začne: Ali ti prileti poleno v glavo ali se ti sname kosa ali zlomijo grablje, ko bi jih najbolj nujno potreboval, ali ti Tonček prinese položnico za davek, ali so ti prasci na vsem lepem nehali žreti, ali se za prazen nič skregaš z ženo, kombinacij je možnih vsaj toliko, kakor pri športni stavi. Z eno samo besedo, ves svet se je pač zarotil proti tebi in čisto vseeno je, ali moliš ali kolneš, pomaga ne eno ne drugo!

Približno tako se je tistega poznokuljskega dne godilo Matijcu. Ječmen je že ves teden v snopju čakal na njivi, treba bi ga bilo že zdavnaj spraviti, pa se je krava kakor iz ključovalnosti prav danes morala začeti pojati in bi jo moral gnati k biku, debelo uro daleč, pa k dežju se je pripravljalo, pa žena ga je naganjala, naj ji vendar še prej nakosi prlast, sama da že ve zakaj ne more, je pa vzel koso, dvakrat, trikrat potegnil z oslo čez rezilo in že se je pošteno vrezal

in je kri tekla kot bi prašiča klali, žena Micka ga je hitro obvezala z debelo cunjjo in se mu nič hudega sluteč nasmejala, kako lep palec ima zdaj, pravzaprav ga je hotela s tem potolažiti, pa je vzrotil in je bil potem hudič po dolgem in počez!

Ko je nato mrk in sam nase besen drugo za drugim le nekako spravil in uredil, sta se spravila nad ječmen. Voz sta bila že pozno popoldne kar samotnej zapeljala na njivo, k sreči je blizu, takoj za hosto, tri lučaje od hiše. Potem je začelo naškrapati, morala sta iti vedrit in na pol naložen voz pustiti na njivi, mož je šel k Martinčkovim prosit za konja, žena je letala večerjo kuhat, potem je nehala deževati, in sta hitro zmetala še preostalo snopje na voz in končno imela ječmen pod streho. Ječmenovi žganci in gobja juha, – fino! Še angelčki bi jih jedli, če bi usta imeli! Najlepše bi bilo, če bi ga kar nocoj spravili v late, snopje je moko, škoda bi bila. Bomo že potem večerjali. Mož na hlapca, žena s podajačem na voz in je šlo kakor za stavo. Pa priteče Matijec II., prvorojenec Matijčev, ves zasopihan od nekod:

»Ata, žandarji gredo! K nam gredo!«
Matijec starejši na hlapcu je za trenutek obmolnil, potem pa nekaj zagodel, čisto natančno ni bilo mogoče razložiti, kaj pravi, bilo pa je precej podobno rejenemu hudiču.

Vtem sta bila orožnika že pri brajdi. Micka je zaman tiščala podajač s snopom Matijcu pred nos, mož ga sploh ni videl.

»Dober večer. Pridni?«
»Bog daj dobrega.«
»Vi ste gospodar? Pišete se Koren Matija, kaj ne? Mhm.«

»Da, gospoda. Kaj pa bi?«
»Pridite malo dol, se moramo nekaj pomeniti.«

»Z menoj? To bo pa gotovo pomota. Res ne vem.«

»Pa še kako dobro veste! Nič se ne-umnega ne delajte! Pri vas se skriva Guzaj, saj ga dobro poznate, razbojnika! Že vse vemo!«

»Kaaaj? Pri meni da se skriva! To se pa motita, prav gotovo da se motita.«

Mož je zlezal z lat, orožnika sta ga obstopila vsak z ene strani.

»Saj ne bo nič hudega, če boste po resnici povedali. Saj res nič ne morete za to! Vemo, da se ga bojite! Kar lepo povejte, kje je!« Matijec je imel mirno vest. Sarkla že res ni videl več kot pol leta ne, pa še takrat samo bolj od daleč.

»Pri meni ga ni in ga nikoli ni bilo! Kar sama poglejta, vsepovsod poglejta. Lahko vse preiščeta, prosim!«

Potem pa ga je naenkrat preblisnilo, če bosta zares začela stikati okrog, v senenem drobirju na pojati je imel puško skrito, – če jo najdeti, – ljubi Jezusček! In pogled mu je proti volji zdrknil proti pojati. Žandarja sta to seveda videla.

»Na pojato! Pojdite pred nama!«

Na pojati je bila na spodnjem koncu v svežem senu vdolbina, videlo se je, da je še ne dolgo tega nekdo ležal. Žandarja sta oba istočasno pokazala nanjo:

»A?!«

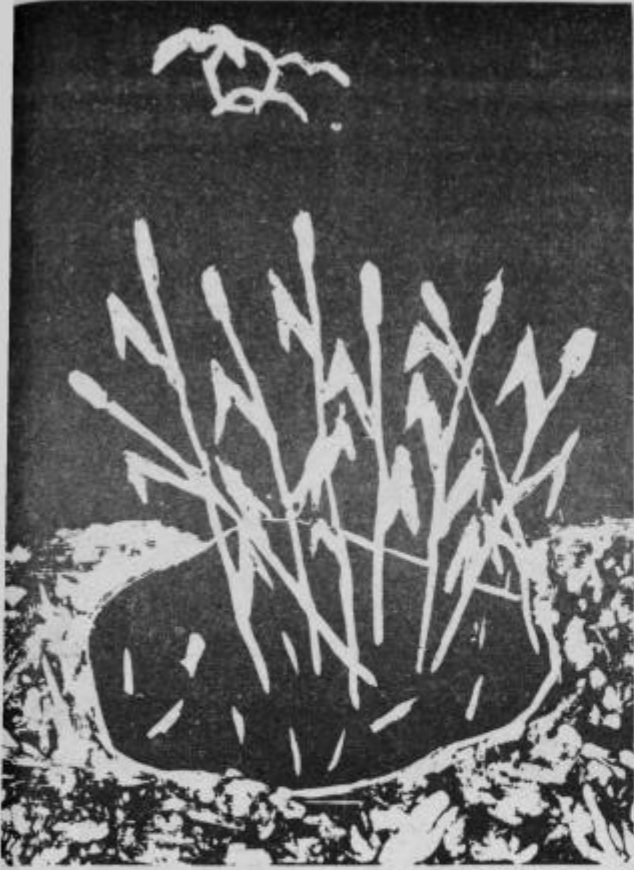
»Oh, tu pa jaz ležim, v hiši je preveč soparno!«

»Tako, tako. Hmh. Kaj pa je tole?«
Žandar se je sklonil in pobral zgagnjen papirček.

»O ti poštalenc! Jaz sem ga pa tako iskal vsepovsod!«

Bil je stavni listek loterije v Gradcu, Matijec je rad stavil, čeprav ni nikdar nič zadel razen enkrat samkrat revno abmo. Komaj svoj denar nazaj.

Zdaj sta žandarja kakor na komando oba naenkrat začela z bajoneti divje žokati v seno. Uspeha ni bilo nobenega, seno je ostalo mirno in tiho in je dišalo naprej. Za seneni drobir v kotu se še zmenila nista in Matijec si je globoko oddahnil, ko so zlezli po lestvi zopet dol.



Močvirna trava, linorez: DRAGICA GROBELSEK, OS Tončke Čec, LESIČNO

NASMEJMO SE

Danes se nasmejmo šalama, ki nam jih je poslala MOJCA PAVLIČ.

● Mihec zelo rad liže bombone. Ker mu jih mamica noče več dati, ji zagrozi: »Ko boš ti majhna in jaz velik, ti tudi ne bom dal nobenega bonbona!«

● Špela in Mihec sta bratec in sestra. V trgovini sta kupovala darilo za mamico.
»Kaj naj ji kupiva?!« skrbí Špelo.
»Veliko bonboniero,« odgovori Mihec. »Čokoladne bonbone imam najraje.«

Dopisniki iz Sempetra v našem uredništvu

Pred Novim letom so uredništvo Novega tednika in Radia Celje obiskali mladi dopisniki iz osnovne šole bratov Juhart v Sempetru. Skupaj z njihovo mentorico so rado vedno prisluhnili, kako nastajata časopis in radio, ogledali pa so si tudi naš studio. Dve debeli uri sta v prijetnem pogovoru minili kot blisk, sempeterski osnovnošolci, ki so že doslej pridno pošiljali prispevke v naš kotichek pa so ob slovesu obljubili, da bodo tudi vnaprej zvesti Tednikovemu Otroškemu vrtiljaku.

Nekaj globokih o prepisovanju

Kaj je to, prepisovanje? To je »učenje«, ki ne spada v učni načrt. Se huje, saj ga učitelji celo prepovedujejo. Poznamo nekaj vrst prepisovanja:

Prvič: PREPISOVANJE OD SOSEDA. To je najpogostejše prepisovanje. Seveda poteka pri vsakem predmetu v drugačnih pogojih. Pri zemljepisih lahko svobodno obračamo glavo. Pri biologiji je malo težje. No, pri slovenskem jeziku je že dosti težje. Oči morajo biti na pečljih. Za zgodovino pa se ne ve, saj ni še nihče zbral dovolj poguma, da bi poskušal kaj prepisati od sosedu.

Drugič: PREPISOVANJE IZ ZVEZKA ALI UČBENIKA. Se opušča, ker je prenevarno. Lahko se dobi cvek, celo ukor (samo pri nekaterih predmetih). Če se dobi ukor, se doma ves dan leži

na trebuhu. Zakaj? Ker so na zadnjici klobase.

Tretjič: PREPISOVANJE Z LISTKA Z REŠITVAMI. Je modernejši od prepisovanja iz zvezka ali učbenika. Večkrat nam pride prav. Na listek se napišejo vprašanja, odgovori in pravila. Največkrat se to prepisovanje pojavlja v zadnjih klopih. Če sedi kateri teh prepisovalcev v prvi klopi ostane »plonkeglc« zaradi treme skoraj vedno v torbi, saj si ga avtor ne upa uporabiti.

V našem razredu je prepisovanje omejeno na dvaintrideset učencev, saj nas več ni v razredu.

ZORAN SUNAJKO, 6. c
OS Primož Trubar
LASKO

Vidrina dvojčka

Pred dvema tednoma je naša Vidra telila dvojčka. To sta dva ljubka telčka. Prvi se je skotil bikec, za njim pa telčka. Oba sta zdrava in živahna. Bojimo pa se, da bo imela krava Vidra premalo hrane za dvojčka. Zato jo redno hranimo s krmilno peso.

Pred nekaj dnevi pa sta dvojčka dobila družbo. Telila je druga krava, ki ima preveč mleka za svojega telčka. Zato si dvojčka večkrat postrežeta pri sosednji kravi. Midva z bratom imava tako rada dvojčka, da bova brez tečnarjenja počakala na mleko.

IRENA JAGODIČ, 4. c
OS Franja Malgaja
SENTJUR

Ob pisalni mizi

V svoji sobi imam veliko pisalno mizo pod oknom. Včasih sedim za njo in se zagledam skozi okno.

Tudi danes se je zgodilo tako. Zagledala sem se v oblačno nebo, ki ne pomeni nič lepega. Glavo sem imela podprto z roko in se zamislila. Zakaj mora biti takšen, v sivino zavrt dan? Nihče mi ni odgovoril, le tišino v sobi sem s tem prekinila. V mislih sem sklepala: mogoče zaradi narave same? Morda zaradi nas samih? Nisem našla pravega odgovora. Vreme riagaja kot bi vedelo, da mi takšno ni všeč. Ponavadi so na takšen dan vsi tečni, sitni in zaspani. V sobo je stopil brat, ki je ravno prišel iz šole in že iskal, kaj je narobe, da bi lahko »tečnaril«.

Ko sem ga slišala, sem odmaknila oči od neba in pogledala razmetano mizo.

Konec mojega razmišljanja in odgovora na moje vprašanje nisem izvedela.

Tako bodo ljudje na oblačnem dan še naprej sitni, tečni in zaspani, nebo pa se ne bo zmenilo za to. Moja soba, miza in jaz pa bomo še večkrat s pogledom skozi okno iskali odgovor na to zamotano vprašanje povezanosti: človek-narava.

MATEJA ZVONAR, 8. a
OS Bratov Juhart
SEMPETER

Moj domači kraj

Domači kraj je mesto v katerem živim. Moj domači kraj je mesto Lelje.

V Leljo sem se rodil in mesto Lelje je tudi moj razpisni kraj. Mesto Lelje je veliko in imam ga rad. V njem sem spoznal veliko prijateljev. Z njimi se igram in hodim v šolo. Moj domači kraj mi je všeč, ker se v njem lahko ukvarjam s športom. Lahko grem na ribarstvo in smučanje.

Za našega otroka je njegov domači kraj najlepši.

Priloga Ivanu
OS Ivanova -
Lelja

Pred prazniki je na naš naslov prispelo veliko novoletnih čestitk. Najprisernejše med njimi so bile podpisane z imeni naših zvestih dopisnikov. Dragi mladi prijatelji, hvala za lepe želje. Tudi jaz vam še enkrat želim srečno!
Vaša urednica

Fotokrožki!

Strip na tej strani se bo kmalu iztekel. Potem bo ta kotichek rezerviran za vas! Novi tednik, Fotolik in Fotokinoklub vas vabita k sodelovanju.

Zakaj vas vabimo?

Vemo, da tudi v fotokroških nastajajo dobre fotografije. Takšne, ki bi si zaslužile pozornost tudi izven meja šole. Zakaj jih ne bi predstavili našim bralcem?

In zakaj še?

Radi bi vas vzpodbudili k še boljšemu delu. Naš urednik fotografije bo k vsaki objavljeni fotografiji pripisal strokovno oceno, vsi najboljši fotokrožki pa si bodo pridobili tudi pravico do enournega predavanja o fotografiji.

Kako se prijavite k sodelovanju?

Preprosto. Vaše izdelke, opremljene z datumom nastanka, avtorjem in imenom šole pošljite na NOVI TEDNIK, Trg V. kongresa 3 a, 63 000 CELJE. Vsak teden bomo izbrali in objavili najboljšo fotografijo. Akcija bo tekla vsaj do konca šolskega leta.

Vaš trud bo nagrajen

Fotolik je pripravil nagrade za najboljše fotokrožke, posamezniki pa bodo dobili lepa priznanja. Ob koncu leta bomo pripravili tudi razstavo najuspešnejših fotografij.

Morda imate v svojem letošnjem arhivu že fotografijo, za katero menite, da bi jo lahko objavili v našem časopisu. Pošljite nam jo čimprej!

Popravek

V prejšnji številki se je v prispevek Žane Krašovic prikradla napaka. Zana seveda ni iz Smartnega ob Paki, ampak s Polzele. Zana, oprosti nam za nečisto pomoto, prosim pa te, da drugič pod svoje ime pripišeš še ime šole, ki jo obiskuješ.

To velja tudi za vse druge dopisnike.

Pod vsak prispevek se podpiše in napiše tudi katero šolo obiskujete. Najbrž vam to ne bo vzelo dosti časa, meni pa bo olajšalo delo. Hvala!

Nadja

aero  **NAGRAJUJE ATKINE IZZREBANCE**



Atkina zanka

Tokrat uganka za tiste, ki radi računajo. Pa ne preveč težka.

Mojca ima tri leta. Njen očka je star štirikrat toliko kot Mojca in njena sestra skupaj. Čez dve leti bo imel očka šestkrat toliko let kot jih bo imela takrat Mojca in petkrat toliko kot jih bo imela Mojčina sestra. Koliko je torej stara Mojčina sestra?

Že veš odgovor?

Hito ga napiši na dopisnico in jo pošlji na NOVI TEDNIK, Trg V. kongresa 3 a, 63 000 CELJE. Zrebanje za nagrado AERA bo v torek, 10. januarja.

22

detektivske prigode

1. epizoda: LOV V SREDOZEMLJU

tejca
tiperja





460 krat v голу velenjskih rokometašev

To je Lučka Hleb, zaposlena kot trgovska pomočnica v Trgovskem podjetju ERA v Titovem Velenju, sicer pa rokometašica Velenja in kapetan ekipe, ki uspešno nastopa v II. zvezni ligi.

Doma je v Družmirju, v osnovno šolo pa je hodila v Šošanj, kjer jo je opazil znani športnik in ravnatelj osnovne šole Biba Röck Matjaž Natek ter jo v 6. razredu osnovne šole

navdušil za rokolet, zdaj igra že deset let.

Začela sem braniti kot mladinka za ekipo Velenja. Nastopale smo v II. zvezni ligi, izpadle, pa se ponovno vrnile. Leta 1974 je našo ekipo vodila Nada Zavolovšek, današnja predsednica Občinske konference SZDL Velenje, ki se ji moramo zahvaliti, da smo prebrodile krizo. Odigrala sem 460 prvenstvenih in pokalnih tekem, za število prijateljskih pa sploh ne vem, niti koliko golov sem dobila ali ubranila kazenskih strelcev. Prihodnje leto se bom poslovila od aktivnega igranja, na moje mesto pa že čakajo mlade perspektivne igralke.

Poleg rokometa ima Lučka Hleb še več drugih konjičkov. »Rada hodim v planine, se raje pa potujem po svetu. Tako sem videla Japonsko, Indijo, Kitajsko, Filipine, Egipt, Izrael, Sovjetsko zvezo, Anglijo, Španijo, Francijo, ZR Nemčijo, da držav, ki mejijo na Jugoslavijo, sploh ne omenjam. Videla sem domala tudi vso Jugoslavijo, bodisi kot turistka ali športnica. Zdaj imam v načrtu še Ameriko, Kanado pa Avstralijo. Ne vem pa, kako bo s tem, saj so potovanja vedno dražja, denarja pa je vedno manj.«

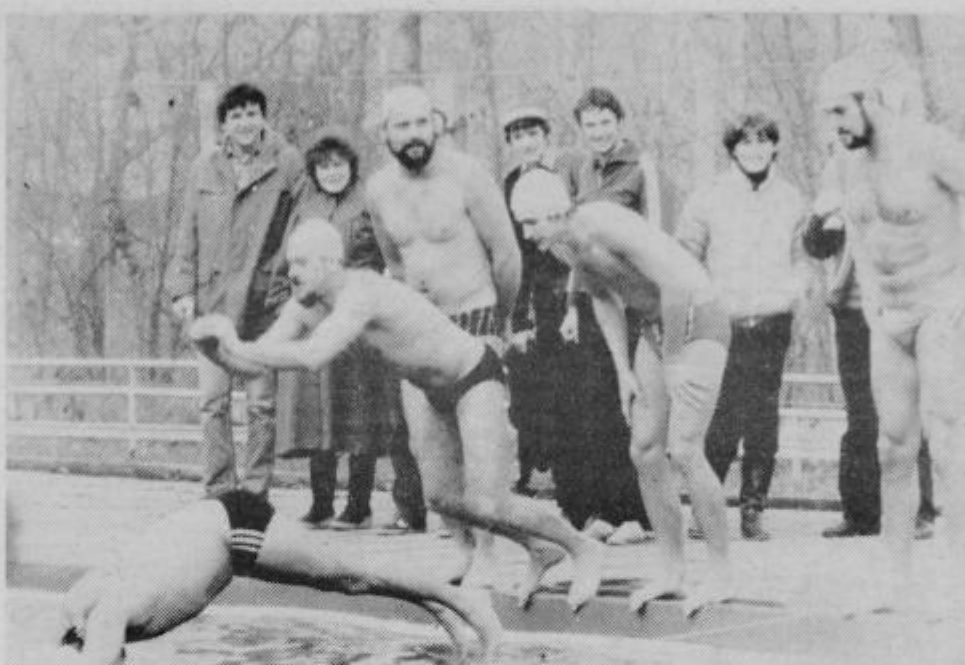
LOJZE OJSTERSEK

Zmaga Kovinarja v Žalcu

Med novoletnimi prazniki je bil na novem strelišču, ki so si ga prizadevali strelci Žalca urediti v šolskem zaklonišču, prijateljski troboj med Žalcem, Kovinarjem iz Štor in Celjani.

Tekmovali so z zračno puško od 400 možnih krogov. Zmagali so strelci Kovinarja s 1435 krogi pred Celjani 1428 in domačini 1419 krogov. Med posamezniki je zmagal Ivan Kočvar 368 pred Brankom Malecom 365 (oba Kovinar) ter Jožetom Jeranom iz Celja, ki je nastreljal 362 krogov. Pri domačinih velja omeniti Franca Kotnika in Ivana Smrkolja, ki sta dosegla po 361 krogov. Po končanem tekmovanju je bilo družabno srečanje, na katerem so si ekipe izmenjale simbolična spominska darila ter si ob prisrčnem ozračju zaželele srečno novo leto.

TONE JAGER



Atletski obeti Celjanov in Mariborčanov

Padec nekdanje visoke ravni celjske atletike je v AD Kladivar Celje narekoval temeljit razmislek o tem, kako vrniti nekdanji ugled kraljice športov v mestu ob Savinji, zlasti sedaj, v času mnogo težjih družbenogospodarskih razmer, ki športu in telesni kulturi nasploh, niso najbolj naklonjene.

Ena od konkretnih akcij, ki so se je v AD Kladivar Celje lotili jeseni leta 1981, je delo s pionirskimi atletskimi selekcijami. Danes so na tem področju dosegli že lepe in spodbudne rezultate za dosego postavljenih ciljev.

Srečanja atletskih pionirskih selekcij je ena od oblik

načrtnega dela z atletskim naraščanjem. Eno takšnih je bilo 20. decembra lani, ko se je v dvorani AD Kladivar zbralo 90 pionirjev in pionirk iz Celja in Maribora. V srečanju so v posameznih disciplinah nastopili po trije tekmovalci AD Kladivar in AK Maribor. Celjani so osvojili 10 prvih mest, Mariborčani pa 6. Povratno srečanje obeh selekcij bo februarja v Mariboru. In kakšni so bili posamezni rezultati.

Mlajši pionirji: 60 m ovire: 1. Miro Kocuvan (Ce) 10,02, 60 m: 1. Rok Hus (Ce) 8,19, skok v daljavo: 1. Rok Hostnik (Mb) 5,25 m 4. Roman Komplet (Ce) 4,48 m, met medicinke: 1. Marjan

Zohar (Ce) 9,40 m.

Starejši pionirji: 60 m ovire: 1. Roman Stabuc (Mb) 10,16, 3. Peter Krajnc (Ce) 10,83, 60 m: 1. Samo Hamer (Mb) 7,30, 3. Beno Krajnc (Ce) 7,80, skok v daljavo: 1. Igor Godec (Mb) 6,12 m, 3. Tomaž Zgajner (Ce) 5,33 m, met medicinke: 1. Aleš Franc (Ce) 14,70 m.

Mlajše pionirke: 60 m ovire: 1. Barbara Dolenc (Ce) 10,81, 60 m: Jerneja Perc (Ce) 8,58, skok v daljavo: 1. Maja Radmanović (Ce) 4,57 m, met medicinke: 1. Vidojka Šibanc (Ce) 8,50 m.

Starejše pionirke: 60 m ovire: 1. Mateja Mesarec (Ce) 11,00, 60 m: 1. Sandra Adam (Mb) 8,51, 2. Irena Križnik

Novoletni vaterpolo

Točno opoldne, na novo leto dan je 12 postavnih fantov skočilo v vodo bazena v Rimskih toplicah in odigralo že tradicionalno novoletno vaterpolo tekmo. Rezultat tekme ni pomemben, mnogo bolj pomembno je, da je sekcija za nenavadne športe, ki uspešno dela, obdržala tradicijo. Fante je sicer motilo, da okoli bazena ni bilo snega in da je bila temperatura za ta čas kaj nenavadna 8 stopinj so namerili. Morda pa bo tekma v pravem zimskem okolju prihodnje leto?

EDI MASNEC

Ljubečna Celje
hlevit
tlak za hleve
tel. (063) 25-800

Gostilna na Stranica vas vabi in pričakuje

Že od nekdaj je bila na straniškem klancu znana gostilna po izvrstni hrani in pijači. Mnogi so ji rekli »šoferska«. Bilo je to tedaj, ko proti Mariboru še ni peljala nova cesta. No, ime se je gostilni še obdržalo, čeprav je medtem že menjala lastnike.

Pred kratkim sta jo prenovila zdajšnja najemniška lastnika Marjan in Gelč-

ka PODGRAJSEK, ki sta se vrnila iz tujine. Oba, posebno pa Gelčka, sta si na tujem pridobila mnogo izkušenj prav v gostinstvu in zdaj želita, da bi jih koristno uporabljala med domačimi ljudmi, v domovini.

Vsak začetek je težak, sta povedala in delo v gostinstvu ni lahko, je pa prijetno, če ga rad opravljaš. Najprej sta Podgraj-

škova obnovila notranjost lokala. Po lastnih zamislih in s svežimi idejami sta napravila prostore prijetno domače in tople. Nekaj miz sta razvrstila v gostilniškem delu ob polkrožni točilni mizi in prostor opremila z lesom, kar daje gostilni svoj pečat. Lokal pa ima še tri, nič manj prijetno opremljene posebne sobe. V gostilni na

Stranica je 90 sedežev, prostori pa so kot nalašč za različne zaključene družbe: poroke, obletnice, valet ali druga praznovanja.

Gelčka in Marjan imata še veliko načrtov, kako popestriti ponudbo in kako lokal narediti še bolj prijeten. Veselo silvestrovanje je zdaj že mimo, toda ob sobotah bodo tudi kasneje poskrbeli za glasbo.

V gostilni na Stranica pa bo gost vselej lepo sprejet in solidno postrežen. Kot specialiteto bodo ponudili okusne postrvi, prekajene domače krače in še kaj. Okusne narezke pripravljajo že zdaj in popotnik, ki se bo ustavil v gostilni na Stranica ne bo ostal ne žejen in ne lačen. Gostilničarja pa želita, da bi bili pri njih vsi zadovoljni in da bi se radi vračali.



Gelčka in Marjan PODGRAJSEK, gostilničarja iz Stranic, voščita vsem srečno, zdravo in uspešno Novo leto 1984!



NOČNE
CVETKE

● Čeprav je bil tudi to kratni prehod starega v novo leto v znamenju zdravja in večkrat tudi popivanja, miličniki ugotavljajo, da so se pivci - za razliko od praznovanja pred letom dni - tokrat kar dobro držali in je bilo potrebnih precej manj intervencij, kot so računali.

● Marija K. se je hotela za Silvestrovo nekoliko polepsati. A ker ji je ostala le še prazna denarnica, je hotela spray iz trgovine v Delavski ulici kar zastoj. Na nesrečo (njeno) so jo zasačili prodajalci. Marija se je zavedla v kako neprijeten položaj je zabredla, zato sprva ni hotela izdati svojega imena, potem pa je hotela pobegniti. Zadevo so s svojo avtoriteto razrešili možje postave.

● Podkrepljen z alkoholno energijo je Jože S. iz Sentjurja v četrtek razgrajal na Titovem trgu v Celju, povsem drugačen učinek pa je imel alkohol na njegovega someščana Ivana P., ki je pod težo maliganov omagal ob Kidričevi cesti in legel v travo. Miličniki, ki so prišli pogledat, kaj je z njim, so mu pomagali do avtobusne postaje, da se je lahko odpeljal domov.

● Na Slomškovem trgu pred Ljudsko restavracijo je omagal Gorazd P. iz Celja. Bil je tako pijan, da nikakor ni mogel ugotoviti, če se je ta dan s kom tepel. Toda nogo je imel kar precej poškodovano z nožem.

Miličniki so ga odpeljali v bolnišnico v Vojniku.

● V petek so praznovali v večini celjskih delovnih organizacijah. Tudi v Cinkarni, kjer sta v nekem obratu omagala dva delavca. Prepeljali so ju v cinkarniško ambulantno, kjer pa sta nenadoma spet oživela in začela brcati in pretepati dežurno sestro. Ukrotili so ju cinkarniški gasilci in ju nato odpeljali v bolnišnico v Vojniku.

● Podobno so praznovali tudi v EMO, kjer se ga je preveč nalezal Martin J. Začel je razgrajati in sodelavci mu niso bili kos. Na pomoč so prihiteli miličniki.

● Bolj nesrečen pa je bil delavec v LJK Savinja. Čeprav se ga je kar dobro napil, ni razgrajal, pač pa se je po končani zabavi hotel izkazati pri pospravljanju. Hotel je dvigniti kar dva stola naenkrat, kar pa je bilo za njegovo majavo ravnotežje vendarle preveč. Padel je na nos in se huje ranil.

● V Bukovčaku se je vinjeni Nedeljko L. lotil varnostnika v Plinarni. Sprva ga je le nadlegoval in motil pri službi, nato pa se ga je lotil z rokami. Varnostnika so pred Nedeljkom rešili še miličniki.

● Soseđa Dejan P. in Jože B. sta v Ulici Frankolovskih žrtev skupaj silvestrovala in se tudi sprla. Naslednji dan se Jože še vedno ni pomiril. Šel je do sosedovega stanovanja in mu razbil vhodna vrata.

S. S.

Bolj varno na tirih

Kljub večjim hitrostim in gostejšemu prometu se varnost na železniških tirih iz leta v leto povečuje. Na Celjskem lani ni bilo kakšne večje železniške nesreče, železničarji pa se trudijo, da bi postala varnost čimmanj odvisna od takojenovanega človeškega faktorja.

Vsako leto namenijo znatna sredstva za posodobitev signalizacije in drugih varnostnih naprav. Letos bo na primer dobila avtopostop pravo proga Celje-Grobelno (zgradili oziroma montirali jo bodo do junija), medtem ko takšna naprav, ki zelo poveča varnost, že deluje na progi Celje-Zidani most.

Nekoliko več težav je s potnimi prehodi. Na Celjskem jih je kar 256, zelo malo pa jih je ustrezno opremljenih. Besedica »ustrezno« pomeni danes avtomatske zapornice, ki zagotavljajo sorazmerno veliko varnost na cestno-železniških križiščih. Vendar pa so take zapornice tudi zelo drage: 6 milijonov dinarjev za enotirno in 9 milijonov dinarjev za dvotirno

progo. Tako lahko na Celjskem ob znatnem sodelovanju Zavarovalne skupnosti Triglav posodobijo le pet, šest potnih prehodov.

Železničarji so zato pred leti dali pobudo, da bi se nekateri nepotrebno potni prehodi ukiniti. Najhuje je na progi Celje-Titovo Velenje, kjer na 37,3 kilometrih tirov ceste kar osemdesetkrat prečkajo progo. Večinoma so to le z znaki opremljeni, večkrat tudi slabše pregledni prehodi in le šest je avtomatskih zapornic in osem klasičnih (ročnih).

Ogled komisij je pokazal, da bi mnoge od teh prehodov lahko ukiniti in promet preusmerili na vzporedne ceste, oddaljene le nekaj sto metrov. O ukinitvah prehodov odločajo ustrezni občinski upravni organi in krajevne skupnosti, svoje mnenje pa dajo tudi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Vendar pa doslej še ni bilo pravega odziva in tudi na progi proti Titovem Velenju niso ukiniti še nobenega potnega prehoda.

S. S.

Obrambna vzgoja mladih na osnovni šoli Mozirje

V programu komisije za usmerjanje mladih v vojaške šole in poklice pri OK SZDL Mozirje je zapisano, da je mlade, predvsem učence osnovnih šol, potrebno seznaniti z delom in življenjem v vojaških šolah in vojašnicah. Tudi program obrambnega krožka na osnovni šoli v Mozirju vsebuje to in še marsikaj, kar je privlačno mladim. Zlasti seznanitev z orožjem in vojaško opremo, sredstvi zvez, vojaškimi poklici ter zgodovino NOB.

Tako so najprizadevnejši iz obrambnih krožkov iz vseh štirih osnovnih šol občine Mozirje v decembru lanskega leta obiskali vojašnico v Celju, kjer so si ogledali vojaško orožje in opremo, ter z zanimanjem prisluhnili tolmačenju starešin. Vez med mladimi, ki so se na tak način seznanili z močjo naše armade in oboroženimi silami, je tako še trdnjša.

Obrambni krožek v Mozirju pa ima v svojih vrstah tudi lepo število prizadevnih mladih strelcev, ki se redno, enkrat tedensko, zbirajo na strelišču v Mozirju, kjer vadijo ter spoznavajo strelsko orožje. Organizirajo tudi strelska tekmovanja z zračno puško. Na zadnjem tekmovanju v počastitev dneva JLA so bili najboljši Tine Hajdinjak, Gorazd Venek in Marko Rak, ki jim je mozirska strelska organizacija podelila diplome, vsi ostali pa so prejeli značke strelske organizacije.

Uspešnost dela obrambnega krožka je rezultat dobrega sodelovanja zunanjih sodelavcev, krajevnih organizacij ZRVS, ZZB NOV, strelske organizacije, ter oddelka za LO in občinskega štaba TO. Vsi si še v bodoče želijo takšnega sodelovanja, saj bodo s tem pridobili še več mladih v vojaške šole in poklice.

FRANC OMLADIČ

Prišli mlade
zmikavte

Miličniki so prijeli skupino mladih tatičev 12-letnega P. B., 15-letnega L. B. in štiri najstletne B. H., A. K. in D. M., ki so iz kleti v ulici Milčinskega poskušali izmakniti orodje. Sumijo, da ima skupina na vesti še nekaj podobnih tatvin.

Reševanje iz vode pozimi

Večina vod, pozimi pri nizkih temperaturah zamrzne. Debelina ledu je odvisna od nizkih temperatur, v naših krajih pa doseže tudi 20 in več centimetrov. Ker se na večjih zaledenelih površinah otroci kaj radi drsajo, igrajo hokej ali se sankajo, ali pa čez led vodijo bližnjice, je prav, da izvemo kaj več o reševanju v primerih, če se ledna ploskev udre.

Voda pod ledom večkrat upade in tako led ne plava na vodi ter nima prave opore. Zaradi otoplitve in toplih podvodnih tokov se ledena ploskev, najraje v bližini obale, včasih stariša, kar predstavlja stalno skrito nevarnost.

Kako ravnati, če se je nekemu nenadoma vdrl led pod nogami? Prvo, kar naj napravi sam ponesrečenec je, da takoj razširi roke. Zelo verjetno bo obvisel na odročnih laktech, če je voda globoka. Če v nesreči ni bil sam, naj ostali počasi in posamično ležejo na trebuh in se splazijo na obalo. Le eden ali dva najspretnейša naj skušata izvleči ponesrečenca na ledeno ploskev, če je seveda led dovolj trden. Na trebuh ležeta drug za drugim tako, da drugi drži prvega za gleženj, prvi pa skuša ponesrečencu pomoliti vejo, pas ali kos obleke. Nikakor se reševalec ne sme sam približati robu odprtine. Ko se je ponesrečenec oprijel ponujenega predmeta, ga reševalca počasi privlečeta na površino ledene ploskve.

Če se je led vdrl blizu obale, kar se zgodi največkrat, položimo po ledu lestev, desko ali kak drug ploščat predmet, se po njem po trebuhu približamo ponesrečencu, mu pomolimo rešilni predmet in ga izvlečemo. Če je led nezanesljiv, je potrebno, da se reševalec naveže na vrv in ga nekdo spušča po opori k ponesrečencu.

Če je ponesrečenec sam ostal na ledu, s tem da se drži na odročnih laktech in ni možnosti za hitro pomoč, naj se skuša sam počasi potegniti na ledeno površino. To mu bo uspelo, če je led ob robu odprtine dovolj debel in če ima ponesrečenec v rokah dovolj moči.

Če pa je ponesrečenec že izgubil pod ledeno površino, se bo pogumni reševalec spustil v vodo navezan na vrv in oblečen v toplo spodnje perilo. Če je voda globoka nad dva metra, naj se pri tem posluži pokončne lestve in se po njej spusti do ponesrečenca. Po možnosti naj bo reševalec mlajši, ker pred-

forji ali ga zaviti v električno blazino, ali pa položiti v kad s toplo vodo (če je seveda pri roki vključen bojler z zadostno količino tople vode). Pri vsem tem izvajamo umetno dihanje neprekinjeno in če je le možno tudi masažo srca. Oživili so že človeka, ki mu je padla telesna temperatura pod 25 stopinj, seveda le za

Kljub temu, da Slovenci zadnja leta, ob silovitem povečanju motorizacije in vedno številnejših vikendih ob morskem obali, kaj radi zahajamo na morje, le-to zahteva med Slovenci razmeroma malo žrtev. Verjetno je vzrok v tem, ker ogromna površina morja in možnost bližine morskega psa povzročata med kopalci nekaj strah in se zato ne oddaljamo daleč od obrežja, ali pa je vzrok varnejšega plavanja toplejša voda in visoka lega plavalca, zaradi večje gostote morske vode. Toda žrtev ne terja samo morje. Nevarnost nam namreč preti tudi na vseh ostalih stoječih in tekočih vodah. Statistični podatki za preteklo leto nam povedo, da je bilo v Jugoslaviji okrog 1100 utopitev s smrtnim izidom, od tega samo v Sloveniji 88. V Celju jih je bilo 5.

Toda utopitve nam ne pretijo samo pri kopanju in plavanju to se pravi v poletnih dnevih, ampak tudi pri drsanju, smučanju in drugih zimskih športih.

stavlja ledenomrzla voda le prehud šok za starejšega, četrta pogumnega in krepkega moža. Flanelasto spodnje perilo precej ublaži prvi direktni stik kože s hladno vodo, ker prav skozi kožo telo oddaja 80-90% svoje toplote. Pri napornem in za zdravje izredno tveganem reševanju reševalec nikakor ne sme piti čaja z rumom ali drugim alkoholom. Alkohol namreč pojača krvni obtok v koži in s tem se poveča oddajanje toplote.

Ko smo ponesrečenca potegnili izpod ledu na suho, ga čimprej prenesemo v tople prostor in seveda že med transportom izvajamo umetno dihanje. Ponesrečenčovo telo se je v ledeni vodi hitro ohladilo pod 30 stopinj C in to je dražljaj, ki lahko sproži šok ali pri starejšem ponesrečencu celo srčno kap. Vsekakor pa je ponesrečenec že zaradi naglega padca telesne temperature (hipotermija-podhladitev) v stanju navidezne smrti, ne glede na samo utopitev ali zadušitev z vodo. Ker ponesrečenec v tem primeru nima dovolj lastne toplote, je pokrivanje z odejami brez učinka. Zato je treba »zimskega utopljenca« obložiti z termo-

nekaj minut. K ponesrečencu je treba poklicati najbližjega zdravnika.

Pri vsem tem ne smemo pozabiti na reševalca, če je v izredno težkih pogojih nesebično reševal in veliko tvegal. Tudi on mora čimprej v toplo sobo in za nekaj časa v toplo posteljo, kjer naj uživa večje količine čaja.

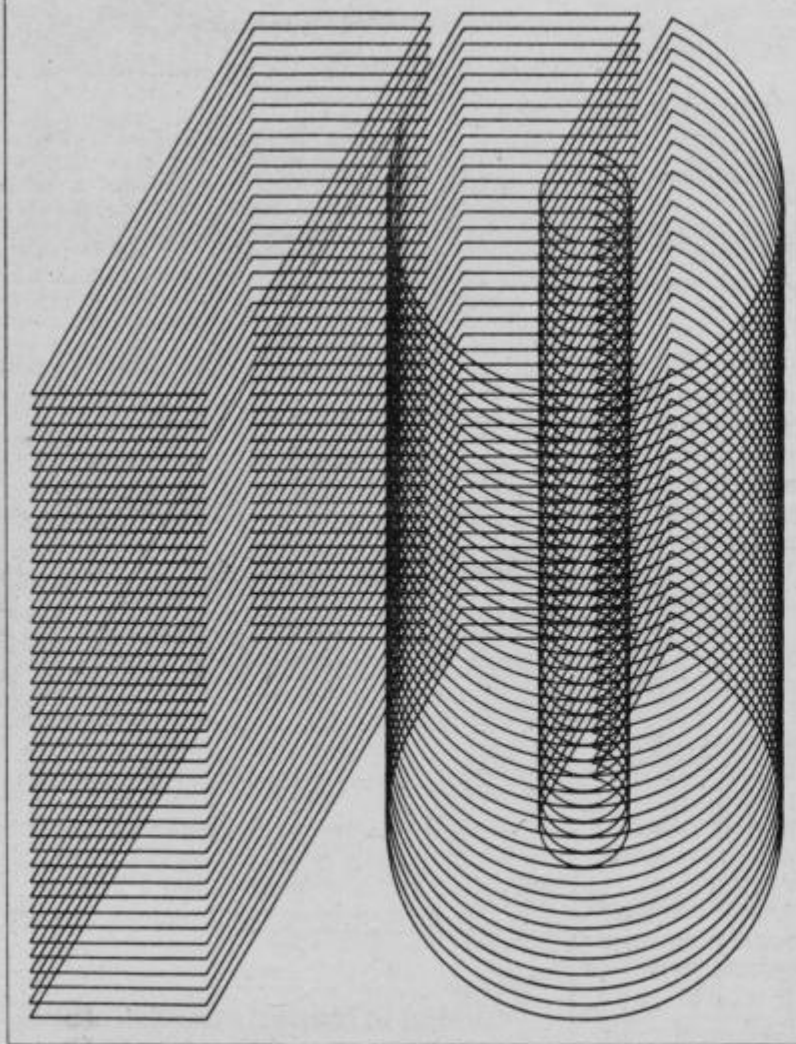
Kot svarilo pa naj dodamo še to, da imejmo vsakega utopljenca le za navidezno mrtvega. Dokončno sodbo o smrti da praviloma le zdravnik.

MIRKO GRMIČ

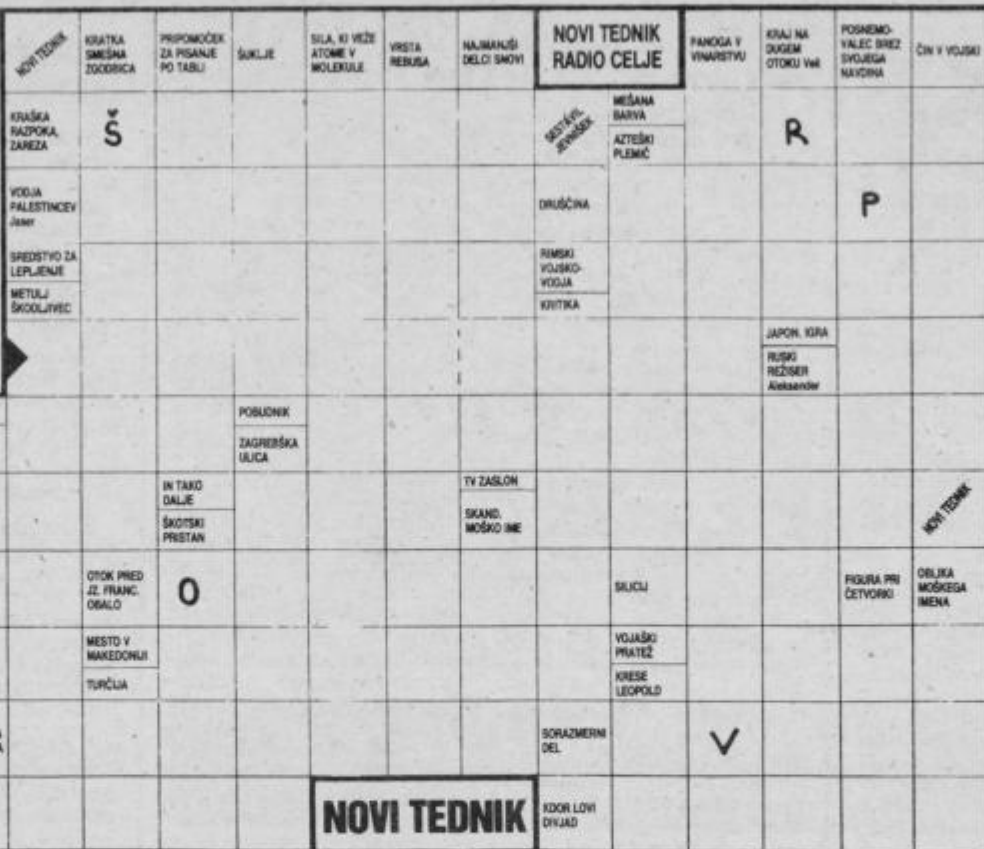
Več tatvin
bencina

V prazničnih dneh je bilo v Celju spet več vlomov v osebne avtomobile. Vlomi niso odnesli kakšnih predmetov večje vrednosti, največkrat pa so lastnikom izpraznili bencinski tank. V dveh primerih (na Dečkovi cesti in Slomškovem trgu) sta bila lastnika ob 15 litrov bencina, v enem primeru (Kraigherjeva ulica) ob 10 litrov, en primer pa miličniki še raziskujejo.

ljubljska banka
Splošna banka Celje



Delovnim ljudem, občanom,
varčevalcem in poslovnim partnerjem
ŽELIMO SREČNO 1984



1. nagrada 500 din in
5. nagrad po 100 din

Pri zrebu bomo upoštevali le pravilne rešitve, pošljite jih najkasneje do torka, 10. januarja 1984 do 9. ure. Rešene križanke lahko prinesete tudi osebno, na vhodnih vratih je poštni nabiralnik. Na kuverto napišite NAGRADNA KRIŽANKA in svoj točni naslov.

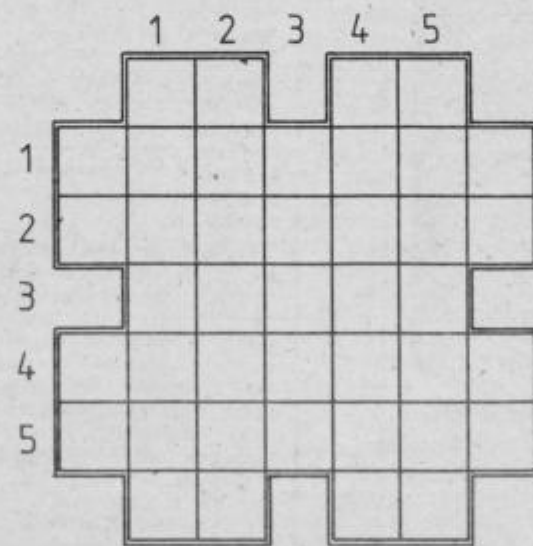
Vodoravno: OKA, GALEJA, GRO-
ZA, TANATOS, RENTABILITETA,
MATERIAL, ARANY, DEDEK,
OMAN, AM, MRČES, ATI, PEROCI,
MERA, AKRON, PAPIR, SARAGAT,
ARP, SINAJ, KRIZANTEMA, DRA-
VA, IKE, NAGLAS, RA.

1. nagrado 300 din prejme: Tina Višaticki, Ul. Tončke Čečeve 1, 63000 CELJE
2. nagrado 200 din prejme: Franci Hudomal, Ravne 181, 63325 Šoštanj
3. nagrado 100 din prejme: Mina Grobelnik, Trubarjeva 13, 63000 Celje
Nagrajencem iskreno čestitamo!
Nagrade boste prejeli po pošti.

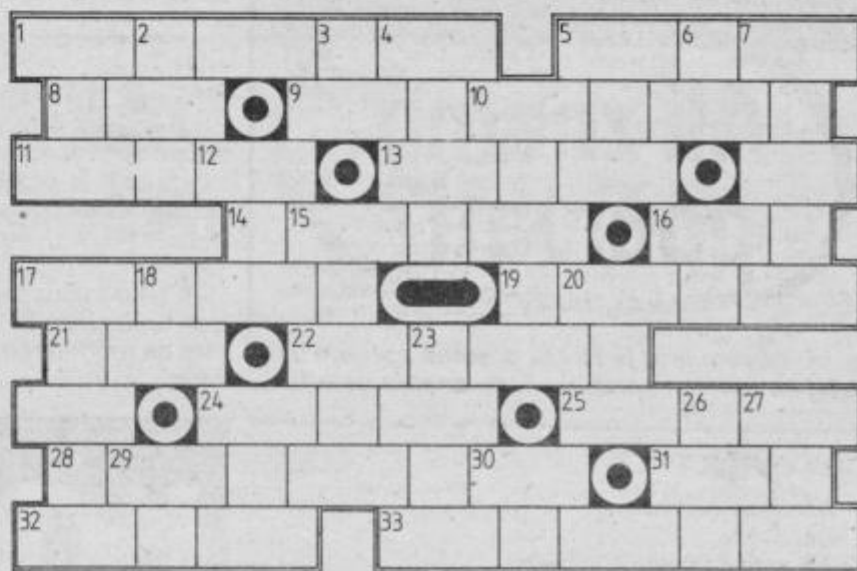
Zelo ugodna srečanja, ki vas čakajo ob koncu tedna, bodo pregledali trenutne slrbi. Sedaj ni čas za resne poslovne napore. Mirno končajte, kar morate in čakajte na rezultat. Možno je novo poznanstvo, od katerega ne pričakujte veliko. Ker veliko dajete, veliko zahtevate.

Navično: 1. ime režiserja Gavrasa, 2. italijansko mesto ob Addi, 3. Nemška demokratična republika, 4. mitološki letalec, 5. ime karikaturlista Mavra, 6. vzdevek Goethejeve matere, 7. priimek in ime španskega slikarja in grafika (surrealistične in abstraktne slike), 10. nemški polkovnik, prvi tankovski teoretik, (Heinz), 12. največji levi priok Amazonke, 15. združitev dveh črk na eni tipi, 16. zmrznilna voda, 17. mesto v ZSSR ob reki Neman, 18. usnjeni trak, 20. indonezijska tehnika krašenja tkanin, 23. visokotravna stopa v tropskem pasu Amerike, 24. žensko ime, 26. jerebiki sorodno gozdno drevo, 27. udeleženec sinjske alke, 29. skandinavsko moško ime, 30. ruski vladarski naslov.

SLIKICA prikazuje zdravilno rastlino
Katero?



1. samoveznica, trak okoli vratu,
2. avstrijski dirigent (Herbert von),
3. izdelovalec sanitetnega materiala,
4. vrsta začimbe,
5. obdobje proti koncu življenja.



X je država v zahodni Afriki. Ime države je sestavljeno iz dveh besed. Postala je neodvisna 1961. leta. Meri 72.000 kvadratnih kilometrov in ima okoli 2.500.000 prebivalcev. Ti so v glavnem iz plemen Mande, Teme, Susi in Fulbe. V državi se meša več ver kot so: krščanstvo, muslimanstvo, animizem in toteizem. Uradni jezik je angleščina. Dežela je pretežno nizka z obilo vlažnega tropskega gozda. Gospodarsko so najbolj pomembne plantaže palm in kave, precej pa imajo tudi železove, kromove, titanove in aluminijeve rude ter diamantov. Glavno mesto države X ima angleško ime, ki v prostem prevodu pomeni »svobodno mesto«.

V kupon vpišite ime države X.

1. nagrada 500 dinarjev in
5 nagrad po 100 dinarjev

MALA MAGIČNA KRIŽANKA
PAVSIČ, ARIADNA, VIDRA, BF, ŠARM, ISA, IDA, ETAT,
ČN. ITALI, ABSALOM, FATIMA.

MAGIČNI LIK
PLEČNIK, PELOTAS, ČOPAR, ANTARES, DIAREJA.

ANAGRAM
MORTADELA

KUPON

Odgovor _____

Ime in priimek reševalca: _____

Naslov: _____

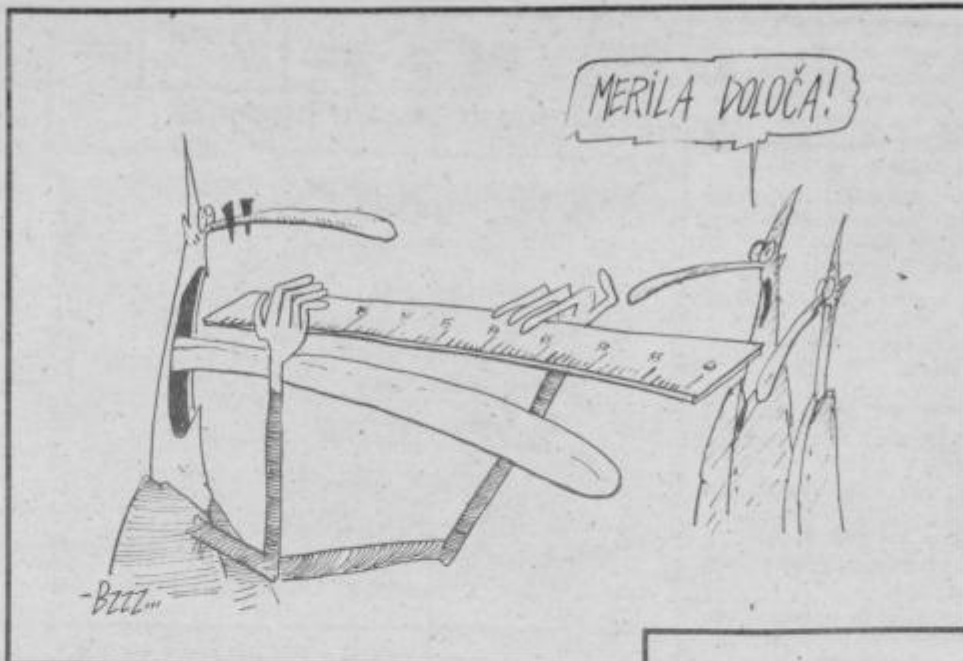
bodeči NOVI TEDNIK

Prepovedano

Pred kratkim so celjskemu Kinopodjetju spet razbili domala vse oglasne omarice. Toda, kot kaže, so neznanci naredili to zato, da so prišli do slik nagic, ki jih je v teh omaricah vse polno.

Zato se zdaj upravičeno sprašujemo, kdo je to naredil.

Da ne nekateri starši, da bi tako obvarovali svoje otroke! Ob mnogih takih slikah, kjer ženske pokažejo vse, piše, da je ogled tega filma mladim prepovedan.



Dvosmiselno

Na Rogli so se na letošnjo sezono dobro pripravili. Tako so med drugim center kadrovske »sanirali« in uredili tudi smučišča in z njih odstranili stvari, ki so doslej motile smučarje.

Direktor Uniorja Marjan Osole je to (dvosmiselno) takole komentiral:

»Štorov pri nas nimamo preveč radi, zato smo se odločili, da jih odstranimo!«

**V NOVO LETO JE BILO LAŽJE STOPITI –
KOT PA GA BO ZDAJ VSEGA PREBRODITI!**

Ali znamo počivati?

Ko srečamo človeka, ki ga... pride konec tedna.

No, ob novem letu je to kar prijetna sprememba; doslej so nas vsi spraševali, če znamo delati!

ZDRAVNIŠKA

- Ali občutite vročino?
- Da, doktor.
- Ali vam šklepetajo zobje?
- Ne, jih imam na nočni omarici.

OPAZOVANI DOLŽNIK

Zakonski par z dvema hčerka v gledališču. Mož opazi, da nekdo neprestano gleda k njim. To opazi tudi žena in tiho zašepeta možu, da tisti gleda starejšo hčerko.

- Ne, pravi mož.
- Potem pa mlajšo, pravi žena.
- Tudi ne, odvrne mož, gleda mene, ker mu dolgujem 1000 din.

V KNJIGARNI

- Rada bi kupila kakšno knjigo.
- Ali naj bo kaj lažjega?
- Je čisto vseeno. Zunaj imam avto.

BOLJŠA PONUDBA

Škot je težko bolan. Zdravnik mu razloži, da mu lahko reši življenje le še specialno zdravljenje.

- In koliko bi to stalo? vpraša Škot.
- Dvatisoč.

Tedaj Škot odkima. »Ne gre, doktor, veste, potem bi že morali znižati ceno. Od pogrebnega zavoda imam namreč dosti ugodnejšo ponudbo...«

KAKŠEN NAJ BO POGREB?

Bogat Škot je umrl. Njegovi trije sinovi so preudarjali, kakšen naj bo pogreb. Prvi je predlagal velik pogreb, saj je bil oče znan in pomemben človek. Drugi sin je predlagal preprost pogreb, rekoč, da je bil oče preprost in varčen človek. Tretji sin je poudaril, da je imel oče srce za revne. Naj ima torej pogreb ubožcev. Tedaj se mrtvec za hip dvigne in reče: »Nič ne bo. Šel bom peš na pokopališče.«

ENAK OKUS

K škotskemu slaščičarju pride na obisk vnuček. Škot mu poda iz velike vrečke en bonbon. Vnuček bonbon poje in poželjivo pogleda na vrečko. Pa mu reče dedek: »Saj imaš zadosti enega, veš, ostali imajo čisto enak okus.«

Naš klicaj

Mostovi po navadi zbližujejo.

Pri laškem novem mostu pa se je spet pokazalo, da tudi ta most občinno deli na dva dela: laški in radeški.

In tako lahko tudi glede financiranja zatrdimo, da gradijo res LAŠKI most.

Po novem

Po zadnji podrazitvi pijač v gostinskih lokalih, se bojte prijateljev, ki nočejo denarja za opravljeno uslugo, ampak vas prijateljsko potrepljajo po rami, češ: bova že za šankom poračunala!

Dolgoročno

Nekateri malčki so za letošnjega dedka Mraza dobili tako sestavljanko, da je sploh ne morejo sestavljati.

Morda pa je to dolgoročno obdarovanje – ko bodo odrasli, bodo zmogli tudi to.

Naš novi finančnik postal je KLEMENČIČ. A če hoče uspešno voditi delo, moral biti bo pravi KREMENČIČ.

Malo pozno, vendar...

Nekateri so po novoletnem praznovanju šele zdaj prišli k sebi.

Zato jim tudi mi šele zdaj voščimo veselo stabilizacijsko novo leto!

Celjski alpinisti so dobili grb. Še vedno bolje kot pa da bi jih dobili po grbi!

KANUS

OBJAVO JE
OMOGOČIL

KANUS

Potep po pacifiškem paradižu

Piše
Stane Žilnik (4)

Svet je majhen

Odpravil sem se ob reki Singatoka po otoku Viti-Levu. Razmajan avtobus me je pripeljal do vasi Nandaivatu, ki leži devetsto metrov visoko v hribih. Na strani ovinkasti cesti je staremu vozilu kar sape zmanjkovalo. Vožnja se je tako zavlekla do noči, povrh pa je začelo še deževati. Ko prispemo, me takoj ogovorita dva domačina. Ko zvesta, da sem Jugoslovian, mi na moje veliko začudenje servirata z nekaj srbohrvaškimi besedami. Toda, ko mi povesta, da delata na gradbišču prve hidrocentrale pri njih, in da je njun šef Jugoslovian Milki, se ne čudim več. Ja, svet je res majhen.

Povabita me v kamp, kjer se v miru naspim in naslednje jutro vzamem pot pod noge. Še prej se z vasi ozrem po otoku, kajti od tod je razgled resnično lep. Otok keži pred teboj kot na dlani, vse tja do morja. Po hribočkah so razmetana polja sladkornega trsa. Na njih garajo pridni indijski plantažni delavci. Zaradi razgibanosti terena lahko večino del opravijo le ročno.

Narava ponuja

Takoj, ko sem prišel do prve kočice ob poti, me je prijazen domačin povabil na čaj. V zadregi se mi je opravičil, da žal nima kruha. To ni pomenilo, da strada. Kruh pač nadomesti druga hrana.

Odpravil sem se dalje po gozdni poti. Prebujajoči se dan je spremljala pisano ptičje petje. Krave, ki so se pasle tam okrog so začudeno bulile varne, kot da bi hotele reči – le kaj se potikaš tod okoli in kališ naš ljubi mir.

Ob poti so se ponujala drevesa polna divjih grenivk. Kljub trpkemu, gren-

kemu okusu, so mi sadeži prijali. Skoda, da sem se potepal po tistih krajih ravno v zimskem času. Res da tega nisem občutil, saj je bila temperatura med 20 in 35 stopinjami Celzusa. Toda v drugih letnih časih bi bila ponudba matere narave – kar se raznih tropskih sadežev tiče – nedvomno bolj bogata. No, nič hudega!

Izza ovinka je pritekel mlad fantič in takoj stekel k materi, da naznani prihod nekega papalanija. Papalani je polinezijski izraz za belca. Mati mi v angleškem jeziku prijazno vošči dobro jutro in me pobara, kam grem. Ko zve, da sem namenjen proti Singatoki, mi pove, da bom pešalil še kakšna dva dni. Resnici na ljubo moram povedati, da sem za pot porabil sedem dni in to precej pospešene hoje.

Resnično me je motilo to, da nisem imel nobenega zemljevida. Ko sem kasneje povprašal nekega domačina, kako naj pridem v mesto na drugem koncu otoka, je odvrnil, da ni enostavnejšega od tega. Hoditi moram le ob reki. Pozabil pa mi je povedati, da ima ta reka dosti pritokov, ki se po velikosti ne razlikujejo kaj dosti od nje same in to me je večkrat zapeljalo, ter mi naložilo dodaten dan hoje.

Cenjena pozornost

Prispel sem v tiho vasico Kori. Ko sem jo zagledal, se mi je zdelo, da lepšega in bolj idiličnega kraja še nisem videl. Okrogle kočice, postavljene iz bambusovih palic in pokrite s šopi trave so bile razporejene okrog poglavarjeve hiše na zelenici nad smaragdno čisto reko Mba. Nisem se mogel načuditi tej lepoti in umirjenosti.

Temnopoliti domačini so prihiteli iz svojih koč in me pozdravljali: »Bula, bula, vinaka.« Prijazna mamica Wilomena mi je prinesla posodo vode. Ta majhna pozornost mi je takrat pomenila več, kot karkoli drugega na svetu. V koči so mi postregli s kuhanim jamom (to je gomoljevka po okusu podobna krompirju), mešanico pekočih feferonov in soljo. Kmalu se je v koči zbrala kopica domačinov. Vsi so me prišli pozdravljati, saj tod belci ne hodijo vsak dan.

Opazil sem, da si Wilomena dela cigareto. Od tobakovega lista je odtrgala ozek pas, ga poveljala med dlanema in ga nato ovila s trakom iz časopisnega papirja.

V torbi sem našel zavitek angleškega tobaka in ji ga ponudil. Zelo se ga je razveselila. Tudi njen mož Peiyasi. Takrat še nisem vedel, kako se ti ljudje veselijo poklonov. Pojmujejo jih namreč kot pozornost do njih. Ni pomembno, kakšna je njihova vrednost. Lahko je to zavojček cigaret, malo soli, sladkorja in kaj podobnega.

Čisto slučajno sem si s to gesto pridobil veliko naklonjenost vseh domačinov, ki so me sprejeli kot cenjenega gosta.

Lačni ob polni mizi

Zvečer so v poglavarjevi koči priredili obred pitja kave, ki sem ga že opisal. Namenjen je bil meni. Po dveh kratkih govorih smo začeli piti kavo. Moram priznati, da se me je kar pošteno prijel. Toda ustrelil sem še bolj grešnega kozla. Dekleta so pozno zvečer prinesla pečene ribe in kuhan jam. Vsem so se ob pogledu na krožnike zasvetile oči in v mislih se je že vsak mastil z dobrotami.

PRODAM

PRAŠIČA 160 kg (domača krma) prodam. Črepišek, Ljubecna 75 pri Celju.

DIANO prodam za rezervne dele. Zupanek Štefan, Novake, Strmec pri Voljniku.

PARCELO 10 a na lepem razgledu in kombiniran štedilnik 2 elektrika 4 plin in zamrzovalno skrinjo 350 l, prodam. Franc Frece, Turno 18, Gorica pri Silivnici.

MERCEDES 220 kasonar, nošilnost 1500 kg, reg. do 31. decembra 1984, letnik 72, in malo rabljeni traktorski rovokopač dimenzije kopanja globina 380 cm, višina nalaganja do 300 cm, lahko se montira na vse vrste traktorjev od 35 KS naprej, prodam. Pasarič Oskar, Podgorje 21, Šentjur pri Celju.

GRADBENO PARCELO z lokacijskim dovoljenjem v Celju, prodam. Tel: 761-410 do 14. ure.

ZASTAVO KOMBI letnik 1974, gasilske izvedbe, prevoženih 1200 km, odlično ohranjen, prodamo. GD Gornja vas. Inf. tel: 701-397.

SPALNICO, dobro ohranjeno, poceni prodam. ŠTURM Janez, Ulica Bratov Vošnjakov 3, Celje, Ogled je možen od 14. do 16. ure.

DELNO ADAPTIRANO HIŠO z 12 a zemljo v Dolgi gori-Lipoglavu pri Ponikvi, za 110 M prodam. Tel: 27-982 od 17. do 19. ure.

VARNOSTNI LOK original za FIAT Štore, prodam. Rojnik Jože, Poljče 8, Braslovče.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ AEG 5 KW. prodam. Tel: 27-982.

ZASTAVO 750 LE, letnik 83, prodam. Tel: 730-725.

PREMOG KARTI, prodam. Zglejte se na tel: 881-030 zjutraj od 7 do 8. ure ali od 18. do 19. ure.

OGRADJE za kiper kason Majler 8 t, ostreže 9 x 12 s cementno opeko, sedaj opažena baraka 4 x 12, podpornike in opaž za gradnjo ter 2 kom VW vrat za hrošča, prodam. Ul. Stanka Kvedra 11, Voljnik.

60 litrski kotel za žganje prodam. Povše Marija, Orla vas 24, Braslovče.

TRISOBNO stanovanje v centru mesta Celja prodam. Vseljivo takoj. Tel: (063)710-431.

NEDOKONČANO HIŠO (pod streho) smer Šmartno v Rožni dolini, čudovita lega, prodam. Mariborska 24 a, Celje.

POSESTVO prodam zaradi osemelosti. Je srednje veliko. Šifra: TAKOJ.

POPOLNOMA nov dvojni kiosk, ingradov, rdeče barve, prodam. Inf. po tel: (063)851-040, vsak dan popoldan od 19. do 21. ure.

POLOVICO STAREJŠE HIŠE, primerno za obrt - malo in nekaj zemlje, prodam za 220 SM. Šifra: 3 km iz Celja.

KUHINJO MARLES, hladilnik z vgradnim elementom, ter štedilnik 4 plin 2 elektrika, zelo ugodno prodam. Ogled popoldan. Šmajs Stane, Polzela 70.

DVE POSTELJNI ŽIMNICI, električni štedilnik, razne peči za ogrevanje, razno staro pohištvo, stole, fotelje, štedilnik na trdo gorivo, prodam. Naslov in tel: 28-606. Navedeni predmeti se nahajajo na Pilštanju.

2079 m² zemlje ob cesti Celje, Šmarje in staro poslopje, prodam. Tel: (063)26-375 od 8. do 11. ure.

KOBILLO staro 8 let z žrebetom, starim 7 mesecev, vozno, prodam. Operčkal Ciril, Višnja vas 10, Voljnik.

ZASTAVO 101 GTL, tovarniško nov, prodam. Verpete 20, Frankolovo.

STARO hišo, voda, elektrika 68 a zemlje v Ločah pri Poljčanah, prodam. Tel: (063)763-146.

R 4, letnik 81, prodam. Moše Pijača 8, Celje.

GARAŽO ob cesti na grad v Celju prodam ali dam v najem. Telefon 28-856 (zvečer).

PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO 100.000 cal na trdo in tekoče gorivo prodam. Telefon 707-145 ali 32-188.

KUPIM

ODMIČNO GRED za Lado special, kupim. Tel: (063)86-425.

STANOVANJA

FANTA sprejemem na stanovanje. Celje. Dobojska 8.

ODDAM malo sobico ženi ali dekletu za protululugo čiščenje 3 sob enkrat tedensko. Tel: od 10. do 12. ure 33-919.

MANJŠO sobo s posebnim vodom, vodovodom, oddamo solidnemu moškemu. Ponudbe na NT pod: MOŠKI

MLAD, miren par išče sobo v Žalcu ali Celju (Otok, Center) za krajši čas s souporabo sanjarij. Ponudbe pod: REDNA PLAČNIKA.

RAZNO

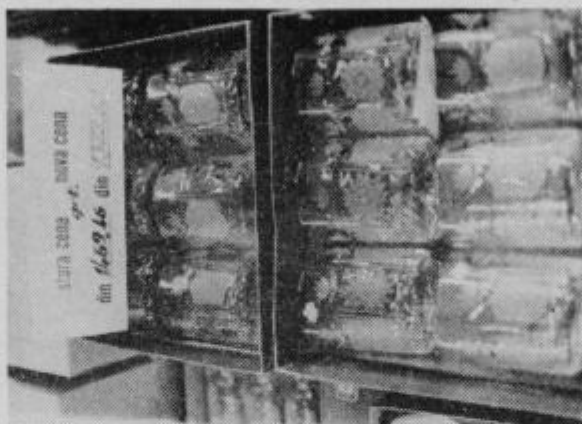
IŠČEMO starejša zakonca ali žensko za gospodinjstvo starejšemu moškemu. Stanovanje preskrbljeno. Šifra: POMOČ.

MOŠKI srednjih let želi spoznati pošteno žensko, ki bi mu bila v pomoč na kmetiji. Šifra: POROKA.

IŠČEMO pošteno žensko srednjih let za pomoč v gospodinjstvu na kmetiji starejšim ljudem. Stanovanje zagotovljeno. Šifra: KMETIJA.

POZORI Kdor je 20. decembra izgubil cerado Teharje-Štore naj se oglasi pri Kresnik, Teharje 40.

Hvala tov. EDJU poslovodju trgovine iz Dramelj za najdeno oziroma vrnjeno uro in v letu 1984 mnogo uspeha - Jesenek Metka, Celje.

POIŠČITE V...
prodajnem centru hudinja

kovinotehna tozd tehnična trgovina

V Prodajnem centru Hudinja imajo na zalogi veliko izbiro izdelkov iz brušenega kristala po znižanih cenah.



ZAHVALA

Po dolgotrajni zahrbtni bolezni nas je za vedno zapustila naša mama, babica in prababica

MARIJA JOŠT

iz Drešnje vasi, Petrovče 75

Vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in sočustvovali, iskrena hvala.

Še posebno sindikalni organizaciji Cestnega podjetja TOZD ŽALEC, Ingrad TOZD Žalec, Tovarni nogavic Polzela in drugim, ki so jo v velikem številu in z veliko cvetja pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala tudi tovarišici Mirnikovi za poslovilne besede in duhovščini za obred in govor.

Žalujoci:

hčerki Ani in Rozi z družinama, sinovi Marjan, Mirko, Edi in Zoran z družinami, ter drugo sorodstvo s petimi pravniki

Drešnja vas 27. decembra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža in očeta

FRANCA RIBIČA

starejšega
iz Zabukovice 97

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi vsem, ki ste nam stali ob strani. Zahvaljujemo se vsem nosilcem praporov, Pododboru VDV kurirjev, godbi Zabukovica, pevcem, hvala vsem za vence DPO, NOV, KS Orize, Občinskemu komiteju ZK Žalec, ter vsem govornikom in organizatorjem pogreba. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

Zabukovica 27. decembra 1983

Delovna skupnost
Centra za socialno
delo občine Žalec

objavlja prosta dela in naloge

računovodska dela

Razpisana dela so za štiri leta

Razpisni pogoji so: srednja ali višja šola ekonomske smeri s 5 oz. 3 leti delovnih izkušenj na podobnih delih.

Rok prijave je 15 dni po objavi na Center za socialno delo občine Žalec, Cesta na Lavo 1.

tami

Jugoslovanske ladje
plovejo z opremo TAMI

Osnovna dejavnost majhnega kolektiva TAMI je izdelovanje pohištva po naročilu, tako mizarstva kot tudi tapetništva ali skupaj v kombinaciji. Predvsem se v Tami specializirajo v notranji opremlitvi. Tako jim je uspelo opremiti 90 odstotkov vseh Ljubljanskih bank na našem območju, pionirske banke pa so opremljali po vsej Sloveniji.

Med objekti, ki so vredni ogleda in pozornosti, opremljal pa jih je Tami, je motel v Šentjurju ter kulturni dom in dom teritorialnih enot v Slovenskih Konjicah. Izstopa še Hmezdova blagovnica v Žalcu, med zadnjimi objekti, ki so jih opremljali v Tami, pa sodi oprema mrliške vežice na Vinski gori.

Najmočnejši je Tami pri opremljanju jugoslovanskih ladij, zlasti za Jadrolinijo. Tu je sodelovanje najmočnejše in v notranji opremlitvi pri tem poslu nimajo konkurence. Ladjo opremljajo skupaj štiri mesece, naročil jim tudi vnaprej ne manjka.

Kolektiv Tami šteje 92 ljudi, ki delajo v utesnjenih prostorih, zato je njihova največja želja, da se jim uresniči program zapisan v drugi fazi razvoja. Lastne investicije imajo odplačane, pesti pa jih velika nelikvidnost in to, da drobno gospodarstvo obravnava kot veliko industrijo. Tako to malo podjetje praktično kreditira velike, ker so posredno udeleženi v izvozu, vendar deviz ne dobijo. Preko Slovenijalesa izvažajo v Libijo, Irak, itd.

Ker izvajajo individualna pogodbeno dela, si lastnega inženiringa ne morejo privoščiti, čeprav jim lastne ustvarjalnosti ne manjka.

Kolektiv Tami vztraja pri osebnih dohodkih iz lanskega leta, ki ne dosegajo slovenskega povprečja. A ker so zavzeti pri delu, ki ga vsak član kolektiva opravlja z ljubeznijo in tradicijo, na katero so izredno ponosni, jim uspeh včasih pomeni več kot denar.

NOVI TEDNIK

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ št. _____

pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ dne _____

podpis naročnika

TV SPORED

NEDELJA 8. 1.

9.35 POROČILA: 9.40 ŽIV ŽAV, otroška matineja; 10.25 MODRO POLETJE, španska otroška nanizanka – ponovitev; 10.50 FANTJE S HILL STREETA, ameriška nanizanka; 11.40 625, oddaja za stik z gledalci; 12.00 KMETIJSKA ODDAJA (ZNAJIE-IMANJE); 14.00 POROČILA (do 14.05); 15.30 PROPAGANDNA ODDAJA; 15.35 NOVOLETNI KONCERT DUNAJSKIH FILHARMONIKOV, posnetek; 16.50 MOSTOVI; 17.20 ŠPORTNA POROČILA; 17.35 ŠESTA BRZINA, jugoslovanski film; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.23 TV IN RADIO NOCOJ; 19.25 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 G. Mihič: ŠOFERJA, nadaljevanka TV Beograd; 21.00 ŠPORTNI PREGLED; 21.30 NAŠI OLIMPIJCI: Alpski smučarji, dokumentarna oddaja; 22.05 POROČILA

Oddajnik II. TV mreže:

16.30 GLASBENO POPOLDNE; 17.55 OLIMPIJSKA KRONIKA; 18.40 DOKUMENTARNA ODDAJA; 19.10 TURISTIČNI KAZIPOT; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 DOKUMENTARNA ODDAJA; 20.45 VČERA, DANES, JUTRI; 21.10 TILL EULEN-SPIEGEL, sovjetska-vzhodnonemška nadaljevanka (do 22.00)

PONEDELJEK, 9. 1.

9.00 POČITNIŠKI TV SPORED; 9.00 ČEBELKO HLAČEK; 9.25 A. Lindgren: ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadaljevanka; 10.00 ZEMLJEPISE POSEBNOSTI. Poslednja plemena z otoka Mindano; 10.50 SREČNO, KEKEC, slovenski film (do 12.05); 17.10 POROČILA; 17.15 MI SMO SMEŠNA DRUŽINA, otroška serija TV Novi Sad; 17.45 IDELI IN DVOMI: Enakost in enakost, izobraževalna oddaja; 18.25 PODRAVSKI OBZORNİK; 18.40 PET MINUT ZA REKREACIJO; 18.45 PODIUM; 19.15 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 B. Šmit: HILDEGARD, drama TV Zagreb; 21.10 STUDIO 2; 22.10 TV DNEVNIK II

Oddajnik II. TV mreže:

17.10 TEST; 17.25 TV DNEVNIK; 17.45 SMRT SMAL-AGE ČENGIČA, otroška serija; 18.15 TRANSNACIONALNE DRUŽBE, izobraževalna oddaja; 18.45 KULTURNI PREGLED; 19.00 TELESPORT; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 PO POTEH SPOZNANJU; 20.50 ZAGREBSKA PANORAMA; 21.05 MATEJA, ponovitev zabavno glasbene oddaje; 21.50 BORGUČI, angleška nadaljevanka (do 22.50)

TOREK, 10. 1.

9.00 ZBIS – N. Grafenauer: LOKOMOTIVA; 9.15 A. Lindgren: ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadaljevanka; 9.50 PROPAGANDNA ODDAJA; 9.55 Adelboden: SVETOVNI POKAL V SMUČANJU – VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka; 11.00/11.30 ZEMLJEPISE POSEBNOSTI: Hongkong – družinski portret; 11.55/12.25 ČEBELKO HLAČEK; 12.20/12.50 V PARKU (Narodni park Triglav), ponovitev dok. oddaje; 13.20 PROPAGANDNA ODDAJA; 13.25 Adelboden: SVETOVNI POKAL V SMUČANJU – VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka (do 14.30/45); 15.40 POROČILA; 16.45 PROPAGANDNA ODDAJA; 16.50 VELESALOM ZA MOŠKE, posnetek iz Adelbodna; 17.50 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: KUD Dr. Lojz Kraigher, univerzitetnega kliničnega centra; 18.25 CELJSKI OBZORNİK; 18.40 PISANI SVET: Kdo je Kekec; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 V. Moberg: RASKE-NOVI, švedska nadaljevanka; 21.00 AKTUALNO: So držali besedo?; 21.45 TV DNEVNIK II; 22.00 ŠTRIBOR – VOKALNO INSTRUMENTALNA SKUPINA IZ NOVE GORICE;

Oddajnik II. TV mreže:

17.10 TEST; 17.25 TV DNEVNIK; 17.45 PISANI SVET, oddaja TV Ljubljana; 18.15 ODPRTA KNJIGA; 18.45 ŽELELI STE – POGLEJTE, zabavno poučna oddaja; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 AKADEMSKA FOLKLORNA SKUPINA FRANCE MAROLT; 20.45 ŽREBANJE LOTA; 20.50 SPOMENIKI REVOLUCIJE; 21.35 ZAGREBSKA PANOJA; 21.50 ZAKAJ IMAM RAD JAZZ (do 22.55); 22.35 TV DNEVNIK

SREDA, 11. 1.

POČITNIŠKI TV SPORED; 9.00 ČEBELKO HLAČEK; 9.25 A. Lindgren: ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadaljevanka; 9.55 ZEMLJEPISE POSEBNOSTI: Zaklad; 10.50 VRNITEV V OZ, japonski risani film (do 12.15); 18.00 POROČILA; 18.05 CIBICAN, DOBER DAN: Zvončar; 18.25 SEVERNOPRIMORSKI OBZORNİK; 18.40 MOZAIK KRATKEGA FILMA: OHRANITEV NJORK, AMERIŠKI FILM; EKOLOGIJA SKANDINAVSKIH LISTNATIH GOZDOV, švedski film; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 FILM TEDNA: SVINČENI ČAS, zahodnonemški film; 21.45 KULTURNE DIAGONALE; 22.15 TV DNEVNIK II; 22.25 OMIZJE

Oddajnik II. TV mreže:

17.10 TEST; 17.25 TV DNEVNIK; 17.45 BELI KAMEN, švedska nadaljevanka; 18.15 PRIRODA IN ČLOVEK, izobraževalna oddaja; 18.45 NARODNA GLASBA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 Budimpešta: EP V UMETNOSTNEM DRSANJU – pari prosto, prenos (slov. kom) (do 22.30/45)

ČETRTEK, 12. 1.

POČITNIŠKI TV SPORED; 9.00 ČEBELKO HLAČEK; 9.25 A. Lindgren: ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadaljevanka; 9.55 ZEMLJEPISE POSEBNOSTI: Etosha – kraj suhe vode; 10.50 DARWINOVA PUSTOLOVŠČINA, ameriški film, (do 12.00); 17.40 POROČILA; 17.45 P. Zidar: UTONILO JE SONCE – Ferenc, Ferenc, mladinska nadaljevanka; 18.25 GORENJSKI OBZORNİK; 18.40 DELEGATSKA TRIBUNA; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 TEDNIK; 21.00 DIAMANTI NA NEBU, angleška dokumentarna nanizanka; 21.50 TV DNEVNIK II; 22.05 RETROSPEKTIVA TV DRAME – I. Torkar: BALADA O TAŠČICI

Oddajnik II. TV mreže:

17.10 TEST; 17.25 TV DNEVNIK; 17.45 ZGODBE IZ NEPRIČAVE, otroška serija; 18.15 ZNANSTVENI POGOVORI; 18.45 MALI VELIKI SVET, dokumentarno zabavna oddaja; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 Budimpešta: EP V UMETNOSTNEM DRSANJU – ženske prosto, prenos (slov. kom) (do 22.15/50)

PETEK, 13. 1.

POČITNIŠKI TV SPORED; 9.00 ČEBELKO HLAČEK; 9.25 A. Lindgren: ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadaljevanka; 10.00 ZEMLJEPISE POSEBNOSTI: Živali, ki jih ni nihče ljubil; 10.50 DOGODIVŠČINE RUMENEGA KOVČKA, sovjetski film; 12.05 T. Pavček: ČENČARIJA, (do 12.15); 17.25 POROČILA; 17.30 ČEZ TRI GORE: Vokalni kvartet Spev; 18.00 MODRO POLETJE, španska mladinska nanizanka; 18.25 OBZORNİK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA; 18.40 PRED IZBIRO POKLICA: Poklici v gospodarstvu; 19.05 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 D. Butler-V. Labella-G. Montaldo: MARCO POLO, italijanska nadaljevanka; 21.00 PROPAGANDNA ODDAJA; 21.25 NE PREZRITE; 21.40 TV KVIZ; 22.45 TV DNEVNIK II; 23.00 UNION CITY, ameriški film

SOBOTA, 14. 1.

8.15 POROČILA; 9.20 ZBIS – N. Grafenauer: LOKOMOTIVA; 8.35 CIBICAN, DOBER DAN: Zvončar; 8.50 MI SMO SMEŠNA DRUŽINA, otroška serija TV Novi Sad; 9.20 PRED IZBIRO POKLICA: Poklici v metalurgiji; 9.50 PROPAGANDNA ODDAJA; 9.55 Badgastein: SVETOVNI POKAL V SMUČANJU – SLALOM ZA ŽENSKO, prenos 1. teka; 10.55 I. Otrin: PESEM GIBA – Jazz balet in Jerome Robbins; 11.15 ČLOVEK IN ZEMLJA: Narodni park v Daimielu – 2. del, španska dokumentarna serija; 11.40 LJUDJE IN ZEMLJA, ponovitev; 12.45 PROPAGANDNA ODDAJA; 12.50 Wengen: SVETOVNI POKAL V SMUČANJU – SMUK ZA MOŠKE, prenos; 14.15/30 SLALOM ZA ŽENSKO, posnetek 2. teka iz Badgasteina (do 15.15/30); 15.35 ŠABEC: POKOMET METALOPLASTIKA: KIEL, prenos Beograd, v odmoru...; 16.55 POROČILA; 17.00 PJ V KOŠARKI; 18.25 PLANET OPIC, nadaljevanje in konec; 19.15 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 ZAPES ČUDEN PAR, ameriški film; 21.40 PROPAGANDNA ODDAJA; 21.45 ZRCALO TEDNA; 22.00 -DER STRUW-NEL PETER- ALI O VZGOJI, 1. oddaja; 22.45 POROČILA

RADIO CELJE

ČETRTEK, 5. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami: Razpis za stanovanja za upokojece v Celju, (vmes ob 8.30 Obvestila), 9.00 Druga poročila, 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.30 Kronika, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 V živo: Kako smo gospodarili lani in kako bomo letos, 18.00 Zaključek.

PETEK, 6. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes 8.30 Obvestila, 9.00 Druga poročila), 9.30 Žveplometer, 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.30 Poročila, 15.35 Namig za konec tedna, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbo vam izbirja, 17.45 Turistična oddaja, 18.00 Zaključek sporeda.

SOBOTA, 7. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami, 8.30 Obvestila, 9.00 Druga poročila, 9.05 Kuharski kotiček, 9.15 Kalendar prireditvev, 9.30 Filmski sprehodi, 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.15 Lestvica zabavne melodije, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Nadaljevanje čestitk, 17.45 Kulturni feljton, 18.00 Zaključek.

NEDELJA, 8. 1.: 10.00 Prva poročila, 10.10 Obvestila, 10.30 Predstavljamo vam, 10.45 Onkraj srebrne črte, 11.00 Žveplometer (ponovitev), 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Druga poročila, 12.05 Zabavni globus, 12.15 Literarna oddaja, 13.00 Čestitke in pozdravi poslušalcev, 14.30 Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 9. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 8.30 Obvestila, 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.15 Nove plošče, 15.30 Poročila, 15.35 Reportaža, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi poslušalcev, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica domačih melodij, 17.45 Športni pregled, 18.00 Zaključek sporeda.

TOREK, 10. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 8.30 Obvestila, 9.00 Druga poročila), 9.30 Esperanto, 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.30 Poročila, 15.35 Oddaja za starejše občane, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Iz delovnih organizacij, 18.00 Zaključek sporeda.

SREDA, 11. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 8.30 Obvestila, 9.00 Druga poročila), 9.30 Kalendar prireditvev, 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.15 Glasbene vzporednice, 15.30 Poročila, 15.35 Iz krajevnih skupnosti, 15.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Nadaljevanje čestitk, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek.



Hmezad

SOZD HMEZAD ŽALEC

Delavski svet DO Gostinstvo-turizem Žalec

razpisuje dela in naloge

1. VODJA PROIZVODNO-TEHNOLOŠKEGA ODDELKA

Pogoji:

- višješolska izobrazba ekonomsko-komercialne ali organizacijske smeri oz. z delom pridobljene delovne zmožnosti v skladu z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Žalec
- 4 leta delovnih izkušenj
- sposobnost vodenja in koordiniranja
- družbenopolitična aktivnost
- Mandatna doba je 4 leta.

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

1. PLANIRANJE IN ANALIZIRANJE

(Skupne strokovne službe)

2. KUHANJE JEDIL ŠIROKEGA IZBORA

(PE Restavracija Slovan Vransko)

3. SLAŠČIČARSKA DELA

(PE Hotel Prebold)

4. KURJENJE AVTOMATSKEGA TOPLOVODNEGA KOTLA

(PE Samopostrežna restavracija Celje)

5. STREŽBA JEDIL IN PIJAČ

(PE Hotel Prebold)

pogoji pod:

- višja ekonomsko-komercialna šola in dve leti delovnih izkušenj
- poklicna gostinska šola – smer kuhar in dve leti delovnih izkušenj
- poklicna živilska šola – smer slaščičar in dve leti delovnih izkušenj
- izpit za kurjenje nizkotlačnih parnih in centralnih kurjav
- poklicna gostinska šola – smer natakhar in dve leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen oz. določen čas.

Poskusno delo je dva meseca.

PE Restavracija SLOVAN Vransko nudi samsko sobo. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh na naslov:

Delovna organizacija HMEZAD GOSTINSTVO-TURIZEM ŽALEC, Hmeljarska ul. 2

O izidu bomo prijavljene kandidate obvestili v zakonitem roku.

Lestvici Radia Celje

Zabavne melodije:

1. KARMA CHAMELEON – CULTURE CLUB
2. ČOKOLADA – IDOLI
3. DOLCE VITA – RYAN PARIS
4. SUNSHINE REGGAE – LAID BACK
5. SLOVENSKI MUZIKANT – MARIJAN SMODE
6. NOVOLETNA – KLADIVO, KONJ IN VODA
7. I LIKE CHOPIN – GAZEBO
8. BILO MI JE PRVI PUT – NOVI FOSILI
9. SAY, SAY, SAY – PAUL MC CARTNEY in MICHAEL JACKSON
10. VOLIO SAM JEDNU SLOVENKU – BULDOŽER

Domače melodije:

1. V VINSKI KLETI – OGLARJI
2. TE DOMAČE VIŽE – FANTJE Z VSEH VETROV
3. DOM POD BLEGOŠEM – SLOVENIJA
4. DOLENJSKI GADJE – SLAVČEK
5. PREVEČ JE PREVEČ – ALPSKI KVINTET
6. SVOBODNI GOZDOVI – MUŽENIČ
7. SPET SMO ZBRANI – SLAK
8. ZAPUŠČENA DOMAČIJA – AVSENIK
9. TO SE MI LUŠTNO ZDI – KVINTET FRANKOLOVČANI
10. SREČE NE MOREŠ KUPITI – DOVŽAN

Prodajalna MELODIJA v Cankarjevi ulici v Celju vam nudi bogat program plošč in kaset. Prodajalna MELODIJA – TDO »TEKO« CELJE – SOZD MERX

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____

izvajalec _____

lestvica domačih melodij _____

izvajalec _____

ime in priimek _____

naslov _____

Nagrajenca: Veronika Jelenc, Šentjanž 45, Štore
Vida Potočnik, Jurčičeva 16, Žalec

Pišite na naslov: Novi tednik – Radio Celje,
Trg V. Kongresa 3a, Celje
Vsakič – nagrada velika plošča, ki jo izžrebanci dvignejo v prodajalni MELODIJA.

lesnina LEVEC

TRGOVINA GRADBENEGA MATERIALA

Kupite gradbeni material v zimskih mesecih, prijazni uslužbenci vam bodo radi svetovali in pomagali pri izbiri v bogato založeni prodajalni

Informacije na telefon (063) 27-230 ali 27-201. Za nakup se priporoča LESNINA – TRGOVINA GRADBENEGA MATERIALA LEVEC.

NOVI TEDNIK

Ob 35-letnici izhajanja je Predsedstvo SFRJ odlikovalo Novi tednik z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glasilo občin celjskega območja Novi tednik so ustanovile občinske konference SZDL Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Žalec na osnovi družbene dogovora o prevzemu ustanoviteljskih pravic in zagotavljanju materialnih pogojev za izhajanje Novega tednika in oddajanje Radia Celje.

Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, tel. 23-105, 22-369.

Glavni urednik in direktor TOZD Boris Rosina. Odgovorni urednik Novega tednika Branko Stamejčič. Odgovorni urednik Radia Celje Miran Korošec. Redakcija: Marjela Agrež (Šmarje, mladina), Vili Einspieler (Šentjur), Violeta Vatovec Einspieler (Laško, izobraževanje), Mateja Podjed (Slov. Konjice, kultura), Milena Brečko Poklič (Celje, notranja politika, zdravstvo), Rado Pantelič (Mozirje, turizem), Zdenka Stopar (Celje, socialna politika), Srečko Šrot (reportaža, kronika-kriminal), Mitja Umnik (gospodarstvo, kmetijstvo in namestnik odgovornega urednika NT), Janez Vedenik (Žalec, zamejstvo), Tone Vrabl (Titovo Velenje, šport) Franček Pungertič (glasba in glasbeni urednik RC). Urednik fotografije Edi Masnec. Tehnični urednik Franjo Bogadi.

Izhaja vsak četrtek. Tisk: CGP Delo, Ljubljana.

Cena posameznega izvoda je 17 dinarjev. Celoletna naročnina 760 dinarjev, polletna naročnina 380 dinarjev. Za tujino je cena dvojna. Štev. žiro računa 50700-603-31198 – CGP Delo Ljubljana, TOZD Novi tednik Celje.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Načrte ima v glavi, kar naredi je unikat

-Ne vem če mi bo uspelo uresničiti vse ideje-, pravi Vulko Gračner, ki izdeluje tudi etnološke miniaturo

Najraje bi se pogovarjal kar o ženskah, ta možakar, ki je že stopil v osmo desetletje. Vsekakor so mu vseč dobre kuharice, tako dobre kot je njegova žena pa danes zlepa ne najdeš. Po dobri kuhinji pa je gostilna Gračner, ki jo je Vilko zapisal hčerki Karolini, znana že od nekdaj. A Vilka Gračnarja gostinsko delo kaj malo briga.

V življenju je počel marsikaj. Če bi se lotil pisanja knjige o tem, bi bila ta zajeten in zanimiv roman. Za pisunstvo mu ni. Če nekomu rojijo po glavi verzi in podobne literarne ideje, je njegova glava polna drugačnih zamisli. Vsak stroj, vsako miniaturo, vsak pripomoček, ki ga naredi, ima v svoji glavi. Ne potrebuje načrta za svoje izdelke, ti so do natančnosti izdelani v njegovih sivih zavojčkih. Vse kar si zamisli tudi naredi, še ogromno: »Ne vem, če bom uspел vse narediti, kar mi roji po glavi,« pravi, uresničil pa bo verjetno še veliko svojih zamisli. Trenutno dela miniaturne kolesce, kočijo in carski voz.

Težko bi našli, kaj vse je do sedaj izdelal, predvsem iz lesa. Karkoli naredi, je unikat, natančno in skrbno izdelan. V gostilni ima nekaj deset majhnih kmečkih vozov, vsi so različni, nekateri otovorjeni z lesom ali s čim drugim. Tam sta tudi dva kozolca, niti ne meter visoka, enega je dal znanec v Nemčijo, v Kanado, v Veliko Britanijo, tudi drugi izdelki krasijo marsikateri dom zunaj naših meja. Izdeluje tudi originalne sode do enega litra, pa lesene ketne, preše, mize, stole in cel kup drugih etnografskih miniaturo. Za semenarno je izdelal ničkoliko krmilnic za ptiče.

»Najraje delam iz lesa, k roki se mi prilega bolj kateri drug material,« pravi in doda »tako bo za mano vsaj nekaj ostalo.«

Tudi svojo delavnico je sam uredil. Celo stroje in



ostale delovne pripomočke je izdelal sam. Dela žage, cirkularke, izdelal je tudi krožno žago na šest operacij, kar je verjetno inovacija. Pravim da ima orodja več kot ves Stari dvor skupaj, večino je sam naredil. Sicer pa mu nobeno rokodelsko delo ni tuje: »Delam vse, od grabelj do pip.«

Izučil se je za trgovca pri znanem radeškem predvojnem trgovcu Franju Cemetu. Se isto leto je prevzel trgovino v Jagnjenici, ker se je kot vajenec dobro izkazal. Tri leta pred vojno si je kupil hišo na Starem dvoru, tu je imel trgovino, žena pa gostilno. Med vojno so ga hoteli izseliti gor na Štajersko. Ušel je domov v Dobje. Tam so ga aretirali. Po odpuščenju arestu je razvažal mleko, tudi za partizane, in so ga ponovno 43. leta aretirali kot talca in zaprli v zloglasni Stari pisker. »Bil sem v celici 33, ko so izbirali frankolovske žrtve. Tedaj nismo vedeli, kam bo peljal transport s stotimi talci. Sedem tovarišev iz

naših celic so odpeljali, samo slučajno nisem bil med njimi.«

Zaprto je bil do 29. aprila 1945. leta. »Korajzen sem bil kot hudič,« se zasmije »dva dni pred osvoboditvijo sem ukradel nemški avto, ki je bil parkiran v koloni pred Glazijo.«

Življenje je po osvoboditvi teklo svojo pot in Vilko jo je znal usmerjati tako, da je sedaj z njo kar zadovoljen. Ves čas je bil tudi družbenopolitično aktiven, naj omenimo le, da je ustanovitelj gasilskega društva v Janjenici in

lovske družine Radeče. Je član več ali manj vseh društev v kraju, sedaj pa pravi: »Naj naprej dela mlada generacija, jaz jim lahko pomagam, če želijo.« Sicer pa je še vedno strasten lovec in ribič.

Pred devetimi leti se je upokojil kot poslovodja Kurivo prometa v kmetijski zadruzi Laško, in prav nič ni nesrečen zaradi tega. Dela ima veliko, idej tudi, zdravja je še dobrega, veselja do življenja ima tudi še na pretek.

VIOLETA V. EINSPIELER
Foto: EDI MASNEC

Obadji piki

- Proletarci vseh republik in pokrajin zgrabite za delo!

- Hitro izvozimo viške v kapitalistični svet. Saj to zaradi odmiranja kapitalističnega reda dolgo ne bo več mogoče!

- Bodo pa res debeli prašiči, ki bodo jedli sirotko iz mleka, ki ga še dolgo ne bomo predelali v količinah kot smo planirali.

- Kmetje še vedno trdijo, da rastejo prašiči v hlevih ne pa v željah strokovnjakov v pisarnah.

- Ob mlekarni in prašičji farmi bomo morali zgraditi še eno novo klavnico.

- Le zakaj se Celjani bojijo za onesnaženje vode s farmo prašičev. Ob povečani porabi svinjske pečenke bodo pač pili vino.

OBAD

MERX



TEKO CELJE

SREČNO '84

MERX



TEKO CELJE

Nabriti fantiči

Enajstletni Tonček, Francek in Janezek so hodili v četrti razred, ki ga je poučevala učiteljica Majda.

Bila je sobota, ko so vsi trije fantiči, kot da bi se bili zmenili, prišli k pouku brez domačih nalog, kar seveda ni bilo prvič. Učiteljica jih je zato že čisto opominjala, vendar to ni nič zaleгло, zato je tokrat segla po kazni. Po pouku so morali ostati v razredu in spisati manjkajoče naloge, kar pomeni, da so bili zaprti.

Učiteljica, ki je stanovala v šoli, je bila še nekaj časa z njimi nato pa je odšla iz razreda in ga zaklenila. Fantiči so nekaj nalog površno napisali, nato pa so se začeli igrati in poditi po razredu. Ker je zapor trajal že skoraj celo šolsko uro, je Tončka pritisknilo na malo potrebo in ker je bila učilnica zaklenjena, ni mogel iti na stranišče. V klopih so tičali stekleni črnilniki nekako do polovice napolnjeni s črnilom. Tonček je te črnilnike hudomušno ogledoval, nato pa je sozopornikoma smeje se zaupal, da jih bo dopolnil s svojo vodo, kar je tudi storil. Uspelo mu je napolniti nekako polovico črnilnikov, nakar mu je zmanjkalo. Za ostale je nagovoril soza-

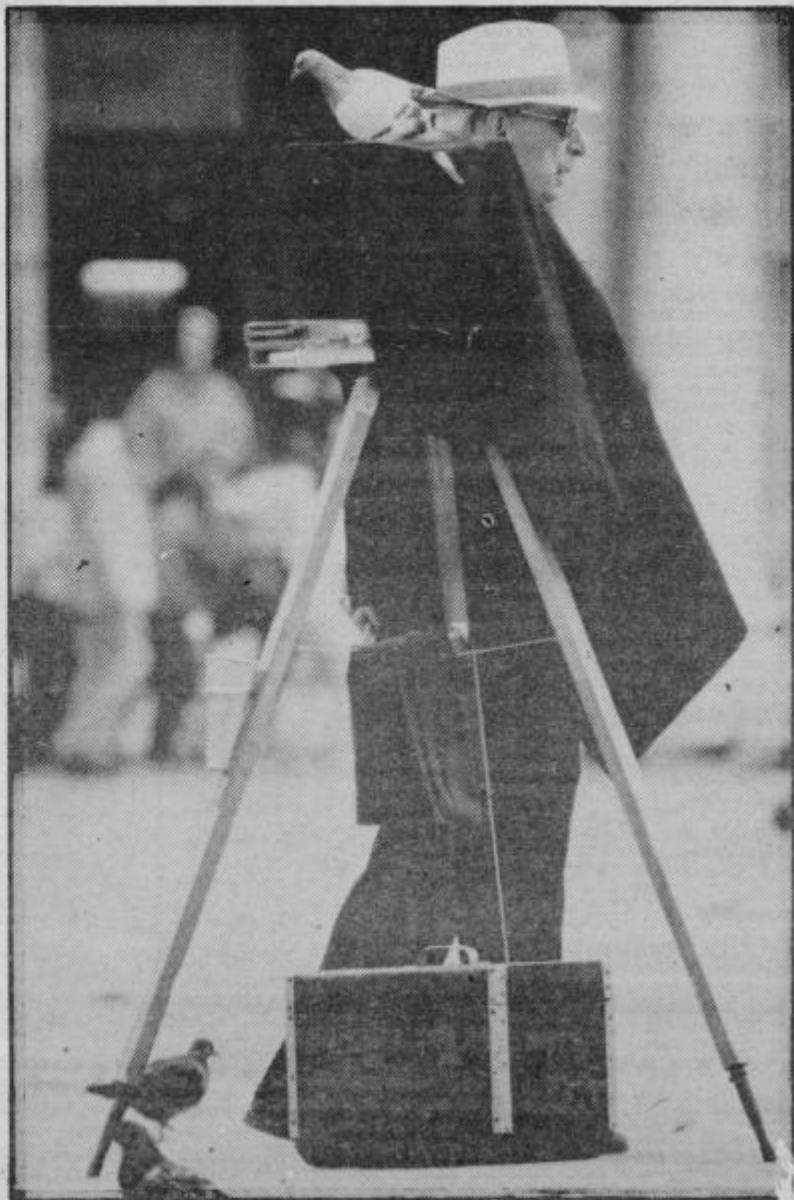
IZ UČITELJEVE BELEŽNICE

pornika, ki sta se solidarnostno odzvala in dopolnila še ostalo polovico. Po opravljeni lumpariji so fantiči le začutili, da niso ravnali prav, zbalii so se učiteljice, ki bi morala vsak čas priti, odprli so okno v razredu, ki je bil v pritličju in jo pobrisali domov.

V ponedeljek prvo uro so pisali šolsko nalogo, zato učiteljica ni imela časa zaslišati beguncev. Francek, ki je sedel vstrib z Jožico je nekaj časa pisal in ker je bilo črnilo zelo blede, je vprašal Jožico, če ve, zakaj je tako? Dekle seveda ni vedelo odgovora, nakar ji je Francek zaupal, kaj je trojica storila. Komaj je bila zaupna vest posredovana, je Jožica dvignila roko visoko v zrak in vse zatožila učiteljici. Tej je zastal dah in kar verjeti ni mogla, da se je kaj takega sploh moglo zgoditi. Zaslišala je fantiče, ki so kar hitro vse priznali. Po razredu je završalo saj so součenci zelo glasno izražali negodovanje in zahtevali strogo kazen, ki jo je učiteljica tudi izvršila.

ERNEST REČNIK

FOTOGRAFIJA ZA TA TEDEN



Miško Kranjec-PTICKA

AMADEUS POROČA



Želim si, da v letu novem se stolček ne bi podrl, saj o izgubah smo vendar odločali vsi, saj sleherni organ me je odločno podprl, po logiki odgovornosti zdaj naj bi delavci odšli.